

Sammanträde med kultur- och fritidsnämnden

Datum: tisdag den 26 september 2023

Tid: Klockan 13:15

Plats: Bibliotekets hörsal, Tranan

Ledamöter

Anders Blom (MP), ordförande

Anders Winlöf (M), 1:e vice ordförande

Heléne Svensson (S), 2:e vice ordförande

Mikael Lund (SD)

Kjell-Åke Johansson (C)

Patrik Andersson (S)

Jan Erikson (KD)

Marie Post (S)

Kent Mossby (M)

Christer Carlsson (SD)

Scott Schylander (V)

Ersättare

Ulf Lindén (C)

Staffan Nilsson (S)

Roger Lidén (M)

Sonja Eriksson (SD)

Bengt-Arne Medin (L)

Maria Molin (S)

Angel Garcia (KD)

Oscar Persson (S)

Fatima Hussaini (M)

Jens Larsson (SD)

Maria Jern (L)

Tjänstepersoner

Hampus Haga, kultur- och fritidschef

Michelle Lunne, nämndsekreterare

Presskonferens

Ta kontakt med Anders Blom, 070-525 94 78

Föredragningslista

Formalia

- Mötets öppnande
- Upprop
- Val av protokolljusterare – Heléne Svensson (S) föreslås
- Närvarorätt
- Anmälan om jäv
- Eventuella ärenden som tillkommer eller utgår

Ärenden

- 1. Information om kommunens brottsförebyggande arbete**
Dnr 2023/00085
Tid: 13:20–13:50 (30 min)
Föredragande:
Edvin Ekholm, utvecklingschef
Mikael Winarve, säkerhetssamordnare
Sarha Eng, verksamhetschef Ungdom
- 2. Information om utredning kring lokaliseringar för stadsbiblioteket, Falbygdens museum samt museets föremålssamling**
Dnr 2023/00052
Tid: 13:50–14:00 (10 min)
Föredragande:
Karin Hermansson, verksamhetschef Kultur
- 3. Information om lovaktiviteter under sommaren 2023**
Dnr 2023/00063
Tid: 14:00–14:15 (10+5 min)
Föredragande:
Robert Coe, kulturstrateg
Johanna Dahl, verksamhetsledare Öppen ungdomsverksamhet
- 4. Paus 14:15–14:30 (15 min)**
- 5. Information om Falköping Sportskytteklubbs skjutbanor**
Dnr 2023/00086
Tid: 14:30–14:40 (10 min)
Föredragande:
Torbjörn Lindgren, verksamhetschef Bad & Fritid
- 6. Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsrapport per 31 augusti**
Dnr 2022/00036
Tid: 14:40–14:55 (15 min)
Föredragande:
Rebecka Shamoun, ekonom
Michelle Lunne, controller
- 7. Revisionens granskning av förebyggande arbete för barn och unga**
Dnr 2023/00087
Tid: 14:55–15:05 (10 min)
Föredragande:
Hampus Haga, kultur- och fritidschef
- 8. Delegationsbeslut 2023**
Dnr 2023/00002
- 9. Anmälningsärenden 2023**
Dnr 2022/00104

Ärenden

10. Information från kultur- och fritidsförvaltningen

Dnr 2023/00003

Tid: 15:05–15:10 (5 min)

Föredragande:

Hampus Haga, kultur- och fritidschef

11. Information från förtroendevalda

Dnr 2023/00004

12. Övriga frågor

Dnr 2023/00005

Anders Blom
Ordförande

Kultur- och fritidsnämnden

Information om kommunens brottsförebyggande arbete

Information

Från och med juli 2023 ska Sveriges kommuner enligt lag ta ansvar för det brottsförebyggande arbetet. Förhoppningen med lagen är att kommunerna mer effektivt och träffsäkert ska minska brottsligheten genom ett kunskapsbaserat brottsförebyggande arbete.

För att lyckas med detta arbete måste kommunorganisationens förvaltningar arbeta tillsammans. I Falköpings kommun samordnas det brottsförebyggande arbetet med det kommungemensamma trygghetsarbetet. På Kultur- och fritidsnämndens sammanträde i september informerar förvaltningen om organisationsstrukturen för det brottsförebyggande- och trygghetsfrämjande arbetet i kommunen.

Underlag

- Tjänsteutlåtande från Kultur- och fritidsförvaltningen, 2023-08-21

Hampus Haga
Kultur- och fritidschef

Kultur- och fritidsnämnden

Information om lovaktiviteter under sommaren 2023

Information

På kultur- och fritidsnämndens sammanträde i juni informerade förvaltningen om de lovaktiviteter som den planerade att genomföra under sommaren 2023. På nämndens och utskottets sammanträde i september återkopplar förvaltningen hur utfallet av de genomförda aktiviteterna blev.

Underlag

- Tjänsteutlåtande från kultur- och fritidsförvaltningen, 2023-09-05

Robert Coe,
Kulturstrateg

§ 45

Dnr 2023/00063

Information om lovaktiviteter under sommaren 2023**Kultur- och fritidsnämndens arbetsutskotts förslag till beslut**

1 Kultur- och fritidsnämnden beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Information

På kultur- och fritidsnämndens sammanträde i juni informerade förvaltningen om de lovaktiviteter som den planerade att genomföra under sommaren 2023. På nämndens och utskottets sammanträde i september återkopplar förvaltningen hur utfallet av de genomförda aktiviteterna blev.

Paragrafen skickas till

Kultur- och fritidsnämnden

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital signering			

§ 46

Dnr 2023/00086

Information om Falköping Sportskytteklubbs skjutbanor

Kultur- och fritidsnämndens arbetsutskotts förslag till beslut

1 Kultur- och fritidsnämnden beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Information

Marken där skjutbanan som Falköpings jakt- och sportskytteklubb anlagt ägs av Falköpings kommun. Arrendet tecknades i början på 80-talet och har sedan dess använts av klubbens många medlemmar. Länsstyrelsen ger tillstånd för den här typen av bullerproducerande verksamhet.

Sedan 2018 har klagomål från närboende på buller medfört att en miljödömd fallit och därmed ställs större krav på åtgärder för att minska detsamma. Just nu skjuter föreningen på ett ”tillfälligt” avtal med stor begränsning av omfattningen.

Klubben har under de senaste åren minskat rejält (i princip halvering av medlemsantal) av ovanstående orsak och flera verksamheter minskats kraftigt. För att kunna fortsätta verksamheten på plats behöver bullerdämpande åtgärder ske både genom anläggande av skjutvallar, åtgärder vid själva skjutplatserna samt troliga begränsningar i omfattning rent tidsmässigt. Ett nytt tillstånd kommer att krävas för fortsättning av verksamheten.

Föreningen har, som verksamhetsutövare, varit beställare av flera utredningar kring bullersituationen (främst i östlig riktning), vid ett tillfälle i början på 2010-talet samt en utredning 2021. Detta har föreningen betalat från sin egen kassa. Under 2023 beställdes även en kompletterande utredning, av Falköpings kommun, gällande bullerberäkning men då i västlig riktning mot Fåraberget där nya bostäder planeras.

Skjutbanan vid flygfältet är inte endast en skjutbana, utan här kan du skjuta pistol, trap och viltmål exempelvis så det är flera skjutbanor. Förutom att verksamheten sker utomhus vid flygplatsen har också föreningen verksamhet i Odenhallens pistolskyttebana.

Paragrafen skickas till

Kultur- och fritidsnämnden

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital signering			

Kultur- och fritidsnämnden

Information om Falköping Sportskytteklubbs skjutbanor

Information

Marken där skjutbanan som Falköpings jakt- och sportskytteklubb anlagt ägs av Falköpings kommun. Arrendet tecknades i början på 80-talet och har sedan dess använts av klubbens många medlemmar. Länsstyrelsen ger tillstånd för den här typen av bullerproducerande verksamhet.

Sedan 2018 har klagomål från närboende på buller medfört att en miljödöm fallit och därmed ställs större krav på åtgärder för att minska detsamma. Just nu skjuter föreningen på ett ”tillfälligt” avtal med stor begränsning av omfattningen.

Klubben har under de senaste åren minskat rejält (i princip halvering av medlemsantal) av ovanstående orsak och flera verksamheter minskats kraftigt. För att kunna fortsätta verksamheten på plats behöver bullerdämpande åtgärder ske både genom anläggande av skjutvallar, åtgärder vid själva skjutplatserna samt troliga begränsningar i omfattning rent tidsmässigt. Ett nytt tillstånd kommer att krävas för fortsättning av verksamheten.

Föreningen har, som verksamhetsutövare, varit beställare av flera utredningar kring bullersituationen (främst i östlig riktning), vid ett tillfälle i början på 2010-talet samt en utredning 2021. Detta har föreningen betalat från sin egen kassa. Under 2023 beställdes även en kompletterande utredning, av Falköpings kommun, gällande bullerberäkning men då i västlig riktning mot Fåraberget där nya bostäder planeras.

Skjutbanan vid flygfältet är inte endast en skjutbana, utan här kan du skjuta pistol, trap och viltmål exempelvis så det är flera skjutbanor. Förutom att verksamheten sker utomhus vid flygplatsen har också föreningen verksamhet i Odenhallens pistolskyttebana.

Underlag

- Tjänsteutlåtande från kultur- och fritidsförvaltningen, 2023-09-04

Torbjörn Lindgren
Verksamhetschef Bad & Fritid

§ 43

Dnr 2022/00036

Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsrapport per den 31 augusti**Kultur- och fritidsnämndens arbetsutskotts förslag till beslut**

1 Kultur- och fritidsnämnden godkänner kultur- och fritidsnämndens verksamhetsrapport per den 31 augusti 2023.

Sammanfattning

Falköpings kommun genomför tertialuppföljningar per den 30 april, den 31 augusti och den 31 december. I den andra tertialuppföljningen ska bolag och nämnder lämna in en verksamhetsrapport per den 31 augusti, med ekonomiskt utfall per augusti och årsprognos, samt målarbete till kommunstyrelsen som sammanställer kommunens delårsrapport per augusti och ger en samlad bild över kommunens ekonomi och målarbete till kommunfullmäktige.

Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan och tillika verksamhetsuppföljning innehåller fyra övergripande mål, beslutade av kommunfullmäktige, som gäller för samtliga nämnder i kommunen. Utifrån dessa fyra mål har kultur- och fritidsnämnden använt förvaltningsspecifika strategier och insatsområden för att arbeta mot målen.

I dagsläget kan förvaltningen inte utläsa en förändring av nämndens prognos sedan delåret april. Förvaltningens prognos om ett underskott om cirka 0,9 miljoner kronor kvarstår och beror främst på intäktsbortfallet från Mössebergsbacken. Förvaltningen anser att det inte finns tillgängliga medel att avsätta eller spara för att täcka det prognostiserade underskottet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kultur- och fritidsförvaltningen, 2023-09-04
- Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsrapport per 31 augusti 2023

Paragrafen skickas till
Kultur- och fritidsnämnden

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital signering			

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsrapport per den 31 augusti 2023

Förslag till beslut

- 1 Kultur- och fritidsnämnden godkänner kultur- och fritidsnämndens verksamhetsrapport per den 31 augusti 2023.

Sammanfattning

Falköpings kommun genomför tertialuppföljningar per den 30 april, den 31 augusti och den 31 december. I den andra tertialuppföljningen ska bolag och nämnder lämna in en verksamhetsrapport per den 31 augusti, med ekonomiskt utfall per augusti och årsprognos, samt målarbete till kommunstyrelsen som sammanställer kommunens delårsrapport per augusti och ger en samlad bild över kommunens ekonomi och målarbete till kommunfullmäktige.

Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan och tillika verksamhetsuppföljning innehåller fyra övergripande mål, beslutade av kommunfullmäktige, som gäller för samtliga nämnder i kommunen. Utifrån dessa fyra mål har kultur- och fritidsnämnden använt förvaltningsspecifika strategier och insatsområden för att arbeta mot målen.

I dagsläget kan förvaltningen inte utläsa en förändring av nämndens prognos sedan delåret april. Förvaltningens prognos om ett underskott om cirka 0,9 miljoner kronor kvarstår och beror främst på intäktsbortfallet från Mössebergsbacken. Förvaltningen anser att det inte finns tillgängliga medel att avsätta eller spara för att täcka det prognostiserade underskottet.

Bakgrund

För att få veta om de mål som kommunfullmäktige och de insatser som nämnden beslutat om kommer att uppnås ska kontinuerlig uppföljning av resultat göras. Genom att följa upp och analysera resultat får nämnden kännedom om vad som fungerar bra och vad som behöver förbättras. Därigenom skapas viktiga underlag för att prioritera, åtgärda och styra kommunens arbete. Falköpings kommun genomför tertialuppföljningar per

den 30 april, den 31 augusti och den 31 december. I den andra tertialuppföljningen ska bolag och nämnder lämna in en verksamhetsrapport per den 31 augusti, med ekonomiskt utfall per april och årsprognos, samt målarbete till kommunstyrelsen som sammanställer kommunens delårsrapport per augusti och ger en samlad bild över kommunens ekonomi och målarbete till kommunfullmäktige.

Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan och tillika verksamhetsuppföljning innehåller fyra övergripande mål, beslutade av kommunfullmäktige, som gäller för samtliga nämnder i kommunen. Utifrån dessa fyra mål har kultur- och fritidsnämnden använt förvaltnings specifika strategier och insatsområden för att arbeta mot målen.

Mål 1. Skapa förutsättningar för ett socialt hållbart Falköping

Strategi för kultur- och fritidsnämnden: Inkludering som arbetsätt

Mål 2. Skapa förutsättningar för ett attraktivare Falköping

Strategi för kultur- och fritidsnämnden: Ett modigt och kreativt arbetsätt och innehåll

Mål 3. Skapa förutsättningar för ett näringsliv som utvecklas

Strategi för kultur- och fritidsnämnden: Ett modigt och kreativt arbetsätt och innehåll

Mål 4. Kommunens organisation ska vara utvecklande och förnyande med en tillsitsbaserad styrning

Strategi för kultur- och fritidsnämnden: Ett innovativt arbetsätt

Rutiner för planering, uppföljning, analys och utvärdering av målen genomförs systematiskt och kontinuerligt under året. Arbetet sker strukturerat och uthålligt med fokus på en långsiktig utveckling. Verksamhetsredovisningen presenterar ekonomiska resultat, uppföljning och analys av mål.

Till delårsrapporten per augusti har nämndens nettobudget justerats till minus 86,3 miljoner kronor. På grund av övergången till det nya ekonomisystemet, Unit4 ERP, finns ingen skriftlig rapport om ett utfall tillgängligt i den skriftliga delårsrapporten. Istället kommer utfallet att muntligen rapporteras vid nästa nämndsammanträde, med en skriftlig månadsrapport per oktober.

Trots avsaknaden av ett skriftligt utfall i delårsrapporten följer förvaltningen upp utfall i förhållande till budget. I den ekonomiska uppföljningen kan förvaltningen i dagsläget inte utläsa en förändring av nämndens prognos sedan delåret april. Förvaltningens prognos om ett underskott om cirka 0,9 miljoner kronor beror främst på intäktsbortfallet från Mössebergsbacken. Förvaltningen anser att det inte finns tillgängliga medel att avsätta eller spara för att täcka det prognostiserade underskottet.

Det finns osäkerheter i den angivna prognosen, men likt tidigare revideras denna månadsvis och rapporteras till politiken igen vid månadsrapport oktober. Då en sista prognos för samtliga nämnder rapporteras till kommunfullmäktige.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens bedömning och prognos per helår är att nämndens resultat 2023 blir ett underskott på cirka 0,9 miljoner kronor. Det är förvaltningens

bedömning att prognostiserat underskott inte går att hantera inom den befintliga budgeten för verksamhetsåret.

Barnkonsekvensanalys

I kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan är barn och unga är en prioriterad målgrupp för förvaltningens avdelningar. Förvaltningen har återgått till mer normal verksamhet då nedstängningarna kopplade till energikrisen är borta. Förutsättningarna för att tillgodose barns och ungas behov av meningsfulla kultur- och fritidsaktiviteter har förbättrats i och med detta. Under varje mål finns text som beskriver hur kultur- och fritidsförvaltningen arbetar mot målen och där syns barn och unga som en vald fokusgrupp.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kultur-och fritidsförvaltningen, 2023-09-04
- Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsrapport per 31 augusti 2023

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen
Rebecka Shamoun, ekonom
Michelle Lunne, controller
Hampus Haga, kultur- och fritidschef

Rebecka Shamoun
Ekonom

Michelle Lunne
Controller

Verksamhetsrapport

per augusti 2023

Kultur- och fritidsnämnden

Nämndens ordförande: Anders Blom
070-525 94 78
anders.blom@falkoping.se

Förvaltningschef: Hampus Haga
0515 – 88 50 46
hampus.haga@falkoping.se

Innehållsförteckning

Inledning	2
Viktiga händelser för resultat och ekonomiskställning	3
Skapa förutsättningar för ett socialt hållbart Falköping	4
Skapa förutsättningar för ett attraktivare Falköping	10
Skapa förutsättningar för ett näringsliv som utvecklas	13
Kommunens organisation ska vara utvecklande och förnyande med en tillitsbaserad styrning	15
Kommunens uppföljningsarbete	17
Verksamhetsuppföljning	18
Personaluppföljning	19
Ekonomiska förutsättningar	20
Ekonomiska underlag per mars 2023	21
Resultatrapport	22
Verksamhetsrapport	23
Investeringsrapport	24
Kommunfullmäktiges uppdrag till nämnd under år 2023	25
Sammanfattning av verksamhetsrapporten	26

Inledning

Syfte

Syftet med verksamhetsrapporten är att vara ett verktyg för uppföljning av verksamhetsplan och en indikation hur målarbetet i kommunen fortgår. Delårsrapporten syftar också tydliggöra att mål och ambitioner samspelar med de resurser som kommunen avsatt i verksamhetsplanen. Verksamhetsrapporten ska även fungera som ett underlag till eventuella verksamhetsförändringar som kan behövas för att nå mål och ekonomiska resultat.

Den kommunövergripande delårsrapporten har som utgångspunkt i kommunen som helhet, där varje nämnd har ansvar att bidra till kommunfullmäktiges övergripande mål och koppla till varje nämnds uppdrag och utvecklingsbehov. Kommunen är inne i ett utvecklingsarbete som syftar till att sammanföra verksamhets- och ekonomistyrning. Nämnden följer kontinuerligt upp sin verksamhetsplan och budget i samband med kommunens gemensamma uppföljningar vid första tertialen, delårsbokslutet i augusti och årsbokslutet.

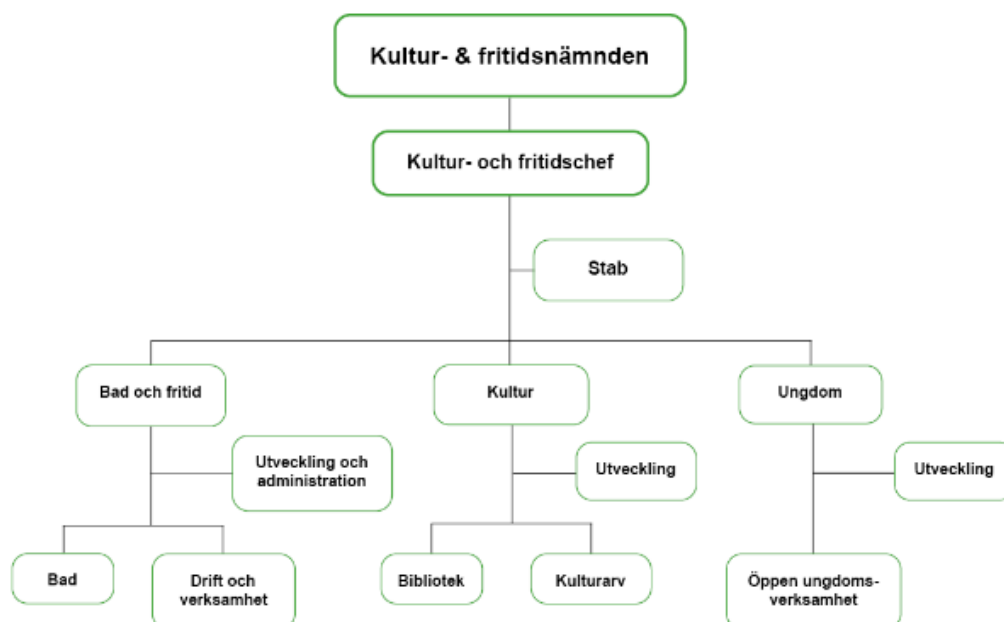
Nämndens uppdrag

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för att utifrån de politiska målen främja kultur- och fritidslivet och skapa förutsättningar för en mångsidig, tillgänglig och inkluderande kultur-, idrotts- och fritidsverksamhet. Kultur- och fritidsnämnden ska främja delaktighet och möjlighet till påverkan för dem som verksamheten riktar sig till. Kultur- och fritidsnämnden bedriver besöksnäringens verksamhet. Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för kommunens folkbibliotek och fullgör kommunens uppgifter enligt bibliotekslagen (2013:801). Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för den museala verksamheten enligt museilagen (2017:563).

Nämndens verksamheter vilar på historisk grund med utgångspunkter från kultur, idrott, civilsamhälle och ungdomspolitik. Det finns en lång tradition kring verksamheternas grunder som springer ur kunskap, demokrati och rättighetsfrågor såsom ordets makt, föreningsrätt, rösträtt, social sammanhållning med mer. Samhällets uppbyggnad kring god hälsa för alla har utvecklat stora delar av de insatser som nämnden ansvarar för idag. Det betyder också att dagens utveckling är en del av det långa perspektivet framåt.

Organisation

Direkt underställda kultur- och fritidschefen finns tre verksamhetschefer för Bad & Fritid, Kultur respektive Ungdom. Tillsammans med kultur- och fritidschefen bildar de förvaltningens ledningsgrupp.

Viktiga händelser för resultat och ekonomiskställning

Omvärldsförändringar som påverkat verksamheten

I samband med utvecklingen av elkrisen i Sverige, och Europa, omfattades kultur-och fritidsförvaltningen av Falköpings kommuns elbesparingsåtgärder. Den första fasen av åtgärderna innebar nedstängning av Odenbadets relaxavdelning, en begränsning av nyttjad lokalyta och en kortare slinga med konstsnö för längdskidspåren. År 2023, med start i december år 2022, var även den första säsongen för Mössebergsbacken i kultur-och fritidsförvaltningens regi. På grund av elbesparingarna stängdes familjebacken i Mössebergsbacken ner och antalet nedfarter begränsades.

På grund av det regniga vädret i sommar ser badverksamheten en nedgång av besöksantal jämfört med tidigare år. Det finns även en viss negativ utveckling som effekt av nedstängning av relaxavdelningen på grund av elbesparingsåtgärder som gjordes i årets början.

Förvaltningens verksamheter ser fortsatt att ökningen av den allmänna prisnivån är påtaglig och det förväntas bli en utmaning inom vissa områden och verksamheter. Inför detaljbudgetering för året 2023 togs detta i hänsyn och förvaltningen arbetar med detta genom hantering av utgifterna under året.

Kommunfullmäktiges övergripande mål och Agenda 2030

Kommunens vision om det goda livet, med de tre hållbarhetsdimensionerna, samt de prioriterade målen hänger tätt ihop med FN:s Agenda 2030. Agenda 2030 består av 17 globala mål för hållbar utveckling. Dessa syftar till att utrota fattigdomen, stoppa klimatförändringarna samt skapa trygga och fredliga samhällen. Genom att koppla de globala målen till kommunens övergripande mål stärks styrkedjan.

Agendan ska tillsammans med kommunens övergripande mål, det lokala målet om fossilfrihet år 2030 samt kommunens klimatstrategi vara styrande för att kommunen långsiktigt ska kunna leverera välfärd till invånarna.

Arbetet med att utveckla kommunens arbete med hjälp av Agenda 2030 fortsätter. Flera av de utmaningar kommunen ställs inför är komplexa och agendan kan vara ett verktyg för att sortera, prioritera hitta synergieffekter och följa upp resultatet av det arbete kommunen gör.

Varje nämnd har möjlighet att utifrån kommunfullmäktiges mål bryta ner de fyra övergripande målen till olika nämndspecifika delmål. Nämnden arbetar med kommunfullmäktiges mål i sin helhet, men har valt ett antal prioriterade områden samt en strategi för arbetet som framkommer under respektive mål.

Händelser av väsentlig betydelse

Förvaltningen har under året genomgått en omorganisation. Syftet med omorganisationen är att få en bättre samordning och uppväxling av förvaltningens samlade arbete med kulturfrågor inklusive det strategiska kulturutvecklingsarbetet samt en samordning av förvaltningens förebyggande och främjande ungdomsarbete.

Skapa förutsättningar för ett socialt hållbart Falköping

I Falköpings kommun skapas det goda livet – det är tillsammans som ett hållbart samhälle utvecklas

Kultur- och fritidsnämnden arbetar för inkludering, gemenskap och förståelsen mellan människor med hjälp av mötesplatser såsom bibliotek, badhus, fritidsgårdar, museum,

idrottsplatser samt arrangemang och evenemang. Inom flertalet verksamheter arbetas det med invånarens möjlighet till makt och inflytande. Som ett led i att arbeta med ett medskapande Falköping arbetar nämnden nätverkande och samverkande med civilsamhället såväl som enskilda med bland annat en omfattande volontärverksamhet. Nämnden bedriver verksamheter över hela kommunen genom stöd till föreningsliv, mötesplatser och fysiska lokaler med begränsade öppettider samt arrangemang. Alla verksamheter arbetar med lärande såsom pedagogisk verksamhet inom museet, Ekehagens Fornstadsby, bad, kultur i skolan och bibliotek. Det informella lärandet stärks i verksamheter såsom öppen ungdomsverksamhet, språkvän, unga tar ordet, föreningsverksamhet och konst- och kulturverksamhet. Nämndens arbete präglas av samverkan och samarbete.

Fysisk aktivitet, läsfrämjande insatser, kultur, demokratiskapande, historia och identitetsskapande aktiviteter är innehåll som verksamheterna präglas av.

Styrande politiken har identifierat följande fokusområden: Barn och ungas uppväxtvillkor, Landsbygdsutveckling, Arbetsmarknad, Klimat, Trygghet.

Till de tre första, av fyra fokusområden, finns det strategier ska fungera som verktyg i arbetet med fokusområdena.

¹ * = följs upp i T1, ** = följs upp i T2, *** = följs upp i T3.

Strategi för kultur- och fritidsnämnden Inkludering som arbetsätt.

Där barn och unga, stad och landsbygd, trygghet och allas rätt att delta prioriteras.

Strategi från flerårsplan 2023–2025 Arbetsmarknadsstrategin

Planerade insatsområden ¹

Metodutvecklande insatser ska prioriteras och genomföras.*

Förvaltningen ska prioritera samverkan.*

Förvaltningen ska utveckla och stärka befintliga och nya mötesplatser såsom biblioteksfilialer, föreningsliv, öppen ungdomsverksamhet på landsbygden.**

Förvaltningen ska arbeta med hälsofrämjande insatser som stärker den fysiska och psykiska hälsan.**

Utifrån perspektivet jämlikhet ska tillgängligheten till lokaler, evenemang och mötesplatser utvecklas.***

Förvaltningen ska utveckla arbetet med demokrati-stärkande insatser.***

Avdelningsgemensamma aktiviteter för år 2023:

- Fokusområde Dotorp***
- Sommarlov**

Förväntad utveckling av mål 1

KOMMUNIKATIVA INDIKATORER	T2 2020	T2 2021	T2 2022	T2 2023
Totalt antalet besök i verksamheterna	130 763	91 658	164 697	169 916
Antalet utlånade artiklar i Fritidsbanken	602	6887	2004	2976
Besök huvudbiblioteket	61719	37857	54110	57790
Antal utlån	106645	86494	99586	108175
Antal utlån e-böcker	5125	5431	5428	6564
Öppen ungdomsverksamhet antal deltagare	8648	5446	8525	9430
Ungdomsproducerad tid i % av total tid	14%	16%	11%	11%
Andel killar	59%	59,60%	56,10%	59,10%
Andel tjejer	40%	39,80%	40,10%	37,90%
Andel ickebinära	1%	0,60%	3,40%	3,00%
Kulturarv, antal deltagare per målgrupp				
Totalt	17 430	19 330	25 709	28 018
Vuxen	9 352	7422	9830	10 901
Barn	8 078	11 908	15 870	17 117
Varav skolelever	1408	7489	11 106	11 945
Badverksamhet antal besök totalt	75 759	34 686	76 353	74 678
Antal besök per målgrupp - vuxna	19 920	7 803	22 555	21 935
Antal besök per målgrupp - ungdom 3-17 år	16 657	10 791	19 517	16 031
Antal besök per målgrupp - barn 0-2 år	1 613	556	1 667	1 268
Antal besök per målgrupp - skolelever	4 778	1 872	5 779	6 331
Antal besök Actic	32 791	13 664	26 835	29 113

Analys av ovanstående siffror

På biblioteket har besöksstatistiken varit relativt stabil, med några tusen fler besökare än föregående år. Utlånen har ökat betydligt, sannolikt som en följd av att pandemins påverkan har avtagit. E-boksutlåningen är fortsatt populär och visar återigen en ökning jämfört med tidigare år.

Baden visar vid delåret lägre besöksantal än tidigare år vilket troligtvis beror på den regniga sommaren och nedstängningen av relaxavdelningen i början av året. Framst är det målgruppen ungdom 3-17 år som minskat i antal besök. Positivt är att antal besök till Actic ökat efter att ha minskat under pandemin vilket påverkar intäkterna till badet.

Trots en regnig sommar har Ekehagen haft fler besökare jämfört med föregående år. Sommaren har kretsat kring temat Ekehagen 40 år och bjudit på flera aktiviteter i byn, inklusive programdagar och jubileumsinsatser som har bidragit till att målet om minst 7000 besökare har nåtts. Även museet visar fina besöksiffror under delåret augusti.

För öppen ungdomsverksamhetens del ses en fortsatt ökning av antal deltagare, främst är det andel killar som har ökat, samtidigt som det ses en

minskning på andel kvinnor och icke-binära besökare.

Metodutvecklande insatser ska prioriteras och genomföras

Satsningen 100 % ren hård träning har startats upp från och med första mars. Ambassadörer som representerar Falköpings kommun har utsetts. Dessa ska vara förebilder och sprida budskapet om ren hård träning. Satsningen görs tillsammans med kommunledningsförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen, polisen, RF-Sisu och Falköpings Tidning. Ambassadörerna ska medverka vid föreningsarrangemang och kommunala tillställningar och även skolans temadagar under året.

Verksamheten Gröna jobb har satts igång och den nya metoden att arbeta på fungerar väl. En av platserna som verksamheten har varit på är Ekehagens Forntidsby. Det är främjande för de som deltar i åtgärden att vara på Ekehagen och verksamheten ser stora vinster som gör att arbetet med underhållet av byn har underlättats. Ordinarie personal får mer utrymme till andra uppgifter.

Inblicken är ett projekt som startats upp tillsammans med SFI, där alla SFI-klasser samlas och er-

bjuds en inblick i kommunen och kultur- och fritidsnämndens mötesplatser. Under våren har klasserna haft en halvdag på Ekehagen om svensk historia och en rundvandring av övriga verksamheter.

Projektet *Shared reading* är i ständig utveckling. Satsningen är ett samverkansprojekt med Skaraborgskommuner genom bidrag från Kulturrådet. En projektansvarig har utbildad sex stycken läsledare i Falköpings kommun som regelbundet gör besök hos olika verksamheter. Digitala möten med projektgruppen sker med jämna mellanrum för att dela erfarenheter. Metoden går ut på att en liten grupp människor träffas och läser tillsammans och diskuterar texterna ihop. Metoden är en kravlös läsförmedlande metod och forskning visar på att det bidrar till en ökad läsförståelse hos deltagarna.

I februari infördes en ny förbättrad utskriftsfunktion på biblioteket där utskrift och kopiering kan ske direkt från mobil och egen dator. Insatsen är en digitaliseringsutveckling och bidrar till förbättrad service till besökarna samt förbättrad arbetsmiljö för personalen.

Tjejkvällar är en ny grupp som har startats upp för att ge möjlighet för fler tjejer att ta plats i den öppna ungdomsverksamheten. Verksamheten har sett ett behov av att nå fler tjejer då de event som planeras lockar många killar. Tjejgruppen träffas varannan vecka och ägna sig åt aktiviteter efter önskemål. Aktiviteterna varierar från bio, bowling, att testa någon sport eller ha grillkväll. Fritidsgården i Floby har provat en ny struktur för att skapa aktiviteter, väcka intresse och skapa en stabilitet för ungdomarna i Floby. Ett schema har gjorts där en fritidsledare ansvarar för en aktivitet under öppetid. Försöker öka inflytandet hos de som medverkar på fritidsgården och att de får vara med och hålla i aktiviteter och påverka vad som ska göras. Metoden har fungerat bra. På fritidsgården i Gudhem har det varit svårt att fånga upp vissa målgrupper. I samverkan med skolan har man arbetat med temadagar där temat också i ett senare skede kan diskuteras på fritidsgårdarna. Det har förts dialoger om exempelvis självrespekt och samhällsutmaningar. Genom det områdesbaserade arbetet i Stenstorp har en ny metod provats där man samarbetar mer med skola och kurator när det kommer till rastaktiviteter. Kuratorn känner att eleverna behöver mer positiv uppmärksamhet och för öppen ungdomsverksamheten är det en målgrupp som varit svår att nå. Genom att möta

eleverna på rasterna skapas relationer som är värdefulla för att utveckla det områdesbaserade arbetet vidare.

Äntligen fredag är en ny metod för att försöka nå de äldre ungdomarna som inte längre kommer till Ungdomens hus. Verksamheten har startat upp på Ållebergsgymnasiet. Samverkan sker bland annat med barn- och fritidsprogrammet för att hitta på nya aktiviteter som lockar ungdomar. Syftet är att skapa relationer med ungdomar, som är med och driver arrangemangen, och påverkar utbudet som unga arrangörer. Under våren har konceptet utvärderats och de som har deltagit i utvärderingen lyfter särskilt de vuxna som varit på plats och varit en trygg punkt. De aktiviteter som uppskattats mest har varit de som man kan kombinera med att samtala, skapa nya kontakter men som också ger ett litet avbrott i skoldagen. Vara kreativ, pärla, rita eller spela spel, vara fysiskt aktiv med exempelvis pingis. Under hösten kommer fokus vara på att engagera föreningslivet än mer i konceptet och på så vis skapa fler förutsättningar för unga att bredda sina intressen och nätverk. Vid gymnasiet pågår även ett projekt tillsammans med *Förebildarna*. Eleverna formar tillsammans med civilsamhället lokala förändringsförslag som en del av skolarbetet. Syftet med projektet är att stärka ungas delaktighet.

Pilotprojektet Kulturskaparna har bidragit till att sänka trösklar för personer med funktionsnedsättningar inom LSS, att uttrycka sig genom kultur. Effekten blir att personer som i vanliga fall inte syns i offentliga kulturutbudet har möjligheter att synas. Målet med projektet är att det ska arbetas in i ordinarie verksamheter.

Samarbetet som uppkom under covid-19 där bygdegårdar får stöd för att arrangera barnkultur har fortsatt. Just nu pågår ett arbete där bygdegårdarna tillsammans tittar på att ansöka externa medel för att kunna fortsätta satsningen i egen regi. Formen har fungerat mycket bra och genererar upplevelser i hela kommunen. Att initiera insatser i samarbete med civilsamhället för att sedan låta samarbetsparten förvalta och utveckla koncept vidare är en arbetsmetod som ger mycket goda resultat. Fler nås av insatserna samtidigt som det är ett stöd till civilsamhället att utveckla verksamheten.

Falköpings kommun genom kultur- och fritidsförvaltningen är projektägare i ett samverkansprojekt i Skaraborgs kommunalförbund. Syftet med projektet är att hitta en metod för att mäta kulturutbudets effekter.

För metodutveckling och innovation inom en organisation krävs resurser. Medan mer finansiering kan vara till hjälp, uppstår innovativt tänkande ofta från utmaningar och begränsningar. Kultur- och fritidsförvaltningen är sett till kommunorganisationen liten och har begränsade resurser, men strävar efter att göra en stor påverkan. Potentialen för metodutveckling och innovation kan skilja sig åt mellan avdelningar eller områden inom organisationen.

Kultur- och fritidsförvaltningen drar nytta av metodutveckling och innovation, med fokus på att identifiera behov bland målgrupper. Definitionen av metodutveckling varierar och kan inkludera allt från små förbättringar till stora organisatoriska förändringar. Övergripande betonas vikten av kontinuerlig utvärdering, reflektion och öppenhet för nya idéer för framgångsrik metodutveckling och innovation.

Förvaltningen ska prioritera samverkan

Under våren har förvaltningen haft flera positiva effekter av samverkan. Under perioden som ishallen ska renoveras har förvaltningen genom samarbete med Tidaholms kommun möjliggjort träningstider för hockeyföreningen under säsongen 23/24. Idrottsfrukostar genomförs kontinuerligt tillsammans med RF-Sisu. Alla idrottsföreningar som är verksamma i kommunen bjuds in. Information från RF-Sisu och förvaltningen ges och ger möjlighet till dialog med föreningarna.

Tillsammans med socialförvaltningen och Traditions-TV skapades en film om Falköping som riktar sig till demensdrabbade och deras anhöriga för att väcka minnen och skapa gemenskap. Museet bidrog med bilder och bakgrundsinformation till filmen. Filmen heter "Din stad Falköping" och har visats på samtliga äldreboenden i kommunen.

Biblioteket driver tillsammans med Connect projektet "Mammorna", där somaliska kvinnor träffas på biblioteket och läser högt på svenska för sina barn. Projektet har varit mycket uppskattat av deltagarna.

Under sportlovet samverkade förvaltningen med flera föreningar för att erbjuda prova-på aktiviteter såsom padel och pingis för kommunens ungdomar. Barn- och aktivitetsledarna hade sin första utflykt till Hornborgarsjön tillsammans med Broddetorps GoIF.

Det pågår en omstrukturering av SSPF - skola, socialtjänst, polis och fritid, som är ett exempel på där

samverkan inte fungerat så bra. Generellt ses samarbeten som en viktig del av det brottsförebyggande arbetet i kommunen. I Falköpings kommun pågår arbetet med att skapa en effektiv brottsförebyggande organisation. I samordningen av det lokala brottsförebyggande arbetet är kultur- och fritidsförvaltningen en viktig part.

För att ha en bra samverkan behövs flera parter som vill samma sak och är beredda att bidra med arbetsinsats, ekonomi och tid. Det är också viktigt att ha en gemensam och tydlig målsättning samt en gemensam syn på arbetssättet för att uppnå målet. Tydliga förväntningar och roller är också viktiga, liksom tillit i relationerna. En utmaning är att alla parter kan ha olika åsikter om innehållet i samverkan och väntar på att andra ska agera. Det kan också finnas en känsla av att det finns en dold agenda eller oklara mandat hos de inblandade. Ju mer konkret uppdraget är och ju tydligare det är vem som ska göra vad, desto lättare blir det att ha en bra samverkan.

Förvaltningen ska utveckla och stärka befintliga och nya mötesplatser såsom biblioteksfilialer, föreningsliv, öppen ungdomsverksamhet på landsbygden.

Arrangemang har ägt rum på biblioteken i Broddetorp och Kinnarp, där lokalinvånarna visat stort intresse. I Kinnarp medverkade en lokal aktör som pratade om Kinnarp förr i tiden och i Broddetorp har det varit boktips tillsammans med Samhällsföreningen. Arrangemangen drog mycket folk och skapade samhörighet i bygden. I Kinnarp planeras det att fortsätta med en studiecirkel om ämnet i höst.

Under året har flera träffar skett med kommunens bygdegårdar för att diskutera arrangörskap inom områden som barnkultur och fritidsaktiviteter. Syftet med träffarna har varit att få mer utbud på landsbygden och att stärka bygdegårdarnas egna kunskaper om arrangörskap. Vuxenskolan har varit involverad i denna satsning. Året har präglats av flera träffar som främjat samarbete mellan bygdegårdarna och ökat förståelsen för varandras verksamheter. Ungdomsperspektivet har förstärkts genom organisationen *Våra gårdar* som bland annat arbetar för att utveckla lokaler för barn och unga.

Gröna jobb har under året rensat och iordninggjort lekplatser runt om i kommunen samt förbättrat lederna på Ålleberg. Bland annat har trapporna reno-

verats och tillgängligheten har ökat. Trygghets-
skapande åtgärder har vidtagits på landsbygden el-
ljusspår genom underhåll och slätter.

I början av sommaren har förvaltningen tillsam-
mans med Park & Gata påbörjat investeringarna ut-
ifrån uppdraget om att anlägga nya grillplatser på
landsbygden. Grillplatsen i Stenstorp blev färdig-
ställd i juni och övriga grillplatser planeras att färdig-
ställas under hösten.

På fritidsgården i Stenstorp har en öppetkväll i
veckan bytts ut mot en sluten aktivitet, metoden
kommer i höst även att testas på fritidsgården i
Floby. Det finns behov att ses i mindre samman-
hang och verksamheten strävar efter att erbjuda mer
kvalitativ verksamhet för unga med störst behov.
Slutna aktiviteter ger bättre möjlighet till att för-
djupa sig inom specifika intressen.

Familjelördag i stort format arrangerades i Åsle Tå i
samarbete med flera lokala föreningar. På dagen
kom över 750 personer för att testa på olika aktivi-
teter och utforska Åsle Tå. Det bjöds bland annat på
gratis fika och en cirkusföreställning. Evenemanget
har skapat ett bra samarbete och engagemang med
lokala föreningar och organisationer. Genom orga-
niserade bussresor från Bergsliden och Wetterlins-
gatan lockade evenemanget många besökare som
aldrig hade varit i Åsle Tå förut.

*Förvaltningen ska arbeta med hälsofrämjande in-
satser som stärker den fysiska och psykiska hälsan*

Inom daglig verksamhet och LSS främjas kulturak-
tiviteter där deltagarna utforskar olika former av
eget skapande. På våren har novellskrivning, teater
och layoutkurser genomförts. Satsningen har möj-
liggjort genom ett samarbete med socialförvalt-
ningen och projektmedel från Samrådet för lokalt
folkhälsoarbete. Skrivandet har ökat hos målgrup-
pen genom satsningen där deltagarna skriver egna
texter och blir stärka i sitt skrivande.

HBTQ-caféet har fortsatt under året och för första
gången har det även pågått under sommaren. En
ungdomsproducerad mötesplats som flyttar runt i
kommunen. Nått ungdomar utanför kommungrän-
sen.

En tjejgrupp träffas varje vecka i anslutning till
skoldagens slut och genomför olika aktiviteter – allt
från idrott till bakning. Alla tjejer är välkomna men
särskilda insatser har gjorts för att nå unga tjejer
med flyktingbakgrund för att skapa ett sammanhang

av upplevelser samt inkludering i befintliga före-
ningar och grupper. Tjejer med flykting- och/eller
utländsk bakgrund är underrepresenterade inom
svensk föreningsidrott. De tjejer som förvaltningen
mött på Ållebergsgymnasiet med denna bakgrund
berättar också om färre möjligheter till fritidsaktivi-
teter och vikten av att kunna göra någon menings-
full aktivitet precis i anslutning till skoldagen samt i
skolans lokaler. Genom att anpassa formen och
platsen utifrån målgruppen skapas en trygghet och
möjliggör för fler deltagare att vara med.

I augusti färdigställdes breddningen av Mösseberg
Vintergatan. Till vintern kommer skidspår och den
snöröjda promenadvägen att gå sida vid sida och
främjar både gångare och skidåkare vintertid.

Familjelördag arrangerades även i Odenområde un-
der augusti i samarbete med flera lokala idrottsföre-
ningar. Evenemanget lockade många småbarnsfa-
miljer att testa på en blandning av idrottsaktiviteter
som lokala idrottsföreningar stod för. Uppskatt-
ningsvis deltog 700 personer på evenemanget.

Sommarlov 2023

Förvaltningen upplever att sommaren runt Mösse-
berg har varit lugnare än tidigare år, med mindre
skadegörelse och stök. Fritidsbanken var aktiv un-
der Tagga lov både på landsbygden och i centralor-
ten. I början av sommaren arrangerades workshops,
vissa av dessa aktiviteter på landsbygden hade låg
deltagarfrekvens i början av sommaren. Genom att
använda sig av workshopsledare får deltagarna till-
gång till en kvalitativ verksamhet, men aktiviteterna
kan lätt bli intressestyrda. En lärdom inför nästa
sommar är att man behöver skapa mer kontinuitet
med personal för att fler ungdomar ska känna sig
trygga att delta på aktiviteten.

Under sommaren har det varit mycket besökare på
Ungdomens Hus, men en nedgång på besöksantalet
för tjejer och icke-binära jämfört med tidigare år. På
sommaren sänks åldersgränsen på Ungdomens Hus
från 10-20 år istället för till 12-20 år. Detta ef-
tersom det finns ett stort behov av aktiviteter och
närvaro även för de yngre ungdomarna. Genom att
arbeta mer med utflykter har förvaltningen lyckats
nå fler unga på landsbygden än tidigare.

Barn- och aktivitetsledarna har genomfört aktivi-
teter under hela sommaren framförallt i Falköpings
Hyresbostäders områden. Aktiviteterna har dragit
mycket folk och utflykter har genomförts varje
vecka utifrån ungdomarnas önskemål. Under som-

maren har förvaltningen märkt av en större integration mellan bostadsområdena som tidigare varit ganska segregat.

Alla elever i årskurs 6 har fått gratis sommarkort på alla tre bad vilket genererat ungefär 1000 besök. Gratis sommarsimskolan har erbjudits i år igen och totalt 600 barn har deltagit.

Under tre sommarveckor har 103 barn i åldrarna 7 – 9 år deltagit i satsningen Läsglädje. Det är tredje året Läsglädje genomförs och syftet är att förkorta läsuppehållet och skapa förutsättningar för barnen i de yngre åren att stärka läsningen, få lustfyllda läs- stunder - enskilt och tillsammans med andra och bli hemmastadda i biblioteksmiljön. Satsningen är ett samarbete mellan barn- och utbildningsförvaltningen samt kultur- och fritidsförvaltningen. I år

kom 180 ansökningar till de totalt 100 platserna. Antalet sökande har ökat med över 50 barn sedan förra året och därför utökades platserna så att så många som möjligt kunde vara med. De sex olika barngrupperna tillsammans med lärarstudenter skapar Läsglädje på Falköpings bibliotek, Kinnarps bibliotek, Centralskolan, Vartofta bibliotek och Floby bibliotek. Satsningen som tidigare varit ett projekt har nu blivit del av ordinarie verksamhet.

Prognos för målbedömning

Förvaltningen bidrar till att skapa förutsättningar för ett socialt hållbart Falköping genom samverkan och metodutvecklande insatser. Prognos för måluppfyllelsen för mål 1 är god.

Skapa förutsättningar för ett attraktivare Falköping

Falköpings kommun ska vara en bra plats att bo, verka och leva på - en plats där invånare känner stolthet och trygghet

Nämnden arbetar med besöksmål såsom Ekehagens Fornstidsby, Odenbadet och Falbydens museum och lyfter fram Falköpings unika kultur- och naturarv. Ekehagens Forn-

tidsby ska ha ett starkt varumärke som sätter Falbyden på kartan. Verksamheterna strävar efter att besökaren får de bästa av upplevelser oavsett om det är på Ekehagens Fornstidsby, Odenbadet eller till någon av kommunens naturnära platser.

Kultur- och fritidsnämnden arbetar för god tillgång till grönområden, friluftsområden och närheten till platser för rörelse.

Kultur- och fritidsnämnden använder konst och kultur, evenemang och projekt som verktyg för att nå målet.

Styrande politiken har identifierat följande fokusområden: Barn och ungas uppväxtvillkor, Landsbygdsutveckling, Arbetsmarknad, Klimat, Trygghet.

Till de tre första, av fyra fokusområden, finns det strategier ska fungera som verktyg i arbetet med fokusområdena.

Strategi för kultur- och fritidsnämnden

Ett modigt och kreativt arbetssätt och innehåll.

Där barn och unga, stad och landsbygd, trygghet och allas rätt att delta prioriteras.

Strategi från flerårsplan 2023–2025

Digitaliseringsstrategin

Planerade insatsområden

Förvaltningen ska prioritera samverkan*.

Evenemang ska användas som metod och prioriteras i arbetet*.

I linje med kommunens satsning för ett levande centrum ska konst och kultur utvecklas i centralorten Falköping**.

Besökarens möjlighet till upplevelser ska förmeras**.

Aktivitetsytor och platser att röra sig på ska bli fler***.

Falköpings kultur- och naturarvsarbete ska utvecklas***.

Avdelningsgemensamma aktiviteter för 2023 är:

- Fokusområde Dotorp***
- Sommarlov**

Förväntad utveckling av mål 2

Evenemang ska användas som metod och prioriteras i arbetet

Vid föreningsarrangemang är kultur- och fritidsförvaltningen med och stöttar samt skapar förutsättningar för arrangemangen genom dialog och praktiska uppgifter före, under och efter evenemangen. FT-Cupen i brottning och U16-mästerskapet i volleyboll är två stora evenemang som har genomförts i Falköpings kommun under våren. Under SM-veckan arrangerades även motortävlingarna på motorstadion. Det möjliggjordes genom ett samarbetsavtal med Skövde kommun där förvaltningen gick in med 100 000 kronor. Evenemang som dessa ger kommunen positiva effekter genom bland annat marknadsföring och gästnätter.

Ekehagens Forntidsby har fortsatt med kulturkvällar och föredragskvällar med bokbord och öppet café. Evenemangen vänder sig främst till de som bor i närområdet. Evenemangen är kunskapsfrämjande inom kulturområdet och skapar stolthet för hembygden Fokuset på kvällarna har varit medeltiden och under internationella kvinnodagen hölls ett föredrag om Västgöta Helgon.

All digital week är en europeisk kampanj där alla som arbetar för ökad digital delaktighet kan delta. Biblioteket erbjöd under veckan ett IT-café och bjöd in samhällsviktiga funktioner så som banken för att visa bank-id och apoteket för att visa 1177. Under veckan satsar biblioteket extra på att visa upp sina digitala tjänster och för att motverka den digitala klyftan i samhället.

Ungdomsgalan i Rotundan arrangerades för fjärde året i samverkan med Svenska Kyrkan, Smart Design, Rizoma, socialförvaltningen och kommunikationsavdelningen. Den stora skillnaden i år var att alla ungdomar som var bjudna till galan uppmärksammades. En fotograf var på plats och tog mingelbilder och förevisade kvällen. Ungdomsgalan har fått mycket positiv respons från deltagande ungdomar och andra som hört talas om evenemanget. Under galan delades det ut pris i kategorierna årets arrangör, årets coach, årets eldsjäl, årets idrottskämpe, årets kreatör, årets förebild, årets mediaprofil samt årets miljökämpe.

I februari återupptogs UH-ligan, en futsal-liga, som spelats på fredagskvällar i Odenhallen. Alla som ville kunde sätta ihop ett eget lag och delta. Lagen kunde vara mixade eller rena kill- och tjejlag. Ligan

har engagerat både spelare och publik och drog uppskattningsvis 250 personer.

Positiva effekter med att använda evenemang som metod är att det höjer medvetenheten kring specifika ämnen/frågor och skapar gemenskap mellan människor. Samtidigt uppstår det ibland utmaningar i att få önskad deltagande och att engagera passiva grupper. Faktorer utanför ens kontroll måste tas i beaktning som väder, pandemier och regleringar. För att minska dessa utmaningar tar förvaltningen lärdom av tidigare erfarenheter och sätter realistiska förväntningar.

I linje med kommunens satsning för ett levande centrum ska konst och kultur utvecklas i centralorten Falköping

Arbetet med ny konst på Stora torget och en mötesplats kring konstverket Malta Johanna pågår med starkt medborgarengagemang. Målet är att skapa levande stadskärnområden och öka aktiviteterna där. En utredning om kultur i centrum har presenterats och beslut om fördjupning av utredningen har tagits. Den fördjupade utredningen ska bland annat fokusera på följande två alternativ:

1. att hela biblioteket lokaliseras till centrum, i samma lokal ska möjlighet till ytor för tillfälliga utställningar/arrangemang och skapande verksamhet finnas.
2. museet och en biblioteksfilial lokaliseras till centrum.

Ansökningar om evenemangsbidrag för livespelningar har ökat. Dessa inkluderar olika musikgenrer och involverar både lokala och externa band. Arrangörer utgörs av föreningar och studieförbund, med syfte att stärka Falköpings livescenen och erbjuda varierat musikutbud för besökare och medborgare. Detta ger fler tillfällen att uppleva musik för publiken och fler speltillfällen för banden.

Besökarens möjlighet till upplevelser ska förmeras

Under den svenska nationaldagen, 6 juni, låg fokus på hållbarhet och mångfald. Kulturen användes som verktyg för att belysa frågor om klimat och mångfald. Strängare krav på deltagande föreningar och kommunverksamheter gällande hållbarhet ledde till innovativa sätt att skapa aktiviteter. Hållbarhetsfokus påverkade även besökarnas sopsorteringsbeteende. Inriktningen mångfald resulterade i ett bredare scenprogram. Unga kommunutvecklarna satte ihop ett inspirationsmaterial till de parter som skulle delta som arrangörer och utställare på 6 juni. Under 6 juni

intervjuade unga kommunutvecklare alla deltagande föreningar. Ett sätt för kommunens föreningar att visa vad det gör för unga och hur de jobbar med hållbarhet.

På Ekehagen har man firat 40-årsjubileum genom att erbjuda säsongskort vid köp av entrébiljetter. Totalt har 357 återbesök gjorts med säsongskort, varav 173 barn. Sannolikheten för att dessa kommit åter utan säsongskort och betalat entré flera gånger är mycket liten. Säsongskortet gav dem nu möjlighet att istället spendera mer pengar i butik och restaurang. Ofta återkom besökaren med andra vänner som i sin tur betalade entré. Elever från Falköping har även erhållit fribiljetter till Ekehagen efter skolbesök, vilket har resulterat i fler återbesök.

Ett samarbete, kallat Skaraborgs kulturarv som besöksmål, har initierats mellan olika museer i Skaraborg där de gemensamt marknadsför sig med en skattjakt. Kartan har samlat information om projektdeltagarna, det vill säga flertalet av Skaraborgs museer, för att uppmuntra besökaren till fortsatta upptäckter av Skaraborgs museiskatter. Kartan kan ses som ett första steg i museinätverkets arbete för att tillsammans lyfta fram Skaraborgs museer som besöksmål.

Under året har besöksstrycket på Mösseberg varit stort och anläggningarna nyttjas flitigt. Underhåll görs kontinuerligt för att hålla det rent, öppet och snyggt. Under året har bland annat lekutrustningen vid Mössebergs djurpark målats om.

Sommarlov

Under sommarlovet har ett gemensamt schema för evenemang sammanställts för att underlätta för deltagarna att överblicka vad som händer i Falköping under sommaren.

Geokids har genomförts två gånger i samarbete med Platåbergens Geopark och Studieförbundet. Under två dagar fick barn i åldrarna 9-12 år leva friluftsliv med matlagning utomhus och aktiviteter kopplat till geologi, arkeologi och forntid. Ambitionen med Geokids var att erbjuda en annorlunda sommarlovsaktivitet som främjar friluftsliv och kunskap. Geokids kan ses som en metod med syfte att uppmuntra barn att upptäcka natur, geologi och vår historia. Med ökad kännedom om friluftsliv, kulturarvet och geoparken kan både den egna hälsan stär-

kas och förståelsen för landskapets värden öka. Lägren hade stor efterfrågan, blev fullbokat och många på reservplats, totalt deltog 28 barn. Med två tillfällen har fler barn nåtts än tidigare år men efterfrågan var trots det betydligt större än vad aktiviteten kunde ta emot. Det stora gensvaret bekräftar att det finns många barn som är intresserade av upplevelser likt denna. En viktig faktor bakom det stora gensvaret är att förvaltningen nådde ut med inbjudan och marknadsföringen av Geokids på ett bra sätt, i god tid och med stor spridning. Under lägerdagarna strålade barn från olika delar av kommunen samman och lärde känna varandra, vilket gav ytterligare ett mervärde.

Arkeologiskolan genomfördes som en tvåtimmarsaktivitet vid fem tillfällen på Falbygdens museum under sommaren. Målgruppen var barn i åldern 8-12 år, främst sommarlovslediga barn från kommunen med även barn på semester i området. Syftet var att uppmuntra barn att upptäcka det spännande med arkeologi och förhistoria, erbjuda en kvalitativ sommarlovsaktivitet som främjar kunskap och odlar historieintresse. Arkeologiskolan nådde cirka 40 sommarlovslediga barn som fick ägna sig åt arkeologi och förhistoria tillsammans med museets arkeologer. Av olika skäl var det i år färre som anmälde sig. Totalt 40 barn deltog, vilket innebär att ca 10 platser stod tomma eller hade bokats upp av barn som uteblev (max antal var 50 deltagare). Informationen om och inbjudan till Arkeologiskolan kom ut något sent vilket med stor sannolikhet påverkade deltagarantalet. Den genomfördes även tidigare på sommaren jämfört med ifjol, vilket eventuellt också påverkat. Veckorna runt midsommar är många av de yngre barnen fortfarande på fritids och kan ha svårt att ta sig till aktiviteter dagtid, när föräldrarna fortfarande jobbar.

Prognos för målbedömning

Förvaltningen bedöms skapa förutsättningar för ett attraktivare Falköping genom bland annat evenemang som engagerar och inspirerar. Prognos för måluppfyllelse bedöms som god.

Skapa förutsättningar för ett näringsliv som utvecklas

Falköping – en drivande aktör

Kultur- och fritidsnämnden stödjer kulturaktörer som driver näringsverksamhet. Nämndens verksamheter arbetar för hög service och gott bemötande.

Styrande politiken har identifierat följande fokusområden:

Barn och ungas uppväxtvillkor, Landsbygdsutveckling, Arbetsmarknad, Klimat, Trygghet.

Till de tre första, av fyra fokusområden, finns det strategier ska fungera som verktyg i arbetet med fokusområdena.

Strategi för kultur- och fritidsnämnden

Ett modigt och kreativt arbetssätt och innehåll.

Där barn och unga, stad och landsbygd, trygghet och allas rätt att delta prioriteras.

Planerade insatsområden

Förvaltningen ska prioritera samverkan*.

Förväntad utveckling av mål 3

Förvaltningen ska prioritera samverkan

Genom samarbeten har kultur- och fritidsförvaltningen anlitat olika yrkeskategorier inom kreativa näringar för att erbjuda mångsidiga och kvalitativa aktiviteter. Effekten av att anlita professionella aktörer är ett breddat utbud och högre kvalitet.

Förvaltningen är en del av ett samarbete med flera förvaltningar och Tryggare Sverige, med fokus på trygghet kring järnvägsområdet. Pop-up aktiviteter som bordtennis och konsttorn har genomförts under våren och sommaren för att skapa en tryggare och mer lockande plats. En utvärdering av satsningen kommer göras av Tryggare Sverige vid uppdragsperiodens slut.

Genom lägerverksamhet gynnas näringslivet genom ökad hotellverksamhet och besöksnäring. Handlare

har efterfrågat aktiviteter på torget för att attrahera besökare, där Fritidsbanken bidragit med utrustning.

En avsiktsförklaring mellan kommunen och aktörer på Ålleberg har undertecknats för att klargöra roller och ansvar. En effekt utifrån avsiktsförklaringen är att kultur- och fritidsförvaltningen sköter områden på Ålleberg som gynnar restaurang, museum med mera.

Unga kommunutvecklare har under sommaren arbetat med att samla information för en barnkonsekvensanalys av det kommande trafikförsörjningsprogrammet, i samarbete med Skövde kommun. Syftet är att belysa ungas behov av kollektivtrafik.

Kommunens organisation ska vara utvecklande och förnyande med en tillitsbaserad styrning

Verksamheterna är till för kommuninvånarna

Förvaltningens organisation ger utrymme för medarbetarna att utveckla idéer och förändra inom verksamheterna. Medarbetarna, deras omställningsförmåga, kompetens och kunskap är den viktigaste resursen för att uppnå optimalt användande av

förvaltningens resurser.

Gemensamt fokusområde för förvaltningens kvalitetsarbete tas fram varje år. Det valda fokusområdet ligger till grund för kunskapshöjande insatser som förvaltningens samtliga medarbetare tar del av.

Nätverkande och omvärldsbevakning samt kontinuerlig uppföljning av medborgarnas åsikter om verksamheten utvecklar förvaltningens arbete.

Förvaltningen genomför dialoger för att tillvarata medborgarnas intresse, kunskap och önskemål i frågor som rör verksamheterna.

Styrande politiken har identifierat följande fokusområden: Barn och ungas uppväxtvillkor, Landsbygdsutveckling, Arbetsmarknad, Klimat, Trygghet.

Till de tre första, av fyra fokusområden, finns det strategier ska fungera som verktyg i arbetet med fokusområdena.

Strategi för kultur- och fritidsnämnden

Ett innovativt arbets sätt.

Där medborgarens behov och förvaltningens förnyelse står i centrum.

Strategi från flerårsplan 2023–2025

Klimatstrategin

Planerade insatsområden

Förvaltningen ska arbeta för att ta miljö- och klimatansvar samt effektivt hushålla med naturens resurser*.

Ständigt pågående utveckling genom alla medarbetares deltagande ska förbättra förvaltningens verksamheter*.

Stöd och kunskap ska ges till övriga förvaltningar i arbetet med Barnkonventionen***.

Avdelningsgemensam aktivitet för år 2023:

- Kunskapshöjande insatser inom tillitsbaserad styrning och ledning*.

Förväntad utveckling av mål 4

Förvaltningen ska arbeta för att ta miljö- och klimatansvar samt effektivt hushålla med naturens resurser

Under det gångna året har förvaltningen gjort betydande elbesparingsåtgärder på grund av den rådande energikrisen. För att spara på resurser har vissa delar av verksamheterna stängts ner, såsom slalombacken, längdskidsspår, relaxavdelningen på Odenbadet, allmänna bastu och vissa bokningsbara objekt. Även om dessa nedstängningar har påverkat förvaltningens utbud negativt, har det varit nödvändigt för att spara på naturens resurser.

Who cares? En konstutställning och workshop om klimatskrisen och hur vi skapar framtidstro har visats på Falbygdens museum under våren. Utställningen har använts som en plattform för kommunens interna klimatarbete och var en del av arrangemangen under Earth hour-veckan – en spännande samverkan mellan många kommunala och externa aktörer för att informera och skapa uppmärksamhet kring klimatomställningen. Utvecklingsledarna för miljö- och klimat har använt utställningen som en arena för workshops om klimatomställningen, åk 7 på landsbygden skapade flaggor på temat och gymnasieklasser har också besökt museet för workshops. Samverkan med många ger ett större genomslag, rösten blir starkare och frågor får mer uppmärksamhet.

För att skapa förutsättningar för ett mer effektivt och samlat arbete med klimatet behövs samverkan, övergripande kommunala beslut och enklare system för verksamheter att agera hållbart. En av kulturarvs, kanske hela förvaltningens, viktigaste insatser i arbetet med att ta miljö- och klimatansvar är att ge frågan uppmärksamhet, sprida kunskap samt föregå med gott exempel. Museet har i uppdrag att ge perspektiv på vår tid och belysa samhällsfrågor viktiga för vår tid. Undersökningar visar att museum har en hög trovärdighet bland samhällets institutioner, därmed kan museet också ses som en resurs när frågor behöver lyftas.

Ständigt pågående utveckling genom alla medarbetares deltagande ska förbättra förvaltningens verksamheter

Vissa verksamheter upplever det ibland svårt att delta i utvecklings- och inspirationsdagar på grund av behovet av bemanning. Majoriteten av utvecklingsarbetet sker under verksamhetsmöten, APT och genom dialog med medarbetare. Delar av personalstyrkan på avdelning kulturarv har deltagit i olika

evenemang, såsom Västsvenska arkeologidagen och workshops kring projektet Skaraborgs Kulturarv. Personalen på biblioteket har engagerat sig i ett samverkansprojekt om Läsförmedlingen för att öka kunskapen om barn- och ungdomslitteratur. Andra verksamheter har varit iväg på utvecklingsdagar med fokus på samarbete och stärkande av varandra. Verksamhetsmöten och APT är viktiga för ansvarsstagandet på avdelningen, och det finns möjlighet att påpeka behov och känna sig lyssnad på.

Det är ibland utmanande att hitta tid och lösningar, och det behövs beslut om vem som ska få åka och delta. En lösning kan vara att öppna upp för nya arbetsuppgifter inom verksamheten och bestämma tillfällena när verksamheten kan stänga för att alla kan delta. Digital kompetensutveckling och möjligheter att lära av varandra är också viktigt, och det kräver en kultur av öppenhet och flexibilitet där chefer är lyhörda inför medarbetarnas önskemål. Det är också viktigt att ge förutsättningar, som tid och lämpliga utbildningar, för att medarbetarna ska kunna ta del av kompetensutveckling utifrån deras behov.

Kunskapsförstärkning inom tillitsbaserad styrning och ledning

Förvaltningen har under tertial ett påbörjat arbetet med hur tillitsbaserad styrning och ledning ska spridas i organisationen. Under våren har uppföljning av den förvaltningsgemensamma dagen gjorts under samtliga verksamheters APT. Personalen är nyfikna på arbetssättet och mycket frågor har uppstått. Ledningsgruppen upplever att det finns en medvetenhet kring frågan.

Avdelning bibliotek har startat upp en bokcirkel under APT utifrån boken om tillitsbaserad styrning och ledning där varje kapitel avslutas med tre diskussionsfrågor. Effekterna av satsningarna är fortfarande i startfasen, men samtal och reflektioner pågår för att bryta ner teorierna till verkligheten. Arbetet är ständigt pågående och det gäller att hitta snabba sätt att fokusera på vad som är relevant för varje verksamhet och arbetsplats.

Prognos för målbedömning

Sammantaget bedöms förvaltningen arbeta utvecklande och förnyande med en tillitsbaserad styrning, prognos för målpåfyllelsen för mål 4 bedöms vara god.

Kommunens uppföljningsarbete

Kommunens uppföljningsarbete

Kommunen ansvarar för att bedriva en effektiv verksamhet med god kvalitet utifrån lagar, nationella och lokala politiska mål, kommunala styrdokument och ekonomisk tilldelning genom budget.

En framgångsfaktor är att skapa en fungerande styrkedja som binder ihop de olika nivåerna i den kommunala organisationen från kommunfullmäktiges vision till verksamheterna.

Detta kräver ett systematiskt arbete med mål- och resultatstyrning genom uppföljning utifrån helhet och analys av resultat. Kommunen har initierat och påbörjat ett utvecklingsarbete för att få en gemensam struktur i uppföljningsprocessen. Arbetet är långsiktigt och ska bidra till en ökad samsyn och systematik samt skapa förutsättningar för en helhetsbild och ökad delaktighet i arbetet. Uppföljning av kommunens fyra övergripande mål görs som en samlad bedömning av måloppfyllelse och baseras bland annat på nämndernas analyser av måloppfyllelse, trender och utfall för indikatorer, uppföljning av styrdokument och effekter av olika insatser. Syftet är att få en så övergripande och trovärdig bild som möjligt av hur kommunen klarar sitt uppdrag och vilken effekt olika kommunala satsningar har.

Vid resultatredovisning presenteras bedömning av måloppfyllelse följt av identifierade utvecklingsområden. Kommunen redovisar också viktiga förutsättningar som krävs för att bidra till utveckling.

Genom att skapa tillit och förtroende i styrkedjan kvalitetssäkras uppföljning och analys så att bästa möjliga underlag finns inför kommande beslutsprocesser.

Nämndens uppföljningsarbete

Redovisning av förvaltningens ekonomiska resultat och måloppfyllelse sker tre gånger per år i samband med tertialredovisning. Tyngdpunkten för redovisning av mål ligger vid delårsredovisning efter tertial två och helårsredovisning.

Förvaltningen arbetar utifrån den kommunövergripande styrkedjan vad gäller budget, mål och intern kontroll. Ett årshjul tas fram för att tjänstepersonernas arbete ska anpassas utifrån redovisning till politiken. För att uppnå tydlighet i arbetet med styrprocesser gällande planering och uppföljning så sker

alltid genomgång av detta på styr- och led-gruppen som består av avdelningschefer, strateger och stab.

Internkontroll har tagits fram tillsammans med medarbetare i olika avdelningar samt nämndens politiker.

Chefer följer regelbundet upp målen tillsammans med medarbetare enligt "kugghjuls-modellen" under året. Controller och strateg genomför måloppföljning med avdelningarna och dess medarbetare en gång per år. På detta sätt skapas tydligt målfokus och den röda tråden inom förvaltningen stärks. Samtidigt fångas medarbetarnas kunskap upp till den samlade bedömningen och senare utvecklingen inom förvaltningen. Löpande under året träffar avdelningschefer ekonom för uppföljning av budget. Utöver detta genomförs både uppföljning och planering av mål och ekonomi i styr- och led-gruppen. Arbetsprocessen för uppföljning genererar ständiga förbättringar och ökar flexibiliteten i förvaltningen. Sättet att mötas i större grupp stärker förvaltningens samverkan och förståelse internt.

För att öka kännedomen om varandras ansvarsområden, utmaningar och arbete genomförs arbetsmöten där samtliga medarbetare inom förvaltningen bjuds in att delta i framtagandet av verksamhetsplanen för kommande år och uppföljning av verksamhetsplanen för innevarande år. Ambitionen med denna metod är att öka samverkan mellan avdelningarna, tillvarata medarbetarnas kompetens och idéer vilket ska gynna det innovativa arbetet inom förvaltningen.

Verksamhetsplan och verksamhetsberättelse ligger tillgängliga för medarbetarna på Falnet och information om detta mejlas till samtliga medarbetare när det är aktuellt.

Verksamhetsuppföljning

Uppföljning av nämndens verksamhetsplanering

Ambitionsmål

I verksamhetsplan 2022-2024 formulerades ambitionsmål. Dessa mål kvarstår inte i verksamhetsplanen 2023-2025. Anledningen är att de visade sig vara svåra att följa upp på ett kvalitativt sätt. Under året 2023 kommer ett nytt sätt att arbeta med verksamhetsplanering att tas fram och förankras i såväl nämnden som förvaltningen.

Förväntad utveckling

Verksamhetsplaneringen belyser vad förvaltningen förväntar sig att bedriva för verksamhet under året, och vilken verksamhet som ska bedrivas. Förvaltningens verksamheter driver sina avdelningar utefter rullade planering som under året kan behöva anpassas utefter omvärldshändelser och förändrade förutsättningar. Under året har bland annat Mössebergsbackens verksamhetsplan påverkats av energibesparingsåtgärder i Falköpings kommun, vilket ledde till att familjebacken stängdes. Detta innebar att verksamheten inte kunde bedrivas med full kapacitet enligt plan för år 2023. Utfallet visar att den lägre kapaciteten stämde överens med den ursprungliga planen, vilket nu kräver omprövning av planeringen inför den kommande säsongen. Det inkluderar återöppnande av familjebacken och anpassning av planen baserat på förvaltningens förväntade resultat och förutsättningar för verksamheten.

Personaluppföljning

PERSONALUPPFÖLJNING	UTFALL 2022	UTFALL AUG 2023	BUDGET 2023	PROGNOS 2023	PROGNOS-AVVK
Antal årsarbetare					
Stab & Strategi			11,0	11,0	0,0
Kultur			25,5	25,5	0,0
Bad & Fritid			31,9	31,9	0,0
Öppen Ungdomsverksamhet			8,8	8,8	0,0
Totalt antal årsarbetare			77,2	77,2	0,0

KULTUR- OCH FRITIDSFÖRVALTNINGEN, utfall Jan-Aug 2023	TOTALT	Totalt Kvinnor	Totalt Män	Varav över 60 dagar
Sjukfrånvaro år 2023 för perioden Januari - Augusti	3,8%	4,8%	2,7%	30,4%
Sjukfrånvaro år 2022 för perioden Januari - Augusti	4,2%	6,0%	1,6%	47,6%

KULTUR- OCH FRITIDSFÖRVALTNINGEN, utfall Jan-Aug 2023	- 29 år	30 - 49 år	50 - år
Sjukfrånvaro i ålder, år 2023 för perioden Januari - Augusti	3,2%	2,3%	6,7%
Sjukfrånvaro i ålder, år 2022 för perioden Januari - Augusti	2,0%	2,9%	7,5%

Uppföljning av nämndens personalplanering

Förvaltningen har cirka 77,2 årsarbetare, varav ungefär 11,5 inte är tillsvidareanställda. Verksamheterna inom förvaltningen varierar i säsongsbehovet av personalbehovet, särskilt inom badverksamheten, Ekehagens Forntidsby och öppen ungdomsverksamhet samt vinterverksamheten på Mösseberg.

Förvaltningens verksamhetsområden ser, vid delåret augusti, att budgeterad antal årsarbetare kommer att räcka året ut, och att det för närvarande inte finns ett behov av ytterligare personal under resten av verksamhetsåret.

Vid delåret april – 2023 rapporterade förvaltningen att i oktober år 2023 träder skärpta regler gällande dygnsvila i kraft i Sverige och EU. Enligt dessa regler ska kommunens anställda ha minst 11 timmars oavbruten vila under varje period om 24 timmar. Dessutom krävs det att en period med arbete följs av en period med dygnsvila. Dessa skärpta regler införs för att följa de skyddsföreskrifter som fastställs av EU:s arbetsdirektiv. Försättningsvis i delåret april rapporterade förvaltningen om arbetet för att lokalisera hur de skärpta reglerna kommer att påverka verksamheterna.

Avdelning Bad & Fritid ser att de skärpta reglerna påverkar schemaläggning för Odenbadet och för

verksamhetsvaktmästarna. Arbetstiderna för medarbetarna kommer att behöva justeras vissa morgnar under veckan för att säkerställa tillräcklig vilotid över dygnet, samtidigt som kvaliteten på verksamheten och anläggningarna fortfarande upprätthålls.

Hälsotal

Av kultur-och fritidsförvaltningens medarbetare hade 64,48% ingen sjukfrånvaro alls under januari – augusti år 2023 (jämfört med 65,09% år 2022) och 21,3% hade 1-5 sjukfrånvarodagar under samma period år 2023 (jämfört med 17,8% år 2022). Sjukfrånvaron avser både tillsvidareanställda och timavlönade anställda.

Det noteras att sjukfrånvaro med 1-5 dagar är högre än tidigare år, dock totalt sett ser förvaltningen en minskad sjukfrånvaro för perioden januari-augusti år 2023 jämfört med föregående år.

Förväntad utveckling

Utfallet för personalen på Mössebergsbacken påverkar behovet av personal när den kommande säsongen börjar i november/december år 2023. Om säsongen inleds och fortsätter med full verksamhet kommer personalbehovet att öka, och en högre andel årsarbetare jämfört med budget inom avdelning Bad & Fritid kommer att krävas.

Ekonomiska förutsättningar

BUDGETRAMFÖRÄNDRING (tkr)	BUDGET 1 JAN	KS §72	KF § 60	Löneöversyn 2023	BUDGET 31 AUG
Kultur-och fritidsförvaltningen	-83 600	-1 000	-1 363	-341	-86 304
SUMMA BUDGET	-83 600	-1 000	-1 363	-341	-86 304

Nämndens budgetram för år 2023 och justeringar

Kultur-och fritidsnämndens nettobudgetram för året 2023 uppgår enligt den antagna verksamhetsplanen för åren 2023-2025 till minus 83,6 miljoner kronor. Jämfört med föregående år (2022) har nämndens budgetram utökats med cirka 12 miljoner kronor på grund av allmänna intäkts-och kostnadsjusteringar, politiska prioriteringar och förändringar i verksamheterna.

Under år 2023 startades två nya verksamheter inom nämnden; Mössebergsbacken som fick en finansiering på 2,8 miljoner kronor genom en kombination av budgetväxling och politisk justering medan 0,5 miljoner allokades till den nystartade verksamheten Gröna Jobb. Nämnden tilldelades 1,5 miljoner kronor för aktiviteter för barn och unga i Falköpings kommun. Nettobudgetramen påverkades även med en minskning på 0,7 miljoner kronor (1 procent av föregående års nettobudgetram år 2022) på grund av beslut om omställningskrav.

Justeringar

Vid delåret augusti har två justeringar skett av nämndens budgetram. Beslutet i kommunstyrelsen § 72/2023 handlar om beviljande av strategiska utvecklingsmedel för projektet ”Dotorp – en socialt hållbar och attraktiv plats för Falköpings invånare att vara aktiva och trivas på” med en summa om 1 miljon kronor.

Kommunfullmäktiges beslut § 60/2023 avser budgetram förändringar kopplat till kapitalkostnader, lokalhyra och en budgetväxling för Gröna jobb. I flerårsplanen för år 2023-2025 tilldelades kultur-och fritidsnämnden samt kommunstyrelsen 0,5 miljoner kronor vardera för att bedriva verksamheten Gröna jobb. I början av år 2023 övertog kultur- och fritidsnämnden ansvaret kring verksamheten Gröna jobb

från kommunstyrelsen och verksamhetsgrenen samhällsbyggnad varpå en budgetväxling om 1,0 miljoner kronor mellan nämnderna genomfördes för driften.

Enligt kommunens styrdokument lönekompenseras nämnderna. Därför har kultur-och fritidsnämnden tilldelats cirka 350 000 kr för att täcka de ökade lönekostnaderna i samband med löneöversynen år 2023.

Med följande justeringar är nämndens nettobudget vid delårsrapporten augusti minus 86,3 miljoner kronor.

Riktade medel i flerårsplan

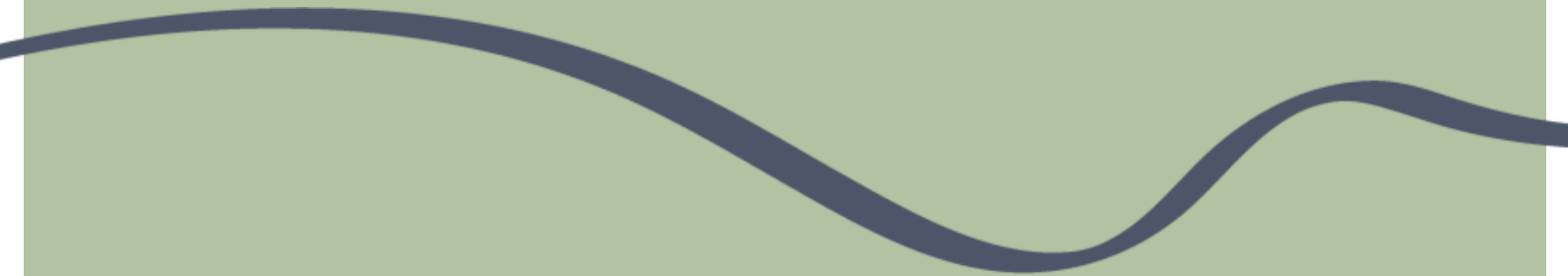
Kultur- och fritidsnämnden har beviljats 1 miljon kronor för sitt arbete med områdesbaserad utveckling. Detta arbete, och projekt, påbörjades under 2022 och finansierad genom medel från kommunstyrelsens strategiska utvecklingsfond. Projektet ”Dotorp – en socialt hållbar och attraktiv plats för Falköpings invånare att vara aktiva och trivas på” fortsätter att bedrivas under året med avslut i december år 2023.

Ekonomiska risker och osäkerheter i verksamhetsrapporten

På grund av externa faktorer förväntas flera av förvaltningens verksamheter stå inför ökade kostnader under året 2023. Påverkan av prisökningar varierar inom förvaltningen och det återfinns kostnadsökningar inom inköpsområden som bränsleförbrukning, förbrukningsmaterial och livsmedelskostnader samt elkostnader.

Ekonomiska underlag per mars 2023

m

Resultatrapport

RESULTRAPPORT (tkr)	UTFALL 2022-08	UTFALL 2023-08	BUDGET 2023-08	BUDGET 2023	PROGNOS 2023	PROGNOS- AVVIK.
<i>Intäkter</i>						
Avgifter mm				12 248	11 148	-1 100
Statsbidrag				1 450	1 670	220
Övriga intäkter				2 690	2 690	0
Interna intäkter				1 717	1 717	0
Summa intäkter	0	0	0	18 105	17 225	-880
<i>Kostnader</i>						
Personalkostnader				-48 687	-48 687	0
Verksamhetskostnader				-23 268	-23 268	0
Kapitalkostnader				-2 933	-2 933	0
Interna kostnader				-29 521	-29 521	0
Summa kostnader	0	0	0	-104 409	-104 409	0
NÄMNDENS RESULTAT	0	0	0	-86 304	-87 184	-880

Utfall

På grund av införandet av ett nytt ekonomisystem, Unit4 ERP, inom kommunorganisationen kommer ingen skriftlig rapport om utfallet att inkluderas i nämndens verksamhetsredovisning för delåret augusti år 2023. Detta beror på att överföringen av all ekonomisk data från det tidigare systemet till det nya ännu inte är helt slutförd och verifierad. Istället kommer nämnden att muntligen rapporteras om förvaltningens utfall vid det kommande nämndsammanträdet. En skriftlig ekonomisk rapport som innehåller utfallet kommer att överlämnas till nämnden i månadsrapporten för oktober.

Även om ett skriftligt resultat inte framträder i nämndens verksamhetsredovisning för delåret augusti, genomför förvaltningen regelbundet en ekonomisk uppföljning av resultatet i förhållande till den tilldelade budgetramen.

Prognos

I den ekonomiska uppföljningen kan förvaltningen i dagsläget inte konstatera någon förändring i nämndens prognos sedan delåret april.

På grund av nedstängningen av familjebacken och intäktutfallet under säsongen har en prognos om inkomstbortfall på 1,1 miljoner kronor applicerats under kategorin ”Avgifter”.

Efter regeringens beslut om elprisstöd kommer Falöpings kommun att erhålla ett elprisbidrag under år 2023. Kultur- och fritidsnämnden kommer att tilldelas ungefär 220 000 kr av detta bidrag. Denna inkomst kommer att synas under kategorin ”Statsbidrag”, och en ökad bidragsintäktsprognos förväntas.

Intäktsbortfallet på Mössebergsbacken tillsammans med elprisbidraget ger nämnden en prognos om ett underskott på 0,88 miljoner kronor för verksamhetsåret 2023 vid delåret april.

Åtgärder för att nå balans

Prognosen om minskade intäkter för Mössebergsbacken dämpas delvis av det kommande elstödet som förvaltningen kommer att få. Förvaltningen anser att det inte finns tillgängliga medel att avsätta eller spara för att hantera det prognostiserade underskottet på 0,88 miljoner kronor.

Verksamhetsrapport

VERKSAMHETSRESULTAT (tkr)	UTFALL 2022-08	UTFALL 2023-08	BUDGET 2023-08	BUDGET 2023	PROGNOS 2023	PROGNOS- AVVIK.
<i>Verksamhetsområden</i>						
Kultur-och fritidsförvaltningen				-86 304	-87 184	880
NÄMNDIS VERKSAMHETSRESULTAT	0	0	0	-86 304	-87 184	880

Utfall

Utfall rapporteras inte i nämndens verksamhetsredovisning per augusti för året 2023, en muntlig rapportering kommer att ske vid kommande nämndsammanträde.

Avdelning Bad & Fritid

Effekten av mindre soltimmar under sommaren har resulterat i att besöksantalet hos badanläggningarna inom verksamhetsområdet har varit längre jämfört med tidigare somrar. Det kan potentiellt påverka förvaltningens prognos framåt under året. Dock, ökar vanligtvis besöksantalet under hösten om besöksantalet har varit lägre under sommarmånaderna. Det återstår att se om besöksantalet återhämtar sig under hösten och om detta kommer att påverka förvaltningens prognos eller inte.

Avdelning Ungdom

Hos avdelning Ungdom synliggörs ingen tendens på att en avvikelse i det ekonomiska utfallet gentemot budget kommer att ske. Den bedrivna verksamheten håller sig inom ramen för den tilldelad budgetram.

Avdelning Kultur

Hos kulturanläggningarna inom förvaltningen har sommaren varit gynnsam och avdelningen förväntar sig att verksamhetsplaneringen för året kommer att hållas. Hos Ekehagens Fornstadsby hade man satt upp ett mål för antalet besökare och det verkar nu som att målet inte bara kommer att nås utan till och med överskridas.

Hos biblioteket har verksamhet- och personalplanering gått enligt plan, och avdelningen förväntar sig att hålla sig inom budget för året 2023.

Prognos

Vid delåret april har förvaltningen applicerat en prognosavvikelse, i form av ett underskott, om 0,88 miljoner i förhållande till budget. Underskottet återfinns inom verksamhetsområdet Bad & Fritid.

Åtgärder för att nå balans

Det prognostiserade intäktsbortfallet på Mössbergsbacken kan inte inkluderas i den befintliga budgeten. Förvaltningen saknar medel för att hantera det prognostiserade underskottet.

Investeringsrapport

Investeringsrapport (tkr)	Projekt nr	Aktivitet	Utfall 2023 per augusti	Budget 2023	Prognos 2023	Prognosavvikelse
Investeringar						
Inventarier Idrottshallar	700046	4101		-400	-400	0
Inventarier Kultur/Fritid	700046	4102		-400	-400	0
Konstinköp	700046	4103		-100	-100	0
Inventarier Mösseberg	700046	4104		-700	-700	0
Nämnds investeringsrapport				-1 600	-1 600	0

Utfall

Under året har förvaltningen, fram till och med augusti, använt cirka 40% av sin investeringsbudget på 1,6 miljoner kronor. De inköpta investeringarna inkluderar bland annat stängsel till djurpark och nya skåpslås på Odenbadet.

Prognosavvikelser

Förvaltningens ledningsgrupp har tillsammans arbetat fram en investeringsplan för året 2023 baserat på förvaltningens behov. Planerat är att hela tilldelas investeringsbudget för året kommer att användas.

Kommunfullmäktiges uppdrag till nämnd under år 2023

Utredning om ett föreningens hus

Kommunfullmäktige gav kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att utreda behovet av och eventuella former för ett föreningens hus. Uppdraget ska redovisas för kultur- och fritidsnämnden och kommunstyrelsen under kvartal 3 år 2023.

Kultur- och fritidsförvaltningen har bildat en arbetsgrupp som leds av förvaltningschefen. Förvaltningen har tagit fram en enkät som skickats till kommunens föreningar för att få svar på hur de ser på behovet av ett föreningarnas hus. Förvaltningen har varit i kontakt med liknande verksamheter i andra kommuner. Genom detta har förvaltningen samlat in ett brett underlag som används i utredningen.

Utredning om ett fritidspolitiskt program

Kommunfullmäktige gav kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att ta fram ett förslag på ett fritidspolitiskt program. Uppdraget ska redovisas för kultur- och fritidsnämnden och kommunstyrelsen under kvartal 3 år 2023.

Kultur- och fritidsförvaltningens ledningsgrupp leder arbetet och har genomfört en inledande workshop med kultur- och fritidsnämndens ledamöter. Med workshopens resultat som utgångspunkt planerar kultur- och fritidsförvaltningen för det fortsatta arbetet.

Sammanfattning av verksamhetsrapporten

Sammanfattning av verksamhetsrapport

Väsentliga händelser

Under våren påbörjades ett arbete med att omorganisera förvaltningen och den nya organisationen trädde i kraft den första augusti. Syftet med omorganisationen är att uppnå bättre samordning och utveckling av förvaltningens arbete inom kulturfrågor, inklusive det strategiska kulturutvecklingsarbetet samt att samordna förvaltningen förebyggande och främjande arbete för ungdomar.

I den nya organisationen har förvaltningen tre verksamhetsområden: *Bad & Fritid, Kultur och Ungdom*.

Måluppföljning

Kultur- och fritidsnämndens prognos för målbedömning under kommunens samtliga fyra mål bedöms som god.

Ekonomisk uppföljning

Till delårsrapporten per augusti har nämndens netobudget justerats till minus 86,3 miljoner kronor. På grund av övergången till det nya ekonomisystemet, Unit4 ERP, finns ingen skriftlig rapport om ett utfall tillgängligt i den skriftliga delårsrapporten. Istället kommer utfallet att muntligen rapporteras vid nästa nämndsammanträde, med en skriftlig månadsrapport som kommer i oktober.

Trots avsaknaden av ett skriftligt utfall i delårsrapporten följer förvaltningen upp utfall i förhållande till budget. I den ekonomiska uppföljningen kan förvaltningen i dagsläget inte utläsa en förändring av nämndens prognos sedan delåret april. Förvaltningens prognos om ett underskott om cirka 0,9 miljoner kronor beror främst på intäktsbortfallet från Mössebergsbacken. Förvaltningen anser att det inte finns tillgängliga medel att avsätta eller spara för att täcka det prognostiserade underskottet.

Falköpings kommun

521 81 Falköpings

0515-88 50 00

www.falkoping.se

FALKÖPING
KOMMUNEN

§ 44

Dnr 2023/00087

Revisionens granskning av förebyggande arbete för barn och unga

Kultur- och fritidsnämndens arbetsutskotts förslag till beslut

1 Kultur- och fritidsnämnden godkänner förvaltningens förslag på svar till kommunens revisorer gällande deras granskning av förebyggande arbete för barn och unga.

Sammanfattning

Under våren 2023 genomförde kommunens revisorer en granskning av kommunens förebyggande arbete för barn och unga, i samarbete med Deloitte AB. Revisorerna har nu upprättat en rapport. Revisorerna önskar få ta del av berörda nämnders synpunkter på rapporten innan den 13 oktober 2023. Revisorerna önskar också få svar på hur nämnderna avser att hantera rekommendationerna i rapporten (de delar som ligger inom respektive nämnds ansvarsområde).

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kultur- och fritidsförvaltningen, 2023-08-31
- Följebrev till granskningsrapport av förebyggande arbete för barn och unga
- Revisionens granskning av förebyggande arbete för barn och unga
- Bilaga 1: Kultur- och fritidsförvaltningens förslag till svar på revisionens granskning av förebyggande arbete för barn och unga

---

Paragrafen skickas till

Kultur- och fritidsnämnden

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital signering			

Kultur- och fritidsnämnden

Svar på revisionens granskning av förebyggande arbete för barn och unga

Förslag till beslut

- 1 Kultur- och fritidsnämnden godkänner förvaltningens förslag på svar till kommunens revisorer gällande deras granskning av förebyggande arbete för barn och unga.

Sammanfattning

Under våren 2023 genomförde kommunens revisorer en granskning av kommunens förebyggande arbete för barn och unga, i samarbete med Deloitte AB. Revisorerna har nu upprättat en rapport. Revisorerna önskar få ta del av berörda nämnders synpunkter på rapporten innan den 13 oktober 2023. Revisorerna önskar också få svar på hur nämnderna avser att hantera rekommendationerna i rapporten (de delar som ligger inom respektive nämnds ansvarsområde).

Bakgrund

Under våren genomförde kommunens revisorer en granskning av kommunens förebyggande arbete för barn och unga, i samarbete med Deloitte AB. Syftet med granskningen var att bedöma om socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden bedriver ett ändamålsenligt förebyggande arbete för barn och unga som riskerar att fara illa och därmed aktualiseras inom socialtjänsten.

I samband med granskningen har revisorerna upprättat en rapport som också innehåller iakttagelser och rekommendationer.

Revisorerna önskar få ta del av berörda nämnders synpunkter på rapportens iakttagelser och rekommendationer innan den 13 oktober 2023. Revisorerna önskar också få svar på hur nämnderna avser att hantera rekommendationerna (de delar som ligger inom respektive nämnds ansvarsområde).

Förvaltningens bedömning

Förvaltningens bedömning av rapporten, dess iakttagelser och rekommendationer presenteras i Bilaga 1: Kultur- och fritidsförvaltningens

förslag till svar på revisionens granskning av förebyggande arbete för barn och unga.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

De rekommendationer som revisorerna lämnar i sin rapport gäller främst verksamheternas struktur och organisation. Rekommendationerna i rapporten förväntas inte generera några ekonomiska konsekvenser i ett första läge.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kultur- och fritidsförvaltningen, 2023-08-31
- Följebrev till granskningsrapport av förebyggande arbete för barn och unga
- Revisionens granskning av förebyggande arbete för barn och unga
- Bilaga 1: Kultur- och fritidsförvaltningens förslag till svar på revisionens granskning av förebyggande arbete för barn och unga

Beslutet ska skickas till

Kommunens revisorer
Hampus Haga, kultur- och fritidschef

Hampus Haga
Kultur- och fritidschef

Bilaga 1: Kultur- och fritidsförvaltningens förslag till svar på revisionens granskning av förebyggande arbete för barn och unga

Kultur- och fritidsnämnden är positiv till revisorernas förslag om en övergripande strategi för kommunens samlade förebyggande trygghetsarbete för barn och unga. Strategin bör innehålla mål som de berörda nämnderna kan implementera i sina respektive verksamhetsplaner.

Kultur- och fritidsnämnden är positiv till att hitta förbättrade metoder för att följa upp och utvärdera det förebyggande trygghetsarbetet för barn och unga, även om nämnden är medveten om svårigheterna med att mäta effekterna av förebyggande insatser.

Kultur- och fritidsnämnden kan konstatera att återrapporteringen till nämnden av det förebyggande arbetet behöver förbättras och systematiseras.

Kultur- och fritidsnämnden delar inte revisionsrapportens iakttagelse om att det saknas samverkansformer på politisk nivå. Kommunstyrelsens utskott för social hållbarhet hanterar det övergripande förebyggande trygghetsarbetet riktat mot barn och unga. Till dessa möten bjuds både nämndsordföranden och förvaltningschefer in. Kultur- och fritidsnämndens bedömning är dock att det finns utvecklingspotential i samverkan på politisk nivå gällande det förebyggande trygghetsarbetet. Bland annat behöver arbetet i kommunstyrelsens utskott för social hållbarhet förankras tydligare i nämnden. Ansvarsfördelningen mellan nämnderna bör också förtydligas.

Resurserna för det förebyggande arbetet riktat mot barn- och unga är större än vad som framgår i revisionsrapporten. Revisorerna skriver att budgeten för barn- och unga de tre senaste åren legat på 32,7-33,8 miljoner kronor. De samlade budgeterade resurserna för det förebyggande trygghetsarbetet är betydligt större än så. Stora delar av den verksamhet som kultur- och fritidsnämnden och dess förvaltning bedriver bör betraktas som främjande och förebyggande verksamhet för barn och unga. Kultur- och fritidsnämnden fick inför verksamhetsåret 2023 en ramhöjning på 1,5 mkr som var öronmärkt för det främjande och förebyggande arbetet riktat mot unga. Den budget för förebyggande arbete riktat mot barn och unga som presenteras i revisorernas rapport blir därför missvisande.

Kultur- och fritidsnämnden kan konstatera att revisorerna i sin rapport helt utelämnat kommunstyrelsens och kommunledningsförvaltningens ansvar för dessa frågor. Kommunstyrelsen och kommunledningsförvaltningen har- och tar ett stort samlat ansvar för det förebyggande trygghetsarbetet riktat mot barn och unga. Att det inte noterats i den genomförda granskningen är en brist.

Hampus Haga

Förvaltningschef
Kultur- och fritidsförvaltningen
Falköpings kommun

16 augusti 2023

Till:

Socialnämnden
Barn- och utbildningsnämnden
Kultur- och fritidsnämnden

För kännedom

Kommunfullmäktige

Granskning av förebyggande arbete för barn och unga

Kommunens revisorer har i samarbete med Deloitte AB genomfört en granskning av det förebyggande arbetet för barn och unga. Syftet med granskningen var att bedöma om socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden bedriver ett ändamålsenligt förebyggande arbete för barn och unga som riskerar att fara illa och därmed aktualiseras inom socialtjänsten.

I samband med granskningen har en rapport upprättats. I rapportens sammanfattning finns iakttagelser och rekommendationer. Vår granskning bifogas detta brev.

Vi önskar få del av socialnämndens, barn- och utbildningsnämndens och kultur- och fritidsnämndens synpunkter på rapportens iakttagelser och rekommendationer samt hur nämnderna avser att hantera rekommendationerna (de delar som ligger inom respektive nämnds ansvarsområde) senast den 13 oktober 2023.

För kommunens revisorer

.....
Ingrid Schwanborg, ordf. kommunrevisionen

Förebyggande arbete för barn och unga

Falköpings kommun
Augusti 2023

Innehåll

Innehåll	1
Sammanfattning	2
1. Inledning	4
2. Granskningsresultat	8
Bilagor	24

Sammanfattning

Deloitte AB har av de förtroendevalda revisorerna i Falköpings kommun fått uppdraget att genomföra en granskning avseende kommunens förebyggande arbete för barn och unga som riskerar att aktualiseras inom socialtjänsten.

Revisionsfråga

Bedriver kommunen ett ändamålsenligt förebyggande arbete kring barn och unga som riskerar att fara illa och därmed aktualiseras inom socialtjänsten?

Svar på revisionsfråga

Vår sammanfattande bedömning är att kommunen (socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden) till stor del bedriver ett ändamålsenligt förebyggande arbete kring barn och unga som riskerar att fara illa och därmed aktualiseras inom socialtjänsten.

lakttagelser

- Mellan åren 2015–2022 ökade kostnaden (kronor/invånare) för barn- och ungdomsverksamheten (BoU) i Falköping med ca 80%. Under samma period ökade kostnaderna i riket med 43%, i liknande kommuner med 57% och i Skaraborg med 50%. År 2022 låg Falköping bland de 30% av Sveriges kommuner som redovisat högst kostnad för BoU räknat i (kr/inv).
- Budgeten för BoU (barn och unga) har varit relativt oförändrad under de tre senaste åren, mellan 32,7–33,8 mnkr. Samtidigt har den totala kostnaden ökat från 37,8 mnkr till 55 mnkr och därmed även budgetavvikelsen, från -15% år 2020 till drygt -60% år 2021 och 2022.

- Enligt officiella uppgifter var kostnaden för både individuellt behovsprövade och övriga öppna insatser lägre i Falköping än i riket, liknande kommuner och Skaraborg. Skillnaden gäller framför allt "övriga öppna insatser".
- Antalet placeringar av barn och unga i Falköping har ökat kraftigt, från 50 till 79, de senaste fem åren. Den största ökningen skedde mellan 2021 och 2022, från 60 till 79, vilket är en ökning med 32%.
- De mest kostsamma placeringarna i Falköping under 2022 var HVB SoL samt HVB LVU som kostade i genomsnitt 2,7 mnkr resp. 2,4 mnkr per placering och år.
- Falköpings kommun saknar en kommunövergripande strategi för förebyggande arbete kring barn och unga.
- Ansvarsfördelningen för det förebyggande arbetet med barn och unga mellan berörda nämnder är otydlig. Däremot är ansvarsfördelningen inom respektive nämnd i huvudsak tydlig.
- Det finns relativt goda och väldokumenterade strukturer för samverkansarbete kring det förebyggande arbetet på tjänstemannanivå. Däremot saknas samverkansformer på politisk nivå.
- Falköpings kommun erbjuder ett stort antal förebyggande insatser. Insatserna börjar i förskolan och sträcker sig till elever i högstadiet. Dock saknas en tydlig processägare som ansvarar för och koordinerar arbetet.
- Huvuddelen av arbetet kring barn och unga sker i projektform och inte som en integrerad del av ordinarie verksamhet.

Förebyggande arbete för barn och unga

- Det förebyggande arbetet följs inte upp och utvärderas på ett strukturerat och systematiskt sätt. Detta medför svårigheter att bedöma huruvida insatserna är ändamålsenliga och uppnår önskade effekter.
- Återrapportering av det förebyggande arbetet kring barn och unga till respektive nämnd sker i liten skala. I sällsynta fall agerar nämnden (fattar beslut/ger uppdrag) med anledning av den erhållna informationen.
- utveckla uppföljning och utvärdering av det förebyggande arbetet kring barn och unga, på nämnds- och förvaltningsnivå.

Rekommendationer

Vi rekommenderar socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden att:

- föreslå kommunfullmäktige att besluta om en övergripande strategi för kommunens arbete med förebyggande arbete kring barn och unga.
- utifrån den fastställda strategin, klargöra respektive nämnds roll och ansvarsområden samt utforma metoder för att stärka samarbete, koordination och gemensamt agerande inom kommunens förebyggande arbete för barn och unga.
- utvärdera och se över det totala utbudet av förebyggande åtgärder/insatser som tillhandahålls i dagsläget i förhållande till den fastställda målsättningen och strategin.
- överväga att integrera en större del av det förebyggande arbetet i den ordinarie verksamheten och därmed minska behovet av projektbaserat arbete.
- säkerställa att de resurser som tilldelas barn- och ungdomsverksamheten överensstämmer med de faktiska behoven och de fastlagda målen för det förebyggande arbetet kring barn och unga.

Jönköping den 2023-08-16

DELOITTE AB

Revsul Dedic
Projektledare

Ghenoa Abbas
Verksamhetskonsult

1. Inledning

Bakgrund

Enligt Socialstyrelsen ökade orosanmälningar gällande barn som far illa med fem procent under coronapandemin i 56 undersökta kommuner. Andelen som varit placerade någon gång under uppväxten låg länge stabil, runt 4 procent av befolkningen, men har under senare år stigit till runt 5 procent av befolkningen till följd av att tonårsplaceringarna ökat.

Falköping följer trenden och en betydande ökning av barnplaceringar har skett bara senaste året. Under de senaste åren har stora volymökningar inom barn och unga skett från i snitt 50 placerade barn och unga 2019 till 79 för hela 2022. Dessa var placerade antingen i egna familjehem eller externa placeringar (boenden under perioden. Andelen placeringar i egna familjehem har minskat och därmed antalet externa placeringar med höga dygnskostnader har ökat. Prognosen för de närmsta åren visar på ytterligare volymökningar inom barn och unga.

Enligt Socialstyrelsen finns tydliga samband mellan att vara placerad och ha sämre studieresultat jämfört med barn som inte är placerade. Många barn som är placerade får inte fullständiga betyg när de går ur grundskolan. Därmed har placerade barn generellt sämre förutsättningar till ett gott och självständigt liv.

De förtroendevalda revisorerna i Falköpings kommun har med hänsyn till ovanstående bedömt det angeläget att genomföra en granskning av kommunens uppsökande och förebyggande arbete för barn och unga som riskerar att fara illa och därmed aktualiseras inom socialtjänsten.

Syfte och avgränsning

Granskningen avgränsas till socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden. Granskningen avser i första hand nämndernas arbete med uppsökande och förebyggande insatser för barn- och unga.

Revisionsfråga

Bedriver kommunen ett ändamålsenligt förebyggande arbete kring barn och unga som riskerar att fara illa och därmed aktualiseras inom socialtjänsten?

Underliggande frågeställningar

- Ligger Falköpings kommun i linje med riket och jämförbara kommuner när det gäller omfattning (volym och kostnad) av barn och ungdomsverksamhet?
- Har nämnderna säkerställt att det finns en gemensam strategi och tydliga mål för det förebyggande arbetet kring barn och unga? Är respektive nämnds uppdrag och mål avseende det förebyggande arbetet för barn och unga tydligt?
- Är ansvarsfördelningen avseende barn och unga (inkl. förebyggande arbetet) tydlig och känd bland berörda nämnder?
- Är strukturer och rutiner för samverkan mellan berörda nämnder och externa aktörer avseende barn och unga tydliga och kända? Vilka samverkansformer finns?
- Har nämnderna säkerställt att det finns ändamålsenliga metoder och arbetssätt för uppsökande och förebyggande arbete för barn och unga som riskerar att fara illa? Vilka åtgärder/insatser erbjuds och genomförs?

- Sker en strukturerad och systematisk uppföljning och utvärdering av planeringen och genomförandet av det uppsökande och förebyggande arbetet samt effekterna av genomfört arbete?
- Sker tillfredställande återrapportering till berörda nämnder gällande uppsökande och förebyggande arbete för barn och unga? Tillser nämnderna att aktiva åtgärder vidtas vid behov av utveckling av det förebyggande arbetet?

Metod och granskningsinriktning

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier, statistiska analyser samt genom intervjuer med följande befattningshavare: Berörda nämnders presidium, förvaltningschef, verksamhetschef samt enhetschefer och medarbetare inom socialförvaltningen.

Granskningen har delats in i följande faser:

- Planering och genomförande av intervjuer.
- Insamling av övriga fakta och underlag.
- Genomgång, sammanställning och analys av insamlat material. Vid behov komplettering med mer material.
- Framtagning av viktiga iakttagelser och rekommendationer samt svar på revisionsfråga.
- Rapportskrivning inkl. sakavstämning.
- Presentation av granskning till revisorer.
- Godkänd rapport skickas till berörda nämnder och revisorer.

Revisionskriterier

Kommunallag, (2017:725 6 kap)

Nämnderna ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, samt de föreskrifter som gäller för

verksamheten. Nämnderna ska även se till att arbetet med intern kontroll är tillräckligt och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Socialtjänstlag

3 kap. 3a - Vissa uppgifter inom socialtjänstlagen

Socialnämnden har ansvar för att etablera rutiner som förebygger, upptäcker och hanterar risker och missförhållanden inom socialtjänstens verksamhet för barn och unga. Socialnämnden ska utse handläggare som har avlagt svensk socionomexamen eller annan relevant examen på minst grundnivå i högskolan för att utföra uppgifter inom socialtjänsten rörande barn och unga, vilka inkluderar:

- bedömning av om utredning ska inledas,
- utredning och bedömning av behovet av insatser eller andra åtgärder, samt
- uppföljning av beslutade insatser.

Socialnämnden bär ansvaret för att handläggare som självständigt utför arbetsuppgifter som avses ovan, har tillräcklig erfarenhet för uppgiften. Lag (2016:147).

5 kap. 1-1a § Särskilda bestämmelser för barn och unga

Socialnämnden ska:

- arbeta för att barn och unga växer upp under trygga och goda förhållanden,
- främja en allsidig personlighetsutveckling och en gynnsam fysisk och social utveckling hos barn och unga i nära samarbete med hemmen,
- utföra uppsökande verksamhet och förebyggande arbete för att förhindra att barn och unga far illa,
- proaktivt motarbeta missbruk bland barn och unga av alkoholhaltiga drycker, andra berusningsmedel eller beroendeframkallande medel samt dopningsmedel,
- proaktivt motarbeta missbruk av spel om pengar bland barn och unga,

Förebyggande arbete för barn och unga

- verka för att barn och unga inte vistas i skadliga miljöer i samarbete med samhällsorgan, organisationer och andra som berörs,
- följa utvecklingen hos barn och unga som har visat tecken till en ogynnsam utveckling med särskild uppmärksamhet,
- i nära samarbete med hemmen sörja för att barn och unga som riskerar att utvecklas ogynnsamt får det skydd och stöd som de behöver och, om barnets eller den unges bästa motiverar det, vård och fostran utanför det egna hemmet,
- i sin omsorg om barn och unga tillgodose det särskilda behov av stöd och hjälp som kan finnas sedan ett mål eller ärende om vårdnad, boende, umgänge eller adoption har avgjorts, samt,
- i sin omsorg om barn och unga tillgodose det särskilda behov av stöd och hjälp som kan finnas sedan vård och fostran utanför det egna hemmet upphört eller sedan verkställighet av sluten ungdomsvård enligt lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård upphört.

Lag (2017:809). Socialnämnden ska i frågor som rör barn som far illa eller riskerar att fara illa, samverka med samhällsorgan, organisationer och andra berörda parter. Angående utlämnande av uppgifter gäller de begränsningar som följer av 15 kap. denna lag och av offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Nämnden ska aktivt verka för att samverkan kommer till stånd. Lag (2009:496).

Skollagen (2010:800) - 29 kap. 13 § Samverkan och anmälan till socialnämnden

Huvudmannen för verksamhet som avses i denna lag och den som är anställd i sådan verksamhet, ska på socialnämndens initiativ i frågor som rör barn som far illa eller riskerar att fara illa samverka med samhällsorgan, organisationer och andra som berörs.

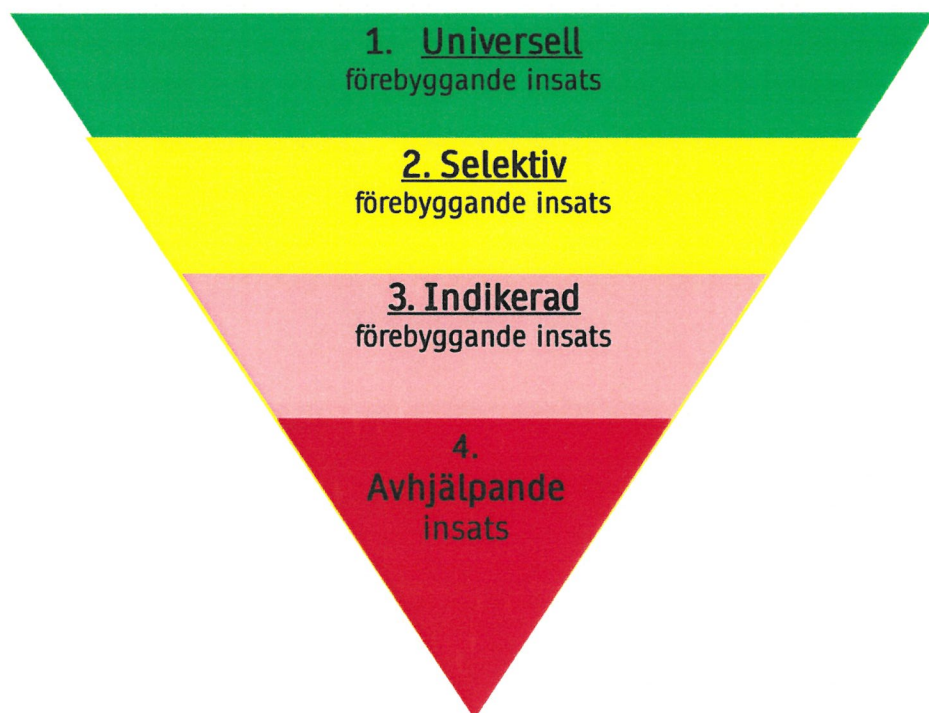
I fråga om utlämnande av uppgifter gäller de begränsningar som följer av 14 § och offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Bestämmelser om skyldighet att anmäla till socialnämnden att ett barn kan behöva nämndens skydd finns i 14 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453).

Definition av förebyggande insatser

Definitionen av 'Förebyggande åtgärder för barn och ungdomar' kan skifta beroende på kontext. Generellt sett är syftet med sådana insatser att hindra eller minska riskerna för ohälsa, destruktiva beteenden eller livsproblem. Det finns flera sätt att definiera och kategorisera förebyggande åtgärder.

I denna granskning kommer vi att använda begreppen universell (även kallad primärförebyggande), selektiv (eller sekundärförebyggande) och indikerad (eller tertiärförebyggande) förebyggande insats.

Med **universella** (primärförebyggande) **insatser** menas insatser som riktar sig till alla i en population, utan någon gemensam riskfaktor. Dessa syftar till att förhindra problem innan de uppstår, att förhindra att problem uppstår från första början, bland annat genom att främja sunda beteenden och miljöer och förebygga riskfaktorer.

Selektiva (sekundärförebyggande) **insatser** riktar sig till individer eller grupper utifrån någon gemensam riskfaktor, dvs. de som visar tidiga tecken på problem eller riskbeteenden. Selektiva insatser syftar till att tidigt upptäcka och hantera problemen för att förhindra att de eskalerar.

Indikerade (tertiärförebyggande) **insatser** riktas till personer som har uppmärksammade problem eller redan har utvecklat ett allvarligt problem.

Syftet med dessa insatser är att hantera befintliga problem, minimera skadan och förhindra återfall eller ytterligare komplikationer.

Socialtjänstens insatser indelas i huvudfunktioner:

- **Strukturinriktade insatser** syftar till en god samhällsmiljö och inkluderar bland annat samhällsplanering.
- **Allmänt inriktade insatser** är generella sociala insatser för grupper som barn, funktionshindrade, missbrukare, äldre.
- **Individuellt inriktade insatser** anpassas till den enskildes behov, som ekonomisk hjälp, rådgivning etc.

Insatser på samhällsnivå syftar till en god samhällsmiljö och involverar samhällsplanering. Insatser på gruppnivå riktar sig till riskgrupper och kan inkludera rådgivning och gruppverksamheter. Insatser på individnivå är utformade för specifika individers behov, som tidiga insatser för barn med problem eller återfallsprevention för brottslingar.

Kvalitetssäkring

Kvalitetssäkring har skett genom Deloitte's interna kvalitetssäkringssystem. Rapporten har även kvalitetssäkrats av de intervjuade personerna.

2. Granskningsresultat

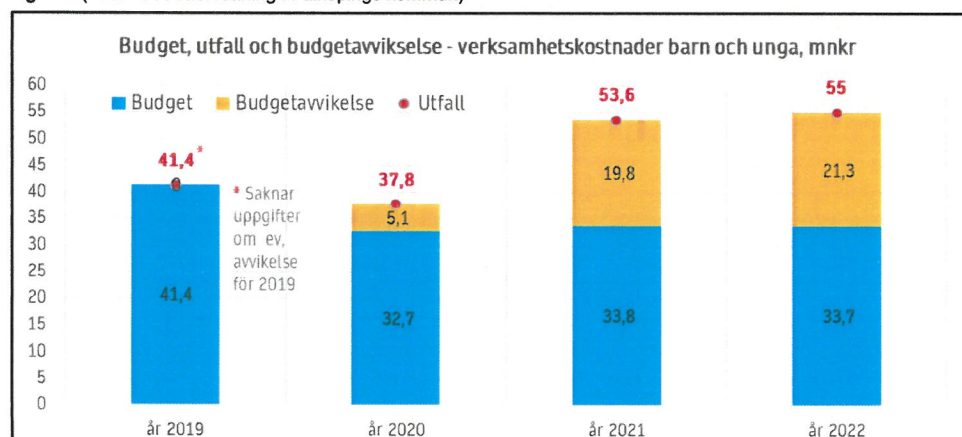
Utifrån genomförda intervjuer och granskat material har en övergripande beskrivning av kommunens förebyggande arbete kring barn och unga i Falköpings kommun gjorts nedan. De iakttagelser som framkommit till följd av undersökningen och dokumentstudier redogörs under respektive frågeställning.

2.1 Ligger Falköpings kommun i linje med riket och jämförbara kommuner när det gäller omfattning (volym och kostnad) av barn och ungdomsverksamhet?

Barn- och ungdomsverksamhet i Falköpings kommun

Figur 1 visar BoU:s budget, utfall och avvikelser i Falköpings kommun mellan 2019 och 2022. De totala kostnaderna har ökat från 37,8 till 55 mnkr mellan 2020 och 2022, medan den tilldelade budgeten för BoU har förblivit på samma nivå. Detta har resulterat i en ökning av negativ budgetavvikelse, från 15% år 2020 till över 60% år 2021 och år 2022. Ytterligare insatser som genomförts är riktade ungdomsinsatser (se Tabell 1), vilka har årligen genererat ett litet överskott (mindre än 0,5 mnkr).

Figur 1: (Källa: Socialförvaltning i Falköpings kommun)

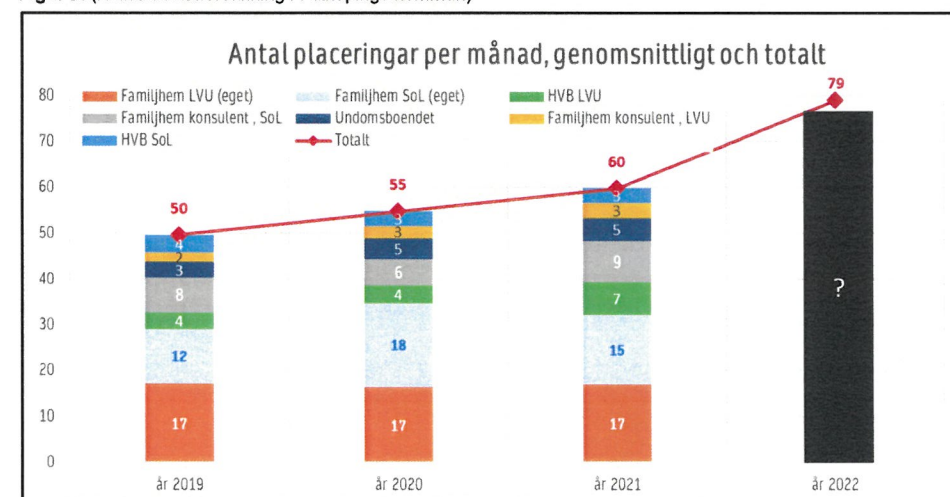

Tabell 1 (Källa: Socialförvaltningen i Falköpings kommun)

	år 2019	år 2020	år 2021	år 2022
Insatser riktade mot ungdomar	9,2	9,2	9,7	12,4

Figur 2 visar att antalet placeringar av barn och unga i Falköpings kommun har ökat 2019–2022.

Figur 2: (Källa: Socialförvaltning i Falköpings kommun)

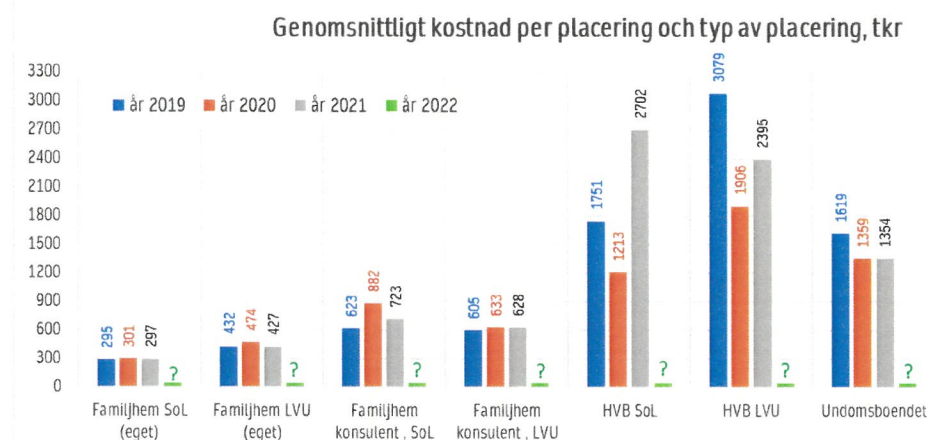

Antal placeringar i familjehem LVU (egen) har varit konstanta, medan de ökat i familjehem SoL (egen), HVB LVU, familjehem med konsulent, SoL och ungdomsverksamhet.

Kostnaderna för olika placeringar har varierat. Priset för familjehem SoL (egen) och familjehem med konsulent (LVU) har varit på samma nivå 2019–2021, medan kostnaden för HVB (SoL) och HVB (LVU) ökade 2021 jämfört med 2020 (Figur 3). Data för 2022 saknas.

Figur 3: (Källa: Socialförvaltning i Falköpings kommun)

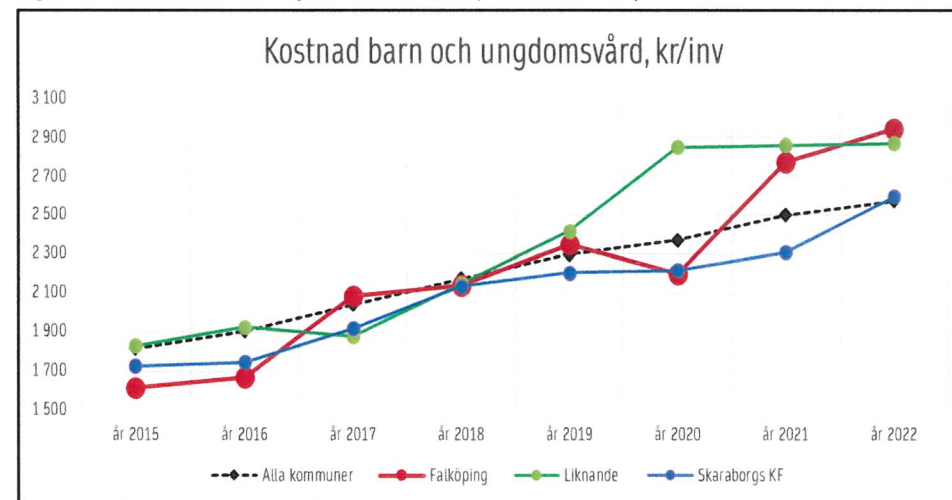
Jämförelser med riket och utvalda kommuner

Total kostnad per invånare

Vi har jämfört kostnader och statistik för barn- och ungdomsverksamhet mellan Falköpings kommun (nedan kallad 'Falköping'), genomsnittskommunen i Sverige (nedan kallad 'riket'), liknande kommuner (nedan kallad 'liknande') samt kommuner som ingår i Skaraborgs kommunalförbund (nedan kallad 'Skaraborg').

Figur 4 visar att den totala kostnaden per invånare för barn och unga har ökat för samtliga jämförda kommuner mellan 2015 och 2022. Ökningen har dock varit störst i Falköping.

Figur 4: Kostnad barn och ungdomsvård, kr/inv. (Källa: Kolada.se)

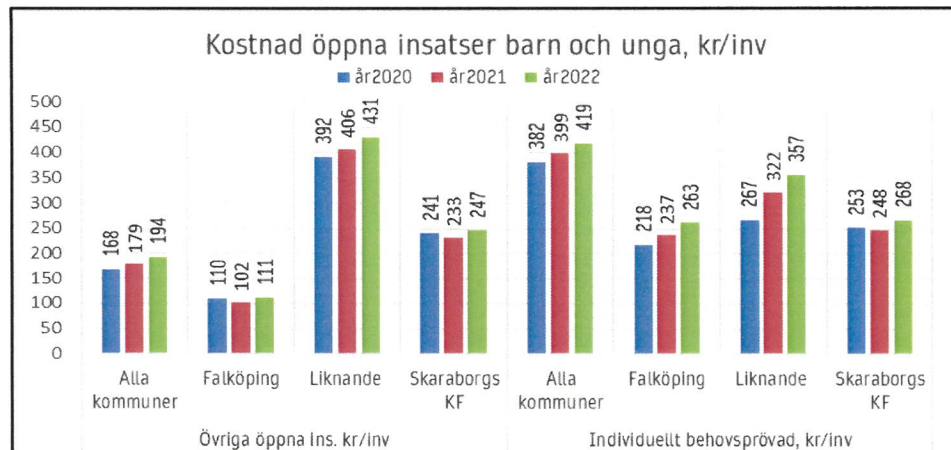
Öppna insatser för barn och unga

Med "Öppna insatser för barn och unga" avses förebyggande stöd till barn, ungdomar och deras familjer som inte omfattas av tvång eller institutionell vård. Det kan innebära stödaktiviteter, rådgivning och fritidsaktiviteter för barn, ungdomar och deras familjer. Insatserna kan vara antingen individuellt behovsprövade eller övriga öppna insatser.

Figur 5 visar att kostnaderna för båda insatsformerna var lägre i Falköping än i riket, i liknande och i Skaraborg. Denna skillnad är mest påtaglig för "övriga öppna insatser", som kostade 110 kr/invånare i Falköping jämfört med 431 kr/invånare i liknande och 1 247 kr/invånare i Skaraborg.

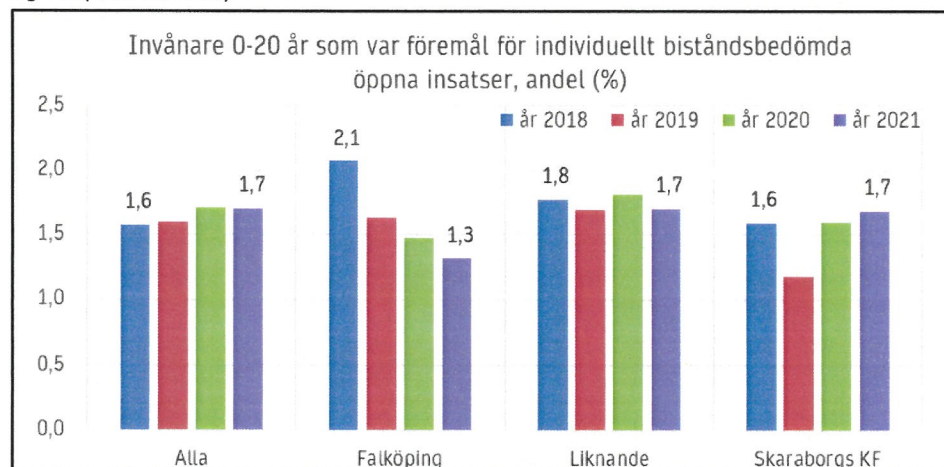
Även för individuellt behovsprövade insatser var kostnaderna i Falköping lägre.

Figur 5: Kostnad öppna insatser barn och unga, kr/Inv. (Källa: Kolada.se)

Enligt officiella uppgifter hade Falköping år 2018 en betydligt högre andel invånare i åldern 0–20 år som varit föremål för individuellt biståndsbedömda öppna insatser än riket, liknande och Skaraborg, se figur 6.

Figur 6: (Källa: Kolada.se)

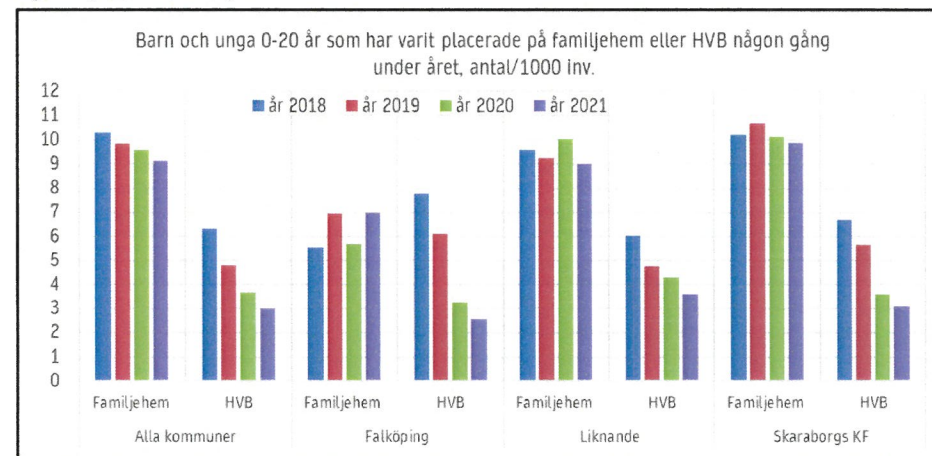
Därefter har andelen i Falköping minskat årligen samtidigt som andelen i jämförda kommuner, antingen har ökat eller legat på samma nivå. Detta ledde till

att år 2021 hade Falköping en betydligt lägre andel invånare i åldern 0–20 år som varit föremål för individuellt biståndsbedömda öppna insatser jämfört med de jämförda kommunerna.

Utveckling av antal placeringar och kostnad per placering

Figur 7 visar att Falköping hade färre barn och ungdomar (0–20 år) placerade på familjehem eller HVB någon gång under året (uttryckt i antal per 1000 invånare) jämfört med riket, liknande och Skaraborg år 2020–2021 (uppgifter för 2022 saknas). Noterbart är att antal placeringar på HVB i Falköping minskade kraftigt år 2020 jämfört med 2018/2019.

Figur 7: (Källa: Kolada.se)

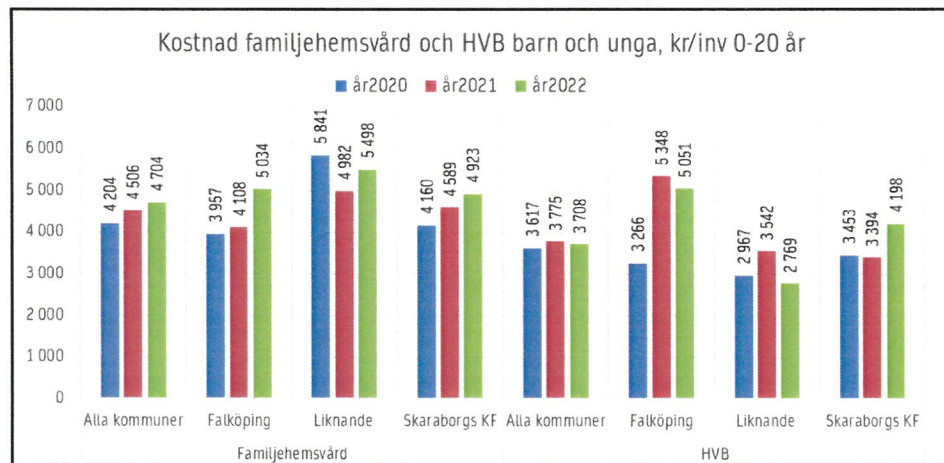

Kostnaden för familjehemsvård ökade betydligt i Falköping under 2022 (se Figur 8), men var ändå lägre än i liknande kommuner dock högre än i riket.

Kostnaden för HVB ökade kraftigt i Falköping år 2021 jämfört med 2020, för att därefter minska något under 2022. Men den var fortfarande högre än riket, liknande kommuner och Skaraborg.

Figur 8: Kostnad familjehemsvård och HVB kr/inv. 0–20 år. (Källa: Kolada.se)

Övriga iakttagelser

Vi har utfört en översiktlig genomgång av nyckeltal som berör barn- och ungdomsverksamheten i Falköping och jämförda kommuner. Här nedan presenteras är en kort sammanfattning:

Antalet invånare 0–20 år av totalbefolkningen i Falköping har legat på samma nivå mellan 2018–2022 (drygt 26%). Andelen i riket är ca 24%, i Skaraborg ca 23% och i liknande ca 25%.

Andelen utrikes födda 0–19 år i Falköping har minskat från 13,8% år 2019 till 11,4% år 2022. Det är ca 1 procentenhet högre än i riket och 2,2 procentenheter högre än i Skaraborg, dock ca 1,5 procentenheter lägre än i liknande.

Andelen invånare 0–19 år i Falköping som lever i ekonomiskt utsatta hushåll har minskat mellan 2019 och 2021. Jämfört med riket, liknande kommuner och Skaraborg lever en större andel av invånarna 0–19 år i Falköping i ekonomiskt utsatta hushåll, framför allt jämfört med riket och Skaraborg.

Andelen invånare 0–19 år i Falköping vars föräldrar, som högsta utbildningsnivå, har grundskoleutbildning minskat mellan 2019 och 2022, men var fortfarande högre än i riket, i liknande kommuner och i Skaraborg.

Ginikoefficienten, som visar ojämlikheten i inkomstfördelningen (inkomstspridningen) inom kommunen, är högre i Falköping jämfört med riket, liknande och Skaraborg och har ökat sedan 2018.

Andel elever i Falköping som har avslutat ett treårigt gymnasium är lägre i Falköping än i riket, liknande och Skaraborg. Andelen har minskat årligen sedan 2018.

Andelen elever i Falköping som har fullföljt grundskolan var lägre i Falköping än i riket, i liknande kommuner och i Skaraborg. Andelen har minskat årligen sedan 2018.

Andelen 15–16-åringar i Falköping som har fått läkemedelsförskrivning av psykofarmaka har ökat årligen sedan 2018. Psykofarmaka-förskrivningen var högre i Falköping än riket och Skaraborg, men i linje med liknande kommuner.

Bedömning och kommentarer

Vår sammanlagda bedömning är att Falköpings kommun inte ligger i linje med jämförbara kommuner när det gäller volym och kostnad för barn- och ungdomsverksamhet (BoU).

Från 2015 till 2022 steg BoU-kostnaden per invånare i Falköping med 80%. Detta är högre än genomsnittet i Sverige (med 43%), liknande kommuner (med 57%) och Skaraborg (med 50%). 2022 var Falköping bland de 30% kommuner med högst BoU-kostnad per invånare.

Vi noterar att Falköping under 2021–2022 redovisat högre kostnader för barn- och ungdomsverksamhet (kronor/invånare) jämfört med riket, liknande kommuner och Skaraborg. Enligt officiella uppgifter har Falköping under samma period redovisat en lägre andel invånare 0–20 år som varit föremål för individuell

biståndsbedömda öppna insatser och ett lägre antal barn och ungdomar 0–20 år som varit placerade på familjehem eller HVB någon gång under året (antal/1000 inv.).

Ovanstående indikerar att den högre kostnaden i Falköping troligtvis beror på att Falköping har en högre kostnad per individ. Det kan finnas många förklaringar till detta, bland annat kan Falköping skilja sig när det gäller lokala utmaningar, befolkningssammansättning, kostnadsstrukturer och beroendet av externa leverantörer.

De mest kostsamma placeringarna i Falköping under 2022 var HVB SoL samt HVB LVU som kostade i genomsnitt 2,7 mnkr resp. 2,4 mnkr per placering och år. Det är framför allt kostnader för HVB SoL som ökat kraftigt år 2021 jämfört med 2020 (drygt 1,5 mnkr).

Av socialförvaltningens uppgifter framgår att antalet placeringar i Falköping har ökat under de senaste åren, från 50 under 2019 till 79 för år 2022. Det kan finnas flera faktorer som bidragit till ökningen av placeringar i Falköping, såsom befolkningsökning, socioekonomiska faktorer, ändring av kommunens riktlinjer, ökad medvetenhet och ökad rapporteringsbenägenhet. Det krävs mer analys för att kunna peka ut den/de faktiska orsaken/orsakerna till ökningen av placeringar i Falköping.

Vi har översiktligt tittat på utvecklingen av några utvalda nyckeltal för Falköping som kan ha beröring på barn- och ungdomsverksamhet i en kommun. Dessa är; andelen invånare i åldrarna 0–20 år, andelen 15–16-åringar med läkemedelsförskrivning av psykofarmaka, andelen invånare i åldrarna 0–19 år med föräldrar som har högst grundskoleutbildning, andelen ungdomar som har avslutat gymnasiet, andelen unga som har fullföljt grundskolan, Andel invånare 0–19 år som lever i ekonomiskt utsatta hushåll samt inkomstfördelningen mellan invånarna i kommunen. Vår genomgång visar att under de senaste åren har:

- andel unga som har avslutat en gymnasieutbildning minskat.

- andel unga som har fullföljt grundskolan minskat.
- andel barn/unga med läkemedelsförskrivning av psykofarmaka ökat.
- andel invånare i åldrarna 0–20 år varit oförändrad.
- andel barn/unga vars föräldrar har högst grundskoleutbildning minskat.
- andel invånare 0–19 år som lever i ekonomiskt utsatta hushåll har minskat.
- ojämlikhet i inkomstfördelningen ökat.

Förändringar för samtliga nyckeltal är mätbara men inte tillräckligt stora för att de direkt ska kunna förklara ökningen av placeringar. Ovanstående indikerar ändå att det kan finnas en korrelation mellan utvecklingen av ett eller flera av de studerade nyckeltalen och placeringarna. Detta betyder dock inte att det faktiskt finns ett orsak-verkan samband. Mer analys krävs.

Vi noterar att Falköping har redovisat lägre kostnader för öppna insatser, både för insatser som kräver beslut och insatser som inte kräver beslut, under åren 2020–2022 jämfört med riket, jämförbara kommuner och Skaraborg. Huruvida detta beror på att Falköping satsar eller arbetar mindre med öppna insatser går dock inte att avgöra utan mer underlag. Skillnaden kan även bero på hur de jämförda kommunerna fördelar och redovisar kostnader för öppna insatser.

Det kan finnas en korrelation mellan hur mycket en kommun satsar på öppna insatser och de totala kostnaderna för barn- och ungdomsvård. Genom att investera i förebyggande och stödjande insatser, kan kommuner potentiellt minska behovet av dyrare, mer intensiva ingripanden som tvångsvård. Dock kräver denna typ av korrelation omfattande undersökning för att verifiera, och det kan vara svårt att isolera effekten av öppna insatser från andra faktorer (socioekonomiska förhållanden, tillgången till andra tjänster och resurser, samt individuella och familjemässiga faktorer) som påverkar barn och ungdomars välfärd och kostnaden för barn- och ungdomsvården.

Vi noterar även att andel invånare 0–20 år som varit föremål för individuellt biståndsbedömda öppna insatser i Falköpings kommun minskade kraftigt mellan 2018 och 2021. Om minskningen beror på att fler barn och unga blev föremål för

"övriga öppna insatser" så att behovet av individuellt biståndsbedömda insatser minskade eller att det totala behovet av öppna insatser minskade går inte att säga med det underlag vi tagit del av.

Vi noterar att budgeten för barn- och ungdomsverksamheten har legat på samma nivå under de senaste tre åren, samtidigt som verksamheten redovisat en betydligt högre kostnad. Vi har inte tillräckligt med underlag för att bedöma om en obalans mellan tilldelade ekonomiska resurser och det faktiska behovet/utfallet påverkar kommunens förebyggande arbete, och i så fall om detta kan vara en av förklaringarna till att antalet placeringar ökar. Det krävs mer underlag och analys för att kunna verifiera ett eventuellt orsak-verkan-samband mellan en snäv budgetram och ett ökat antal placeringar.

[2.2 Har nämnderna säkerställt att det finns en gemensam strategi och tydliga mål för det förebyggande arbetet kring barn och unga? Är respektive nämnds uppdrag och mål avseende det förebyggande arbetet för barn och unga tydlig?](#)

Kommunfullmäktiges övergripande mål

Kommunfullmäktige i Falköpings kommun antog en flerårsplan för år 2023–2025. Kommunens uppdrag, mål, visioner och styrning beskrivs utifrån de 4 övergripande målen. Kommunens vision är "Det Goda Livet", och de kommunövergripande målen grundar sig på Agenda 2030 samt de politiska prioriteringarna för innevarande mandatperiod.

Mål 1: Skapa förutsättningar för ett socialt hållbart Falköping

Mål 2: Skapa förutsättningar för ett attraktivare Falköping

Mål 3: Skapa förutsättningar för ett näringsliv som utvecklas

Mål 4: Kommunens organisation ska vara utvecklande och förnyande med en tillitsbaserad styrning

Politiska prioriteringar 2023–2025:

- Barn och ungas uppväxtvillkor

- Landsbygdsutveckling
- Arbetsmarknad
- Klimat
- Trygghet.

Under mål 1 beskriver kommunen att det förebyggande arbetet med barn och unga ska prioriteras 2023–2025. De socioekonomiska faktorerna och det långsiktiga perspektivet är utgångspunkterna för att erbjuda insatser i ett tidigt skede.

För att bidra till mål 1 avser kommunen att skapa delaktighet och medansvar i samhällsutvecklingen. Detta går hand i hand med skola, utbildning och etablering på arbetsmarknaden. Därför ska kommunen verka för en framgångsrik och attraktiv utbildningsverksamhet som i sin tur leder till god etablering på arbetsmarknaden.

Socialnämnden

Socialnämnden antog en ny verksamhetsplan för perioden 2023–2025 som beskriver nämndens mål, fokusområden och ansvarsfördelning inom förvaltningen. Verksamhetsplanen inleds med en nulägesanalys av omvärldshändelser som påverkar socialförvaltningen. Ämnen som specifikt berör unga människors livssituation inkluderar psykisk ohälsa bland unga, ökning av orosanmälningar och försämrad studieprestation.

Socialnämnden utgår från mål 1 och mål 4, som fastställts av kommunfullmäktige, i nämndens verksamhetsplan. Mål 1 handlar om att skapa förutsättningar för ett socialt hållbart Falköping och är kopplat till Agenda 2030. Målet bryts ned i aktiviteter som är kopplade till socialförvaltningens verksamhet. Några av dessa aktiviteter, som speciellt berör unga människor, är att kommunen ska främja fler hemmaplanslösningar, öka samverkan kring barnärenden och implementera första hjälpen för psykisk hälsa inom verksamheterna.

Barn- och utbildningsnämnden

Likt socialnämnden antog barn- och utbildningsnämnden en ny verksamhetsplan för 2023–2025 med formulerade mål, visioner och styrning. Barn- och utbildningsnämnden framhäver digitaliseringsstrategin och dess implementering inom skolverksamheten. Nämndens mål är att i större utsträckning digitalisera arbetsprocesser för att skapa flexibla och effektiva lösningar.

Arbetsmarknadsstrategin nämns också i nämndens verksamhetsplan, där fokus ligger på att erbjuda utbildning som möjliggör för eleverna att närma sig arbetsmarknaden genom bra matchning och rätt kompetensförsörjning.

Barn- och utbildningsnämnden berör samtliga fullmäktigemål där mål 1 fokuserar på förebyggande insatser för barn och unga. I målformuleringen beskriver nämnden att en kartläggning behöver genomföras för att belysa vilka föräldrar som väljer att inte skicka sina barn till skolan och vilka orsaker som finns. Kartläggningen ska fungera som underlag för nämnden att identifiera mer effektiva insatser för att främja högre skolnärvaro.

Brister i svenska språket redan i förskoleklasserna är ett identifierat område där nämnden avser att skapa bättre förutsättningar för att utveckla språkkunskaperna.

Nämnden konstaterar i sin verksamhetsplan att det ökande antalet barnplaceringar inom Falköpings kommun är en oroväckande trend. Därför betonar nämnden vikten av att bibehålla och stärka samverkan mellan barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen. Nämnden framhåller vikten av pågående samverkansprojekt och dialogen mellan yrkeskategorierna i syfte att upptäcka och möta behoven hos föräldrar och barn för att skapa bra förutsättningar i ett tidigt skede.

Mål 2, 3 och 4 i nämndens verksamhetsplan beskriver hur organisationen och styrningen kan förbättras. För att skapa attraktiva skolor upprepas fokusområden "skapa trygghet och arbetsro" flera gånger i planen. Samverkan,

processbaserade arbetssätt och kvalitetsarbete inom skolverksamheterna är identifierade områden som nämnden belyser vikten av för att bidra till fullmäktiges mål.

Kultur- och fritidsnämnden

I kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan för 2023–2025 nämns barns och ungas psykiska ohälsa som en växande trend. I planen presenteras Rädans Barnens rapport där allt fler barn lever i fattigdom med anledning av omvärldsläget. Samhällsklyftorna i samhället ökar, vilket även återspeglas i Falköpings kommun. Nämnden uppmärksammar att fler tjejer än killar är aktiva i organiserade kulturaktiviteter. Däremot är killar i högre utsträckning aktiva inom föreningsidrotten. Samtidigt är det en växande trend att allt färre ungdomar motionerar.

Kultur- och fritidsnämnden utgår från samtliga fullmäktigemål. Vidare prioriterar nämnden följande identifierade fokusområden: barns och ungas uppväxtvillkor, landsbygdsutveckling, arbetsmarknad, klimat och trygghet. Några av aktiviteterna som nämnden har beslutat att arbeta efter är samverkan, stärkande av mötesplatser, demokratistärkande åtgärder samt hälsofrämjande insatser.

Bedömning och kommentarer

Vår samlade bedömning är att nämnderna saknar en gemensam strategi och endast till viss del har tydliga mål för det förebyggande arbetet med barn och unga.

Det förebyggande arbetet faller huvudsakligen inom ramen för mål 1: ett socialt hållbart Falköping. En av de fem politiska prioriteringarna för 2023–2025 som lyfts fram i den kommunövergripande flerårsplanen rör barn och unga. Vi bedömer därför att kommunfullmäktige i Falköpings kommun, genom KF-mål 1 och politiska prioriteringar, har framhållt det förebyggande arbetet med barn och unga som ett viktigt område att fokusera på under perioden 2023–2025.

I det kommunövergripande styrdokumentet, godkänt av fullmäktige, om de övergripande målen och kommunens inriktning framgår det dock inte tydligt hur kommunen bör arbeta förebyggande med barn och unga. Eftersom det förebyggande arbetet är omfattande och innefattar flera områden, samt involverar flera av kommunens förvaltningar, saknas det enligt vår bedömning en gemensam nämnare. Styrdokumentet saknar beskrivning och definition av det förebyggande arbetet, samt vilka effekter som önskas uppnås. Syftet med det förebyggande arbetet saknar tydliga mål och mätbara indikatorer, vilket försvårar möjligheten att utvärdera effekterna av arbetet och bedömningen av måluppfyllelsen för KF-mål 1.

Vi noterar att de nämnder som på ett eller annat sätt berörs av det förebyggande arbetet med barn och unga (socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden) inte har brutit ner KF-mål 1 och konkretiserat det i några särskilda nämndmål med tillhörande målvärden och indikatorer. När flera nämnder har att förhålla sig till och arbeta mot KF-mål 1 blir det svårt att följa upp och utvärdera i vilken utsträckning varje nämnd har bidragit till måluppfyllelsen. Vi noterar dock att både socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden i sina verksamhetsplaner har lyft fram flera olika aktiviteter kopplade till KF-mål 1 och det förebyggande arbetet med barn och unga.

Trots att det finns en uttalad inriktning och politisk prioritering, och att kommunen samt berörda nämnder har tagit steg mot att utforma och arbeta med förebyggande insatser för barn och unga, saknas det enligt vår bedömning en kommunövergripande strategi för det förebyggande arbetet med barn och unga. Avsaknaden av en övergripande strategi och målsättning kan leda till att berörda nämnder, förvaltningar och enheter arbetar isolerat, drar åt olika håll och inte nyttjar potentiella synergier. Detta kan också innebära risk för dubbelarbete och ineffektiv användning av resurser.

Utan en övergripande strategi och målsättning riskerar resursallokering och prioritering av åtgärder och aktiviteter att ske utan ett helhetsperspektiv. Detta

kan i sin tur leda till att möjliga positiva effekter uteblir eller blir mindre än vad som kunnat förväntas. Avsaknad av en övergripande strategi och målsättning försvårar även samordning och samarbete, vilket kan minska effektiviteten i det förebyggande arbetet. I slutändan kan det bli svårt att utvärdera huruvida det förebyggande arbetet är framgångsrikt och att hålla alla ansvariga för resultaten.

2.3 Är ansvarsfördelningen avseende barn och unga (inkl. förebyggande arbetet) tydlig och känd bland berörda nämnder?

Respektive nämnds uppdrag, ansvar och uppgifter beskrivs i deras reglementen. Det framgår av SN:s och BUN:s reglementen att nämnderna inom sina respektive verksamheter ska följa det som anges i lag eller annan författning.

I reglementet för KFN framgår att nämnden ansvarar för att främja kultur- och fritidslivet samt skapa förutsättningar för en mångsidig, tillgänglig och inkluderande kultur- och fritidsverksamhet. Kultur- och fritidsnämnden ska också främja delaktighet och möjlighet till påverkan för dem som verksamheten riktar sig mot.

Ansvarsfördelning inom socialnämnden

Socialförvaltningen är en stor förvaltning med ansvar för flera områden såsom bland annat äldreomsorg, socialtjänst och sjukvård. Falköpings kommuns socialförvaltning är indelad i fyra verksamhetsområden, vilka illustreras i figur 9 nedan.

Avdelningen för myndighet och hälso- och sjukvård är det verksamhetsområde där det förebyggande arbetet med barn och unga tillhör. Ällagatans förebyggande team är en enhet som arbetar med barn och familjer i de yngre åldrarna och erbjuder både primära och sekundära insatser. Ällagatans förebyggande team presenteras mer utförligt under avsnitt 2.5.

Ungdomsenheten som också tillhör IFO (individ- och familjeomsorg) och där kommunens fältsekreterare ingår riktar sig mot ungdomar. Fältsekreterarna

arbetar främst med de äldre barnen/ungdomarna och har mer uppsökande arbetsuppgifter. Fältsekreterarnas arbete presenteras mer utförligt i avsnitt 2.5.

Figur 9 – Organisationsstruktur, Socialnämnden i Falköpings kommun.

I nämndernas verksamhetsplaner som presenterats ovan framgår ansvarsfördelningen för respektive verksamhetsområde. Olika samverkansformer som förvaltningarna har utarbetat, både internt och externt, framgår också i ansvarsfördelningen, dock enbart inom samverkansgruppen. Samverkansformerna presenteras i kommande avsnitt.

I intervjuer med de berörda presidierna som har tillfrågats för denna granskning råder en samstämmighet om att ansvarsfördelningen är otydlig. Presidierna menar att nämnderna naturligtvis ansvarar för respektive nämnds område, men när det gäller det förebyggande arbetet är ansvarsfördelningen otydlig.

Vid intervju med socialchefen framkom att det förebyggande arbetet kring barn och unga saknar en övergripande strategi. Socialchefen menar att en

övergripande strategi hade underlättat det nämndöverskridande arbetet samt reglerat ansvarsfördelningen.

Frågan kring ansvarsfördelningen har även undersökts bland de intervjuade tjänstepersonerna. Tjänstemännen upplever sitt uppdrag som tydligt och även att ansvarsfördelningen inom respektive enhet är tydlig. Samverkan mellan enheter och förvaltningar sker i mindre utsträckning när behovet uppstår.

Socialförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen är de förvaltningar som samverkar i störst utsträckning. Kultur- och fritidsnämnden är en del av samverkansarbetet i mindre utsträckning och vid gemensamma evenemang. Vid samverkansarbetet upplevs ansvarsfördelningen som tydlig.

Bedömning och kommentarer

Vår övergripande bedömning är att ansvarsfördelningen avseende barn och unga (inkl. förebyggande arbetet) är till viss del tydlig och känd bland berörda nämnder.

Respektive nämnds uppdrag, ansvar och uppgifter beskrivs i nämndernas reglemente. Förutom hänvisningar till gällande lagstiftning ger reglementena ingen specifik information om ansvaret för det förebyggande arbetet med barn och unga. Även övriga styrdokument saknar förtydliganden av ansvarsfördelningen. Av den anledningen anser vi att det saknas en tydlig definition av ansvarsfördelningen på övergripande nivå när det gäller det förebyggande arbetet med barn och unga. En möjlig förklaring kan vara att det inte finns en övergripande strategi för det förebyggande arbetet, vilket har resulterat i bristande ansvarsfördelning.

Vi bedömer emellertid att ansvarsfördelningen på enhetsnivå i huvudsak är tydlig. För att minska sårbarheten vid eventuella personalbyten krävs dock en tydligare och dokumenterad ansvarsfördelning på total/samlad nivå.

2.4 Är strukturer och rutiner för samverkan mellan berörda nämnder och externa aktörer avseende barn och unga tydlig och känd? Vilken samverkan finns?

I Falköpings kommun sker samverkan i olika former, både internt mellan förvaltningar och externt med andra aktörer såsom regionen, myndigheter och civilsamhället. Vikten av samverkan på övergripande nivå betonas genom fullmäktiges antagna mål.

Intern samverkan

SPC (Specialpedagogiskt centrum) är barn- och utbildningsförvaltningens eget samverkansorgan för barn- och elevhälsa. Samverkansgruppen består av olika specialkompetenser som stödjer förskolornas barnhälsa och skolornas elevhälsa. SPC har regelbundna möten med pedagogerna i förskolan för att diskutera utmaningar i verksamheten och barn med utmanande beteenden. På så sätt kan pedagogerna få stöd i sitt arbete. SPC är även med och stöttar Ällagatans verksamhet samt projektet KRAFT med sin specialkompetens vid behov. Både Ällagatans verksamhet och KRAFT-projektet presenteras mer utförligt nedan.

Kultur- och fritidsförvaltningen erbjuder öppen ungdomsverksamhet i förebyggande syfte för att tidigt identifiera ungdomar med avvikande beteende. När ett sådant beteende uppmärksammas behöver personalen samverka med olika förvaltningar för att kunna stötta ungdomen. Samverkan sker även vid planering av större aktiviteter, lovaktiviteter och tillställningar för ungdomar. Genom samverkan kan kultur- och fritidsförvaltningen säkerställa att flera kompetenser finns närvarande och att de samarbetar kring den enskilda ungdomen. Nämnden samverkar i större utsträckning med andra förvaltningar vid anordning av evenemang, som exempelvis lovaktiviteterna.

I intervjuer med berörda tjänstepersoner framkommer att informella samverkansinsatser sker löpande inom och mellan verksamheterna vid behov. Det uppges att den informella samverkan är mycket effektiv och nödvändig, då

tjänstepersoner kan samtala och rådgöra utan att behöva vänta på ett planerat möte. Denna typ av samverkan har utvecklats naturligt i det dagliga arbetet.

Samtidigt informerade de berörda presidierna att samverkan mellan nämnderna inte äger rum. Presidierna påpekar att det finns ett behov av att inrätta samverkan på politikernivå för att möjliggöra diskussioner.

Extern samverkan

Falköpings kommun har ett samverkansavtal med Närhälsan i Västra Götaland genom Mödrahälsovården, Barnhälsovården och vårdcentralen i Oden. Barn- och utbildningsförvaltningen samt socialtjänsten är också involverade i samarbetet för att kunna erbjuda barn och familjer stöd genom att utnyttja flera kompetenser. Inom ramen för detta samarbete fungerar familjecentralen som en central enhet, med fokus på barn i åldern 0–5 år. Syftet med samverkan är att skapa ett nätverk för barnfamiljer och fungera som ett kunskapscenter för målgruppen.

SSPF-samverkan är ett samarbete mellan skolan, socialtjänsten, polismyndigheten och fritidsverksamheten. Syftet är att erbjuda individuella insatser till ungdomar som exempelvis uppvisar kriminellt beteende och missbruk av narkotika. SSPF-samverkan bygger på att flera specialkompetenser samarbetar kring ungdomen, men förutsätter att ungdomens föräldrar ger sitt samtycke till informationsutbyte mellan aktörerna. Det operativa arbetet består av en modell där aktörerna regelbundet träffas, kartlägger beteenden och erbjuder insatser. Uppföljning av insatserna är en central del av modellen.

Part-samverkan är en samverkan som leds av kommunens folkhälsostrateg. I samverkansgruppen ingår socialförvaltningen, barn- och ungdomsförvaltningen, BUP samt regionen för att organisera det förebyggande arbetet kring barns och ungas hälsa. Dock är part-samverkan fortfarande i uppstartsfasen. Det pågår även en vårdssamverkan genom kommunalförbundet i Skaraborg, där syftet är att arbeta mer förebyggande tillsammans över kommungränserna.

Bedömning och kommentarer

Vår samlade bedömning är att det till stor del finns strukturer och rutiner för samverkan mellan berörda nämnder och externa aktörer för barn och unga.

Det pågår många samverkansinsatser i Falköpings kommun när det gäller det förebyggande arbetet med barn och unga. Genom att granska kommunens samverkansarbete kan vi se att samverkan sker under hela barnets/ungdomens liv. Ett samverkansarbete pågår från förskoleåldern till mellanstadiet och även för äldre ungdomar. Tjänstepersoner anpassar sitt arbete utifrån målgruppens behov, utmaningar och ålder och tillämpar metod efter målgrupp.

Vi konstaterar att det pågår ett omfattande arbete med olika typer av åtgärder och insatser, och att det finns goda exempel på samverkan både på gruppnivå och individnivå, både inom och mellan kommunala verksamheter. De samverkansavtal, rutiner och dokument vi tagit del av är generellt sett välskrivna och tydliga. Det saknas dock i viss utsträckning en tydlig och gemensam styrning och samverkan mellan nämnderna som skulle kunna möjliggöra resursfördelning och prioritering av åtgärder och aktiviteter utifrån ett helhetsperspektiv.

Även om nämnderna tagit ett stort steg mot att utforma förebyggande insatser för barn och unga behöver målen förtydligas och en starkare styrning av samverkan utformas för att arbetet ska bli tydligt styrt, meningsfullt och motiverande. Detta gäller också samverkan och samarbete kring det förebyggande arbetet med barn och unga på politisk nivå. Berörda nämnder bör utveckla samverkan för det gemensamma arbetet kring barn och unga. På så sätt kan nämnderna diskutera politiska strategiska frågor och formalisera gemensamma mål och riktlinjer.

[2.5 Har nämnderna säkerställt att det finns ändamålsenliga metoder och arbetssätt för uppsökande och förebyggande arbete för barn och unga som riskerar att fara illa? Vilka åtgärder/insatser erbjuds och genomförs?](#)

Ällagatan

Föräldraskapsstöd är en förebyggande insats som kommunen har arbetat med under en tid och som för 2023 har fått nya medel för att utöka arbetet. Tidigare har föräldraskapsstöd erbjudits och finansierats i projektform, men numera ingår det i den ordinarie verksamheten på Ällagatan. På Ällagatan arbetar medarbetare med olika kompetenser för att möta bland annat barns och familjers behov och utmaningar, och föräldraskapsstödet har varit en positiv insats med många deltagare. Insatsen erbjuds till familjer med barn upp till 12 år och får enbart bestå av upp till 5 stöttande samtal som sker utan journalföring. Om klienten bedöms ha ytterligare behov av stöttande samtal måste detta ske genom en biståndsbedömd utredning.

Förutom föräldraskapsstöd erbjuder teamet på Ällagatan olika kunskapshöjande insatser i form av aktivitetsgrupper, kurser och utbildningar. Teamet arbetar endast med att sprida information om sin verksamhet, medan kommunens fältsekreterare arbetar mer i uppsökande form. I samtal med medarbetare och enhetschef på Ällagatan uppges det att mätning och utvärdering av de erbjudna insatserna inte genomförs i den utsträckning som krävs för att påvisa effekterna av insatserna. Information om socialförvaltningens förebyggande arbete till socialnämnden sker enbart kvartalsvis genom verksamhetsberättelser.

Fältsekreterare - insatser riktade mot ungdomar

Kommunens fältsekreterare, som ingår i en annan enhet inom socialförvaltningen jämfört med Ällagatan, riktar sig mot målgrupperna 12–18 år. Fältsekreterarna arbetar uppsökande och proaktivt genom att vara synliga på fritidsgårdar, skolor och andra mötesplatser där målgruppen finns. Arbetstiderna för fältsekreterarna är flexibla med arbete på helgdagar och under obekväma arbetstider för att nå ungdomar i olika nätverk. Enligt en tjänsteperson från fältsekreterarteamet har verksamheten identifierat cirka 200 ungdomar som behöver stöd, men teamet arbetar för närvarande med cirka 30. Denna inriktning beror delvis på begränsade resurser men även på svårigheter att nå ut till ungdomarna.

Ett problem som framhålls av intervjuade tjänstepersoner är att både föräldrar och unga gärna undviker kommunala insatser av rädsla för att bli anmälda eller få andra konsekvenser. Teamets stora utmaning är att förklara uppdraget, deltagarnas anonymitet och att det inte finns några krav på journalföring.

Förutom att synliggöra fältsekreterarna och deras insatser, arbetar teamet med föräldrastödsgrupper kopplade till föräldrar i målgruppen. Klienter och uppdrag till teamet kommer in via av tips från myndigheter, skola och fritidsverksamheter. Teamet erbjuder även kunskapshöjande insatser i form av kampanjer, kurser och ungdomsgalor. Detta för att diskutera viktiga ämnen, lyfta goda exempel samt skapa förutsättningar för nätverk och dialog med fritids- och idrottsföreningar.

Projekt KRAFT

KRAFT är ett samverkansprojekt mellan barn- och utbildningsförvaltningen och socialtjänsten. Barnplaceringar och hög skolfrånvaro bland vissa elever har under de senaste åren i Falköping varit en växande trend. Forskning har påvisat ett samband mellan barnplaceringar och hög skolfrånvaro, med sämre studieresultat som följd. Falköpings kommun har genom projektet KRAFT skapat ett koncept där elever som behöver stöd erbjuds att gå i en särskild undervisningsgrupp i sex månader, samtidigt som deras familjer och föräldrar erbjuds familjestöd. Insatsen riktar sig till elever i årskurs 4–9. Projektets kapacitet tillåter högst åtta elever per omgång. Projektets kapacitet tillåter max 8 platser/elever per omgång.

Målet med projektet är att förbättra relationen och kommunikationen inom familjen samt att främja högre skolnärvaro. Projektets utvärdering baseras på avstämningar, dokumentation och analyser av genomförd verksamhet. Projektet förväntas avslutas och utvärderas i december 2023.

Projekt DOTORP

DOTORP är ett samverkansprojekt mellan kommunen och det kommunala bostadsbolaget Hysesbo. Syftet med projektet är att skapa ett tryggt, attraktivt och trivsamt Falköping med fokus på området Dotorp. Dotorp är ett område som på grund av olika socioekonomiska faktorer har problem med trygghet,

samhällsdeltagande och störningar som påverkar idrottsverksamheten. Genom kunskapshöjande insatser, föräldraengagemang, stöd till idrottsverksamheter och trivsam miljö strävar projektet efter att uppnå dess önskade effekter.

Projektet DOTORP syftar till att skapa trygghet, trivsel och aktiva invånare i samhället. Genom att motivera barn och ungdomar att delta i idrott, stödja civilsamhället och skapa trivsamma fysiska miljöer strävar man efter att skapa en känsla av tillhörighet bland invånarna i området.

SPC

Specialpedagogiskt centrum (SPC) i Falköpings kommun är ett team med olika specialkompetenser som genom tvärprofessionella insatser stöttar barn och elever med svårigheter i kommunens förskolor och skolor. Teamet erbjuder rådgivning, konsultation, utbildning och handledning till andra yrkesverksamma inom kommunens förskole- och skolverksamhet. SPC är en del av barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområde.

SPC:s barnhälsoteam samverkar i stor utsträckning med BVC och kommunens förskolor. Genom regelbundna samverkansmöten diskuterar man yngre barn som uppvisar olika utmaningar och behov. Eftersom SPC har bred kompetens inom barns hälsa och utveckling kan specialpedagogerna stödja förskolans pedagoger utifrån barnens behov. Familjecentralen kan erbjuda småbarnsföräldrar kurser, utbildningar och olika former av stöd när de möter utmaningar i sitt föräldraskap. På så sätt arbetar barnhälsoteamet på SPC förebyggande för att tidigt identifiera barn som har behov och kan erbjuda insatser vid behov.

Teamet på SPC verkar för all kommunal skolverksamhet och har därför regelbundna möten med elevhälsoteamen på skolorna för konsultation och handledning. Tack vare SPC:s breda kompetensresurser kan de, tillsammans med verksamheten på Ällagatan och i projektet KRAFT, agera när behov uppstår.

Bedömning och kommentarer

Vår samlade bedömning är att nämnderna till viss del har säkerställt ändamålsenliga arbetssätt och metoder för det förebyggande arbetet med barn och unga.

Genom att gå igenom de åtgärder och insatser som erbjuds inom kommunen, bedömer vi att det finns en mängd insatser att tillgå. Insatser i förebyggande syfte erbjuds redan i förskoleklasserna, vilket vi bedömer som positivt. Rutiner, arbetssätt och åtgärder finns framtagna för olika åldersgrupper att möta olika behov. Därmed anser vi att Falköpings kommun har en god verktygslåda med behovsanpassade åtgärder. Om insatserna är ändamålsenliga är svårt att säga då effekterna av insatserna utvärderas i väldigt liten utsträckning. Det pågående projektet som genomförs planeras att utvärderas i slutet av verksamhetsåret.

Vissa projekt är delfinansierade av olika förvaltningar, vilket ställer högre krav på samstämmighet och ekonomisk möjlighet. Detta kan äventyra projektets efterlevnad, vilket innebär att insatser som sker i projektform är sårbara om finansieringen upphör. Projekt är ofta begränsade på grund av finansiering, vilket exempelvis KRAFT har kritiserats för.

Som tidigare nämnts genomförs en relativt stor del av de förebyggande insatserna i projektform. Vår uppfattning är att det finns situationer där förebyggande arbete i projektform är mest lämpligt och effektivt, till exempel om man överväger att implementera en ny metod eller tillvägagångssätt. Det kan vara lämpligt att först testa det i form av ett projekt. På så sätt kan man utvärdera effektiviteten innan man skalar upp och integrerar det i den ordinarie verksamheten. Det kan även finnas specifika problem eller utmaningar som kräver koncentrerade insatser, till exempel ökning av ungdomsbrott i ett visst område. Det kan även finnas särskilda möjligheter som är tidsbegränsade, som tillgänglig finansiering för ett visst projekt, eller möjligheten att samarbeta med en specifik partnerorganisation. I alla dessa fall är det viktigt att planera för hur

framgångsrika projekt kan integreras i den ordinarie verksamheten efter att de har avslutats. Detta innebär att utvärdera projektets effektivitet, att sprida lärdomar och framgångar.

Att genomföra förebyggande arbete enbart i projektform har ett antal nackdelar jämfört med att integrera det i den ordinarie verksamheten. Projekt tenderar att vara tidsbegränsade, och det kan även vara svårt att upprätthålla de initiativ och program som startats. Projekt är ofta beroende av särskild finansiering, vilket kan vara osäkert och oförutsägbart. Det kan även bli svårare att planera för långsiktiga insatser och säkerställa kontinuitet i verksamheten. Projekt kan skapa kunskap och lärdomar som kan gå förlorade när projektet avslutas, om de inte integreras i den ordinarie verksamheten. Vi rekommenderar därför Falköpings kommun att sträva efter att integrera större delen av det förebyggande arbetet med barn och unga i den ordinarie verksamheten.

Enligt vår uppfattning är större delen av de förebyggande insatserna i Falköping av selektiv och/eller indikerad karaktär, även om det naturligtvis även förekommer universella förebyggande insatser. Det är framför allt barn- och utbildningsnämnden som står för de selektiva och indikerade insatserna. Även de projekt som presenteras tidigare i rapporten är flertalet av selektiv och/eller indikerad karaktär. Samtliga insatser är dock viktiga och uppfyller en viss funktion. Däremot är det viktigt att det förebyggande arbetet i Falköping har en tydlig strategi samt identifierar vilka insatser som ska prioriteras för att skapa effektivitet i arbetet.

[2.6 Sker en strukturerad och systematisk uppföljning och utvärdering av planeringen och genomförandet av det uppsökande och förebyggande arbetet samt effekterna av genomfört arbete?](#)

Socialnämnden utvecklade under 2021 en ny modell för uppföljningsarbete, vilken baseras på dialogbaserad uppföljning. Förvaltningens ekonomer och verksamhetsutvecklare träffar ledningsgrupperna för de olika verksamheterna tre gånger per år för att hålla en nära dialog kring verksamhetens utveckling.

Verksamhetsuppföljningen presenteras i en matris med aktiviteter som följs upp under året.

Under intervjuer med tjänstepersoner som operativt arbetar förebyggande för barn och unga framkommer att det inte görs någon mätning/utvärdering av uppnådda effekter. Anledningen är att effekterna är svåra att mäta eftersom det förebyggande arbetet är brett och resultatet kanske visar sig först senare i ungdomens liv. Däremot sker en systematisk uppföljning av insatserna för att säkerställa kontinuitet och identifiera om nya behov uppstår.

Personalen på Ällagatan uppger att uppföljning sker i de enskilda insatserna genom dialog med barn och föräldrar. Personalen frågar om familjesituationen, insatsens påverkan på situationen och ungdomens upplevelse. Vid intervjuer framkommer att klientens kommentarer om insatsen ofta är positiva och uppskattande. Insatser som kampanjer och kunskapshöjande evenemang är svåra att mäta effekterna av. Syftet med kunskapshöjande insatser är att skapa bredare förståelse för ett specifikt ämne.

Vid intervju med representanter från Specialpedagogiskt Centrum (SPC) framkommer det att uppföljning sker systematiskt genom samverkansmöten med den operativa personalen i skolväsendet. Vid dessa möten diskuteras bland annat individers beteenden, utmaningar och mönster. Det sker en löpande uppföljning för att undvika att problemområden faller mellan stolarna. Däremot sker ingen mätning av insatsernas effekter, men det framkommer vid intervjuer att om ett problem eller en individ inte omnämns vid samverkansmötena räknas det som att problemet är löst. Dock förs ingen statistik eller dokumentation över hur många "ärenden" som löses.

Under 2019 finansierade kommunstyrelsen projektet "upsökande föräldraskapsstöd", vilket numera är en del av den ordinarie verksamheten som drivs av teamet på Ällagatan. När insatsen bedrevs i projektform gjordes en slutrapportering 2022 som beskrev projektets utförande och innehåll utifrån projektmålen. Slutrapporten framhävde att projektet lyckats skapa samverkan

mellan kommunen och etniska föreningar och att föräldrar med utomeuropeisk etnisk bakgrund fått bra stöd i sitt föräldraskap. Slutligen bedömdes projektet ha uppfyllt sina mål och skapat kontinuitet eftersom det nu är en del av den ordinarie verksamheten.

Familjecentralen grundades 2002 och har kontinuerligt utvärderat och sammanställt verksamheten i en rapport. Den senaste utvärderingen gjordes 2019. Rapporten beskrev verksamhetens syfte, utveckling och måluppfyllelse. Familjecentralen är en mötesplats där många olika kompetenser samlas för att möta barnfamiljers behov, eller helt enkelt vara en naturlig mötespunkt. Sammanfattningsvis bedöms Familjecentralen uppfylla sina mål och nå en bred målgrupp. Dock noterades att Familjecentralen på senare tid fått nya behov av integrationskaraktär och behöver utveckla verksamheten för att möta behoven.

KRAFT och DOTORP är pågående projekt som planeras slutredovisas december 2023. Delredovisningar har presenterats för berörda nämnder och visar att projekten ligger i fas med både budget och tidsplanering.

Bedömning och kommentarer

Vår samlade bedömning är att uppföljning och utvärdering av planeringen och genomförandet av det uppsökande och förebyggande arbetet samt effekterna av genomfört arbete till viss del sker på ett strukturerat och systematiskt sätt.

Insatser som genomförs i projektform utvärderas mer utförligt och dokumenteras väl. Baserat på de utvärderingar och projektbeskrivningar vi granskat benämns utvärdering som en viktig del av arbetet, till skillnad från ordinarie verksamhet. Utvärdering av den genomförda verksamheten i det operativa arbetet utanför projekt sker i mindre utsträckning och på ett informellt sätt. Utvärderingen sker inom verksamhetsteamet och är ofta inte dokumenterad. Mätning av uppnådda verksamhetsmål genomförs inte eftersom målen formuleras på ett sätt som inte kan mätas.

Vi anser att det är mycket viktigt att följa upp resultaten av insatserna, både på individ- och gruppnivå, för att kunna bedöma om de har haft önskad effekt. Vidare anser vi att arbetet med uppföljning behöver utvecklas för att kunna erbjuda relevant underlag för analys och styrning. Det kan innebära att göra bedömningar av pågående verksamhet, specifika åtgärder eller insatser samt deras resultat och kostnadseffektivitet. Detta skulle också förbättra möjligheterna att sprida goda erfarenheter och lösningar.

Vi är fullt medvetna om att det kan vara svårt att mäta och utvärdera effekterna av förebyggande insatser, både på individ- och gruppnivå samt på samhällsnivå. Effekter kan variera beroende på en mängd faktorer, inklusive kvaliteten på det förebyggande arbetet, de specifika behoven och förhållandena hos den aktuella befolkningen samt andra samhälls- och miljöfaktorer. Dessutom kan det förebyggande arbetet ofta inte ge omedelbart mätbara effekter utan dess effekter kan visa sig på längre sikt och i olika former, till exempel bättre studieresultat, minskad brottslighet och mindre skadegörelse. Bara för att det är svårt att mäta något betyder det inte att det inte ska mätas.

Varje gång en verksamhet identifierar och beslutar om att genomföra en specifik insats eller åtgärd, utgår de från att det finns ett problem som behöver åtgärdas och genomförda insatser förväntas leda till en förändring. Utmaningen ligger i att hitta relevanta mått/indikatorer och en lämplig uppföljningsmetod.

För att bedöma kommunens förebyggande arbete för barn och unga kan ett antal nyckeltal och indikatorer vara användbara. Dessa bör återspegla vad verksamheterna gör (processmått/indikatorer) och de resultat som uppstår. Regelbunden analys av process- och resultatmått/indikatorer kan hjälpa verksamheten att bedöma effektiviteten i sitt förebyggande arbete, identifiera förbättringsområden samt förmedla den mest lämpliga metoden för hur resursfördelningen kan förbättras.

2.7 Sker tillfredställande återrapportering till berörda nämnder gällande uppsökande och förebyggande arbete för barn och unga? Tillser nämnderna att aktiva åtgärder vidtas vid behov av utveckling av det förebyggande arbetet?

Granskningen av socialnämndens sammanträdesprotokoll under 2022–2023 visar att ett antal återrapporteringar kopplade till det förebyggande arbetet har gjorts till nämnden. Återkopplingarna har handlat om samverkan från fältsekreterarna, utökning av personal samt tillsättning av en SSPF-koordinator. Av protokollen framgår det att projektet KRAFT erhöll ytterligare medel under 2022 för att säkra projektets kontinuitet under 2023. Löpande återkoppling sker även i delårsredovisningarna kvartalsvis. Nämnden har i övrigt lagt information kring återkoppling till handlingarna. Inga särskilda inriktnings- eller styrande beslut har tagits. Socialnämndens presidium uppgav i intervjun att de upplever återkopplingen kring barn och unga som tillfredsställande och tillräcklig.

I barn- och utbildningsnämndens sammanträdesprotokoll finns återkoppling kring föräldraskapssamverkan mellan skola och föräldrar. Liksom socialnämnden har barn- och utbildningsnämnden beslutat att tilldela medel till KRAFT-projektet under 2023. Det har också rapporterats om hur projektmedlen för 2022 har använts samt hur den fortsatta finansieringen under 2023 är tänkt att användas. Löpande återkoppling sker även i delårsredovisningarna kvartalsvis. Nämnden har i övrigt lagt information kring återkoppling till handlingarna. Inga särskilda inriktnings- eller styrande beslut har tagits. Barn- och utbildningsnämndens presidium uppgav i intervjun att de är nöjda med återkopplingen kring barn och unga. Av kultur- och fritidsnämndens sammanträdesprotokoll avseende perioden 2022–2023 går det inte att utläsa huruvida nämnden har fått återkoppling om det förebyggande arbetet med barn och unga.

Bedömning och kommentarer

Vår samlade bedömning är att det till viss del sker tillfredsställande återrapportering till berörda nämnder gällande uppsökande och förebyggande

arbete för barn och unga. Vidare bedömer vi att nämnderna till viss del tillser att aktiva åtgärder vidtas vid behov av utveckling av det förebyggande arbetet.

Nämnderna har enligt kommunallagen och reglementet det yttersta ansvaret för styrning och ledning av nämndens verksamheter inklusive barn- och ungdomsverksamhet. Detta innebär bland annat att:

- fastställa tydliga mål, strategier och riktlinjer samt följa upp och utvärdera verksamhetens framsteg och effektivitet (tillsyn och styrning).
- ha ansvar för att kommunicera mål, strategier, aktiviteter och resultat med andra aktörer inom barn- och ungdomsverksamheten.
- säkerställa att verksamheterna, tilldelas tillräckliga resurser som behövs för att bedriva verksamheten i enlighet med lagstiftningen och interna styrdokument.
- säkerställa att det finns en ändamålsenlig och effektiv samordning med andra nämnder eller andra aktörer som är involverade i barn- och ungdomsverksamhet (samordning och samarbete).

För att nämnden ska kunna leda och styra en verksamhet på ett ändamålsenligt sätt behöver de tillgång till relevanta underlag/information från verksamheten. Genom tillgång till relevanta underlag kan politiker fatta informerade och effektiva beslut som stöder verksamhetens uppdrag och mål. För att säkerställa att underlaget är relevant och användbart bör nämnden vara delaktig i att definiera vilken information de behöver och hur ofta de ska erhålla den.

Utifrån granskning av de berörda nämndernas sammanträdesprotokoll i Falköpings kommun bedömer vi att det finns utvecklingspotential när det gäller återkoppling kring det förebyggande arbetet. Av det underlag vi tagit del av går inte utläsa att nämnderna agerat utifrån återkopplingen eller fattat styrande beslut. En möjlig förklaring kan vara att nämnderna inte dokumenterar tillräckligt och utförligt eventuella återkopplingar kring det förebyggande arbetet i sina protokoll.

Bilagor

Bilaga 1: Deloitte's bedömningskriterier

BEDÖMNING	KRITERIER	ÅTGÄRD
<p>Är ...</p> <ul style="list-style-type: none"> → ... ändamålsenlig → ... tillfredställande ur ekonomisk synpunkt → ... tillfredställande intern kontroll. 	Mer än <u>90 %</u> i granskningen använda revisionskriterier uppfyllda.	Åtgärder önskvärda.
<p>I huvudsak</p> <ul style="list-style-type: none"> → ... ändamålsenlig → ... tillfredställande ur ekonomisk synpunkt → ... tillfredställande intern kontroll 	Mellan <u>70-90 %</u> i granskningen använda revisionskriterier uppfyllda eller vid några få <u>lindriga avvikelser/brister</u> .	Åtgärder BÖR vidtas.
<p>Till stor del</p> <ul style="list-style-type: none"> → ... ändamålsenlig → ... tillfredställande ur ekonomisk synpunkt → ... tillfredställande intern kontroll 	Mellan <u>40-69 %</u> i granskningen använda revisionskriterier uppfyllda eller vid några få <u>kännbara avvikelser/brister</u> .	Åtgärder SKA vidtas.
<p>Till viss del</p> <ul style="list-style-type: none"> → ... ändamålsenlig → ... tillfredställande ur ekonomisk synpunkt → ... tillfredställande intern kontroll 	Mellan <u>20-39 %</u> i granskningen använda revisionskriterier uppfyllda eller vid några få <u>allvarliga avvikelser/brister</u> .	Åtgärder SKA vidtas.
<p>Ej</p> <ul style="list-style-type: none"> → ... ändamålsenlig → ... tillfredställande ur ekonomisk synpunkt → ... tillfredställande intern kontroll 	Mindre än <u>20 %</u> i granskningen använda revisionskriterier uppfyllda eller vid några få <u>mycket allvarliga avvikelser/brister</u> .	Åtgärder MÅSTE vidtas.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee (“DTTL”), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as “Deloitte Global”) does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte provides audit, consulting, financial advisory, risk management, tax and related services to public and private clients spanning multiple industries. Deloitte serves four out of five Fortune Global 500® companies through a globally connected network of member firms in more than 150 countries bringing world-class capabilities, insights, and high-quality service to address clients’ most complex business challenges. To learn more about how Deloitte’s approximately 225,000 professionals make an impact that matters, please connect with us on [LinkedIn](#) or [Twitter](#).

This communication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, its member firms, or their related entities (collectively, the “Deloitte network”) is, by means of this communication, rendering professional advice or services. Before making any decision or taking any action that may affect your finances or your business, you should consult a qualified professional adviser. No entity in the Deloitte network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this communication.

Anmälda delegationsbeslut

Kultur- och fritidsnämnden, Kultur- och fritidsnämnden

2023-09-26

Delegationsordning	Dokumentid	Diarienumr	Datum	Beskrivning	Handläggare
	17987	202200036	2023-09-05	Delegationsbeslut om förändrad budgetram för	Hampus Haga
	17996	202300091	2023-09-12	Avtal om leverans och underhåll av	Hampus Haga
	18009	202300006	2023-09-15	Avtal om Cirkusskola med Magnus Bengtsson	Robert Coe

Anmälda ärenden

Kultur- och fritidsnämnden, Kultur- och fritidsnämnden

2023-09-26

Dokumentid	Diariernr	Datum	Beskrivning	Handläggare
18011	202200104	2023-08-28	Beslut från kommunstyrelsen § 151/2023 - Risk- och sårbarhetsanalys år 2023-2026	Michelle Lunne
18012	202200104	2023-09-14	Beslut från kommunstyrelsen 2023-09-13 § 163 Antagande av klimatlöften för år 2024-2026	Michelle Lunne
18013	202200104	2023-09-18	Beslut från kommunstyrelsen 2023-09-13 § 166 Riktlinje för hantering av initiativärenden i nämnd	Michelle Lunne

§ 166

Dnr 2023/00574

Riktlinje för hantering av initiativärenden i nämnd**Kommunstyrelsens beslut**

- 1 Kommunstyrelsen antar riktlinje för hantering av initiativärenden i nämnd, att gälla från och med den 1 oktober 2023.

Sammanfattning

Enligt kommunallagen 4 kap. 20 § kan en eller flera ledamöter i nämnd väcka ärenden i nämnden, ett så kallat nämndinitiativ. Framtaget förslag på riktlinje syftar till att tydliggöra hur anmälan av ett initiativärende går till och hur ärendet hanteras och bereds. Syftet är också att processen ska se likadan ut i samtliga nämnder. Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunstyrelsen antar förslag på riktlinje för hantering av initiativärenden i nämnd.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-09-01
- Kommunstyrelsens arbetsutskott § 100/2023
- Riktlinje för hantering av initiativärenden i nämnd

Paragrafen skickas till

Samtliga nämnder

Anna-Karin Linder, administratör

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Riktlinje för hantering av initiativärenden i nämnd

RIKTLINJE

Typ av styrdokument	Riktlinje
Beslutsinstans	Kommunstyrelsen
Diarienummer	KS 2023/574
Giltighetstid	Tillsvidare
Dokumentet gäller för	Samtliga nämnder
Fastställd	KS 2023-
Ersätter	Finns ingen tidigare version av dokumentet
Dokumentansvarig	Kanslichefen
Tidpunkt för aktualitetsprövning	En gång per mandatperiod

Innehåll

Vad är ett initiativärende?	2
Anmälan av initiativärende.....	2
Beredning av ärendet	3

Vad är ett initiativärende?

En eller flera ledamöter i nämnd kan väcka ärenden i nämnden. Detta kallas nämndinitiativ och framgår av 4 kap. 20 § kommunallagen.

För att ett initiativärende ska kunna väckas måste den förtroendevalda vara ordinarie ledamot alternativt tjänstgörande ersättare på sammanträdet.

Ett nämndinitiativ innebär, liksom en motion till fullmäktige, att ledamoten i nämnden lämnar ett förslag till någonting. Dvs ledamoten väcker ett ärende för att denne vill att något ska utredas, genomföras eller liknande. Ett initiativärende behöver falla under nämndens ansvarsområde.

Med nämnd avses nämnder och kommunstyrelse. Det är inte möjligt att väcka ett initiativärende på ett utskottsmöte.

Anmälan av initiativärende

Nämndinitiativet kan lämnas in före ett nämndsammanträde eller under ett nämndsammanträde. Oavsett när initiativet lämnats in måste ärendet väckas på sammanträdet, dvs enbart det faktum att en handling lämnats in före ett nämndsammanträde innebär inte att ärendet väckts. Ett initiativärende behöver vara skriftligt.

Nämndinitiativet aviseras lämpligen vid ordförandens genomgång av den inledande formaliachecklistan under punkten "eventuella ärenden som tillkommer eller utgår". Initiativärendet hanteras sedan lämpligen sist på sammanträdet. Ärendet får dock väckas när som helst på mötet. Det går inte att neka en ledamot att väcka ett initiativärende.

Om ett nämndinitiativ inlämnats innan sammanträdet kan ordföranden på eget initiativ påpeka att det inkommit och att initiativet kommer att lyftas sist på mötet.

Om ett nämndinitiativ inlämnats innan sammanträdet kan ordföranden välja att underlaget ska skickas ut till nämndens ledamöter och ersättare före mötet.

På sammanträdet när initiativärendet väcks kan det hanteras på två olika sätt:

1. Nämnden beslutar att ta emot initiativärendet och att hantera det i den sedvanliga beredningsprocessen genom att överlämna initiativärendet till X-förvaltningen för beredning. (Detta alternativ bör som huvudregel användas.)
2. Nämnden kan dock välja att besluta om hur initiativärendet ska behandlas direkt på sammanträde, d.v.s. besluta om att bifalla, avslå eller anse initiativet vara besvarat.

I protokollet hanteras nämndinitiativet som ett eget ärende och tas upp som en egen paragraf. Av protokollet ska framgå vem eller vilka ledamöter som väckt initiativet.

Beredning av ärendet

Om inte nämnden väljer alternativ 2 ovan bereds ärendet av förvaltningen för att sedan lyftas till nämnden igen för avgörande. Ärendet bör hanteras snarast möjligt.

Ett tjänsteutlåtande tas fram med förslag till beslut där det antingen bifalles, besvaras, eller avslås.

Riktlinje för hantering av initiativärenden i nämnd

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen antar riktlinje för hantering av initiativärenden i nämnd, att gälla från och med den 1 oktober 2023.

Sammanfattning

Enligt kommunallagen 4 kap. 20 § kan en eller flera ledamöter i nämnd väcka ärenden i nämnden, ett så kallat nämndinitiativ. Framtaget förslag på riktlinje syftar till att tydliggöra hur anmälan av ett initiativärende går till och hur ärendet hanteras och bereds. Syftet är också att processen ska se likadan ut i samtliga nämnder. Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunstyrelsen antar förslag på riktlinje för hantering av initiativärenden i nämnd.

Bakgrund

Kommunledningsförvaltningen har tagit fram ett förslag på riktlinje för hantering av initiativärenden i nämnd.

Enligt kommunallagen 4 kap. 20 § kan en eller flera ledamöter i nämnd väcka ärenden i nämnden, ett så kallat nämndinitiativ. Ett nämndinitiativ innebär, likt en motion till fullmäktige, att ledamoten i nämnden lämnar ett förslag till någonting. Dvs ledamoten väcker ett ärende för att denne vill att något ska utredas, genomföras eller liknande. Ett initiativärende behöver falla under nämndens ansvarsområde.

Nämndinitiativet kan lämnas in före ett nämndsammanträde eller under ett nämndsammanträde. Oavsett när initiativet lämnats in måste ärendet väckas på sammanträdet, dvs enbart det faktum att en handling lämnats in före ett nämndsammanträde innebär inte att ärendet väckts. Ett initiativärende behöver vara skriftligt.

På sammanträdet när initiativärendet väcks kan det hanteras antingen genom att nämnden beslutar att ta emot initiativärendet och att hantera det i den sedvanliga beredningsprocessen genom att överlämna initiativärendet till förvaltningen för beredning, eller genom att initiativärendet ska behandlas direkt på sammanträdet.

Motsvarande beslutsformulering används som vid hanteringen av ett motionssvar, dvs ett initiativärende ska antingen bifallas, avslås eller anses vara besvarat.

Förvaltningens bedömning

I kommunstyrelsens reglemente, § 6, framgår att det i kommunstyrelsens ledningsfunktion ligger att leda och samordna det kommunövergripande arbetet med ärendeberedningsprocesser. Samtliga nämnder uppmanas därmed att följa framtagna riktlinje. Riktlinjen har även beretts via nämndsordförandena.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunstyrelsen antar förslag på riktlinje för hantering av initiativärenden i nämnd.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut leder inte till några ekonomiska konsekvenser för, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-09-01
- Riktlinje för hantering av initiativärenden i nämnd

Beslutet ska skickas till

Samtliga nämnder
Anna-Karin Linder, administratör

Linda Karelid
Kanslichef

§ 163

Dnr 2023/00587

Antagande av klimatlöften för år 2024-2026**Kommunstyrelsens beslut**

1 Kommunstyrelsen beslutar att anta 27 av 30 klimatlöften inom den regionala satsningen Kommunernas klimatlöften 2024–2026.

Sammanfattning

Falköpings kommun beslutar att delta i den regionala satsningen Kommunernas klimatlöften 2024–2026 genom att anta 27 klimatlöften. Klimatlöftena är helt i linje med Falköpings klimatstrategi 2021–2030 och finansiering behandlas i ordinarie budgetprocess. Samtliga förvaltningar berörs av kommunens klimatlöften och förväntas samarbeta i genomförandet.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskott § 104/2023
- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-06-27
- Svarsformulär Kommunernas klimatlöften 2024–2026
- Inbjudan Kommunernas klimatlöften, brev till kommunstyrelsen

Paragrafen skickas till

Samtliga nämnder

Sara Lehman Svensson, utvecklingsledare inom hållbarhet

Klimat 2030: klimat2030@vgregion.se

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

KOMMUNERNAS KLIMATLÖFTEN

2024-
2026

Svarsformulär inför 2024–2026

Länsstyrelsen
Västra Götaland

**KLIMAT
2030**
VÄSTRA GÖTALAND
STÄLLER OM

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN

Klimat 2030 - Västra Götaland ställer om...

... är en kraftsamling som drivs av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen Västra Götaland i samverkan med andra aktörer. Alla kommuner i länet har undertecknat målet att Västra Götaland till 2030 ska vara en fossiloberoende region.

För att stötta kommunerna i klimatarbetet och genomföra gemensamma åtgärder bjuds alla kommuner i länet in att delta i **Kommunernas klimatlöften 2024–2026**.

Svarsformulär

Detta svarsformulär ska användas när ni rapporterar in era klimatlöften för 2024–2026 till Klimat 2030. Det kan också användas som formulär till det politiska beslut som krävs för att kommunen ska ha antagit klimatlöftena. Fyll i direkt i filen och spara sedan som PDF, namnge med vilken kommun det gäller.

Inför denna period vill vi be er att fylla i vilken avdelning/enhet som ansvarar för genomförandet samt minst en e-postadress till en kontaktperson för de löften ni antar. Detta hjälper oss att hitta rätt personer för stöttningen i genomförandet.

Senast den 30 september 2023 skickar ni in svarsformuläret till:
klimat2030@vgregion.se

Svarsalternativ

När ni antar klimatlöften kan ni svara ja eller nej på respektive löfte:

- **Ja, detta ska vi göra 2024–2026.** Kryssa ja om kommunen kommer att arbeta med löftet under perioden. Oavsett om det är en ny aktivitet/beslut eller något ni redan arbetar med. Ni behöver inte veta HUR ni ska kunna uppfylla löftet när ni antar, Klimat 2030 stöttar kommunerna på denna resa som vi gör tillsammans.
- **Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.** Kryssa nej om ni inte har möjlighet att arbeta med åtgärden under perioden.

På www.klimat2030.se/klimatloften har vi samlat *Frågor och svar*. Läs gärna igenom det materialet.

Frågor kan ställas till Klimat 2030:s processledare:

- Svante Sjöstedt, Länsstyrelsen, svante.sjostedt@lansstyrelsen.se
- Lise Nordin, Västra Götalandsregionen, lise.nordin@vgregion.se

1. **Vi har en årlig uppföljning av klimatarbetet.** Det innebär kommunens politiska ledning har en årlig genomgång av klimatarbetet i kommunen inklusive klimatlöftena samt följer upp utsläppen i förhållande till kommunala, regionala och nationella mål. Exempelvis med utgångspunkt i den regionala analysen som erbjuds från Klimat 2030.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Avdelningen för utveckling och processledning

Kontaktperson 1 (e-post): Nina Ramsauer (nina.ramsauer@falkoping.se)

Kontaktperson 2 (e-post):

2. **Vi har en koldioxidbudget.** Det innebär att kommunen har en politiskt antagen koldioxidbudget som årligen följs upp för att visa hur mycket av utsläppsutrymmet som finns kvar.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Avdelningen för utveckling och processledning

Kontaktperson 1 (e-post): Nina Ramsauer (nina.ramsauer@falkoping.se)

Kontaktperson 2 (e-post):

3. **Vi involverar invånare i alla åldrar i klimatarbetet.** Det innebär att kommunen bjuder in invånarna, inklusive de yngre, till dialog om klimatåtgärder för att skapa mer delaktighet och skynda på omställningen. Detta kan ske i form av dialogmöten, medborgarjury eller workshops dit allmänheten och organisationer bjuds in. Kommunen ska dokumentera och återkoppla resultatet. Under perioden ska en mer varaktig plattform för klimatdialog (fysisk eller digital) skapas.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Avdelningen för utveckling och processledning + Kultur- och fritidsförvaltningen

Kontaktperson 1 (e-post): Nina Ramsauer (nina.ramsauer@falkoping.se)

Kontaktperson 2 (e-post): Karoline Jernsparv (karoline.jernsparv@falkoping.se)

4. **Vi finansierar investeringar genom grön obligation.** Det innebär att kommunen gör minst en investering genom grön obligation eller via gröna lån per år och att minst 50% av all nybyggnation och större ombyggnation av bostäder och lokaler har grön finansiering.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Ekonomiavdelningen

Kontaktperson 1 (e-post): Magnus Fleischer (magnus.fleischer@falkoping.se)

Kontaktperson 2 (e-post): Rebecka Shamoun (rebecka.shamoun@falkoping.se)

5. Vi minskar utsläppen tillsammans med näringslivet. Det innebär att kommunen årligen gör insatser tillsammans med näringslivet. Exempelvis genom att initiera samtal mellan företag kring industriell symbios, driver gemensamma projekt eller på andra sätt samverkar med näringslivet för minskade utsläpp.

Ja, detta ska vi göra 2024–2026.

Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Näringslivsavdelningen + Avdelningen för utveckling och processledning

Kontaktperson 1 (e-post): Carl-Olov Holmström (carl-olov.holmstrom@falkoping.se)

Kontaktperson 2 (e-post): Nina Ramsauer (nina.ramsauer@falkoping.se)

6. Vi inkluderar lantbruket som samarbetspart i kommunens klimat-omställning. Det innebär att kommunen arbetar aktivt med att främja en dialog mellan kommunen, gröna näringar och övrigt näringsliv minst två gånger per år, samt under perioden samverkar i minst ett konkretprojekt med syfte att minska utsläppen.

Ja, detta ska vi göra 2024–2026.

Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Näringslivsavdelningen + Avdelningen för utveckling och processledning

Kontaktperson 1 (e-post): Carl-Olov Holmström (carl-olov.holmstrom@falkoping.se), Niclas Fällström (niclas.fallstrom@falkoping.se)

Kontaktperson 2 (e-post): Nina Ramsauer (nina.ramsauer@falkoping.se)

7. Vi fokuserar på företagens klimatomställning i miljötillsyn. Det innebär att kommunerna fokuserar på energi och klimat i miljötillsynen genom minst två satsningar under perioden. Med detta menas att kommunen väljer ut lämpliga tillsynsobjekt för att genomföra miljötillsyn med fokus på energi och klimat. Löftet kan handla om att i tillsynen efterfråga energikartläggning och/eller en handlingsplan samt genomförande av energieffektiviseringsåtgärder och energikonverteringar, till exempel fasa ut oljepannor. Det kan även innebära att informera om olika investeringsstöd eller att samverka med kommunens energi- och klimatrådgivare.

Ja, detta ska vi göra 2024–2026.

Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Kommunen i samarbete med Miljösamverkan Östra Skaraborg (MÖS)

Kontaktperson 1 (e-post): Anna Toftedahl (anna.toftedahl@miljoskaraborg.se)

Kontaktperson 2 (e-post): Thomas Skagenborg (thomas.skagenborg@falkoping.se)

8. Vi arbetar aktivt med vår energiplan. Det innebär att kommunen har en uppdaterad energiplan som är kopplad till översiktsplaneringen och som omfattar lokal produktion, tillförsel, distribution och användning av energi. Exempelvis genom att använda "Vägledning för energiplanering" framtagen av Länsstyrelsen Västra Götaland. Samt tillsammans med andra relevanta aktörer årligen genomför åtgärder som minskar klimatpåverkan i energiförsörjningen. Översiktsplanen kan kompletteras med tematiska tillägg som Vindbruksplan och Solstrategi.

Ja, detta ska vi göra 2024–2026.

Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Samhällsbyggnad (energiplan ska tas fram i samarbete med Skaraborgs kommunalförbund)

Kontaktperson 1 (e-post): Erna Pezic (erna.pezic@falkoping.se)

Kontaktperson 2 (e-post):

9. Vi arbetar strategiskt med att minska klimatpåverkan genom upphandling. Det innebär att kommunen identifierar vilka upphandlingar under perioden som har störst klimatpåverkan och arbetar strategiskt och systematiskt för att minska klimatpåverkan årligen. Arbetet och utfallet följs upp och dokumenteras.

Ja, detta ska vi göra 2024–2026.

Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Ekonomiavdelningen

Kontaktperson 1 (e-post): Magnus Fleischer (magnus.fleischer@falkoping.se)

Kontaktperson 2 (e-post): Catrine Berger (catrine.berger@falkoping.se)

10. Vi säkerställer kompetens och resurser för att upphandla med klimathänsyn. Det innebär att kommunen har kompetens och resurser att ställa och följa upp klimatkrav i kommunens upphandlingar. Vid val av leverantör ska både klimatpåverkan och ekonomi vägas in i beslutet. Insatser för att säkra kompetensen görs årligen exempelvis genom utbildning, samverkan internt eller med andra kommuner.

Ja, detta ska vi göra 2024–2026.

Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Ekonomiavdelningen

Kontaktperson 1 (e-post): Magnus Fleischer (magnus.fleischer@falkoping.se)

Kontaktperson 2 (e-post): Catrine Berger (catrine.berger@falkoping.se)

11. Vi gör klimatsmarta inköp. Det innebär att kommunen tar ett helhetsgrepp kring inköpen och under perioden fastställer en inköpsorganisation som arbetar för att minska klimatpåverkan. Exempelvis genom att inköpare och beställare får ökad kunskap och utbildning, inköpssystem som underlättar klimatsmarta val eller löpande dialog med upphandlare och miljö/klimatkompetens i eller utanför organisationen.

Ja, detta ska vi göra 2024–2026.

Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Ekonomiavdelningen

Kontaktperson 1 (e-post): Magnus Fleischer (magnus.fleischer@falkoping.se)

Kontaktperson 2 (e-post): Catrine Berger (catrine.berger@falkoping.se)

12. Vi säkrar att planering och byggande bidrar till ett transporteffektivt samhälle. Det innebär att kommunens översiktsplan samt alla program- och detaljplaner under perioden ska bidra till att andelen hållbara resor i kommunen ökar mätt som andel gång, cykel och kollektivtrafik av totalt antal utförda resor. Detta görs genom att beräkna planernas klimatpåverkan och jämföra alternativ, exempelvis med Hållbarhetsverktyget eller liknande.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: (skriv här)

Kontaktperson 1 (e-post): (skriv här)

Kontaktperson 2 (e-post): (skriv här)

13. Vi utvecklar gaturum för ökad tillgång och attraktivitet. Det innebär att kommunen under perioden genomför åtgärder för ökad attraktivitet med minskad biltrafik, särskilt i centrala områden. Antingen genom att sänka hastigheten för fordonstrafiken till 30 och 40 km/h i minst en tätort eller att kommunen anpassar minst ett gaturum till gång- och cykelfart där stadslivet har potential att utvecklas.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Park & Gata

Kontaktperson 1 (e-post): Thérèse Broman (therese.broman@falkoping.se)

Kontaktperson 2 (e-post):

14. Vi arbetar med klimatstyrande parkering. Det innebär att kommunen årligen genomför åtgärder kring parkering. Exempelvis möjliggör samnyttjande av parkeringsanläggningar, prioriterar besöks- och handelsparkering i centrala områden framför annan parkering, ser till att gatuparkering inte är subventionerad jämfört med parkeringshus, möjliggör flexibla parkeringstal med stimulans av bilpooler eller att frikoppla parkeringskostnaden från hyran av lägenheter.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Park & Gata + Stadsbyggnad

Kontaktperson 1 (e-post): Thérèse Broman (therese.broman@falkoping.se)

Kontaktperson 2 (e-post): Josef Ydeskog (josef.ydeskog@falkoping.se)

15. Vi klimatväxlar tjänsteresor. Det innebär att kommunen har ett klimatväxlingssystem där klimatbelastningen från kommunanställdas flyg- och bilresor i tjänsten beräknas minst årligen och ges ett monetärt värde som speglar exempelvis samhällsekonomisk värdering. Avsatta medel för klimatbelastningen används (växlas) för att kunna stimulera önskvärda klimatinvesteringar och/eller driftåtgärder internt i organisationen.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Utveckling & Processledning + Ekonomiavdelningen

Kontaktperson 1 (e-post): Nina Ramsauer (nina.ramsauer@falkoping.se)

Kontaktperson 2 (e-post): Rebecka Shamoun (rebecka.shamoun@falkoping.se)

16. Våra nya personbilar körs på förnybar el, biogas eller vätgas. Det innebär att alla nya avtal vid köp och hyra av personbilar till kommunal verksamhet ska vara bilar som körs på förnybar el, biogas eller vätgas. Endast undantagsvis väljs andra personbilar som då ska uppfylla Upphandlingsmyndighetens baskrav, efter intern dispens.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Utveckling & Processledning + Park & Gata

Kontaktperson 1 (e-post): Patrick Nohlgren (patrick.nohlgren@falkoping.se)

Kontaktperson 2 (e-post): Fredrik Johansson (fredrik.johansson@falkoping.se)

17. Vi ställer krav i upphandling för transportdelen i nya avtal. Det innebär att kommunen ställer miljö- och klimatkrav i alla avtal där transporter upphandlas, exempelvis postleveranser och avfallstransporter. Kommunen ställer också miljökrav i mer än 50 procent av upphandlingar av varor och tjänster som kräver omfattande transportarbete, exempelvis matleveranser, städ- och kontorsmaterial och parkeringsövervakning.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Upphandlings- och inköpsnätverket

Kontaktperson 1 (e-post): Magnus Fleischer (magnus.fleischer@falkoping.se)

Kontaktperson 2 (e-post): Catrine Berger (catrine.berger@falkoping.se)

18. Våra nya arbetsmaskiner är fossilfria och upphandlingskrav ställs på entreprenader. Det innebär att alla nya arbetsmaskiner och arbetsredskap som köps in till kommunens organisation (inklusive kommunala bolag) kan drivas av förnybara drivmedel eller är elektrifierade. Det innebär också att miljö- och klimatkrav ställs på nya entreprenadavtal där arbetsmaskiner och transporter ingår.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Utveckling & Processledning + Park & Gata

Kontaktperson 1 (e-post): Patrick Nohlgren (patrick.nohlgren@falkoping.se)

Kontaktperson 2 (e-post): Fredrik Johansson (fredrik.johansson@falkoping.se)

19. Vi deltar i Cykelfrämjandets kommunvelometer och når angiven poängnivå. Det innebär att kommunen deltar i kommunvelometern varje år, jobbar metodiskt med förbättringar och når upp till angiven poängnivå ett av åren. Liten kommun (<50 000 invånare) 50 poäng, mellanstor kommun (50 000–100 000 invånare) 60 poäng, stor kommun (>100 000 invånare) 70 poäng.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: (skriv här)

Kontaktperson 1 (e-post): (skriv här)

Kontaktperson 2 (e-post): (skriv här)

20. Vi arbetar med hållbart resande för våra anställda. Det innebär att kommunens egen organisation (minst 20% av kommunens förvaltningar och/eller bolag) är med i Cykelvänlig arbetsplats (cykelvanligast.se) och når minst 3 stjärnor under perioden. Alternativt att kommunen som arbetsgivare erbjuder årskort för kollektivtrafik med löneavdrag till anställda på kommunens förvaltningar och bolag.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.
Ansvarig avdelning/enhet: Utveckling & Processledning + HR-avdelningen
Kontaktperson 1 (e-post): Nina Ramsauer (nina.ramsauer@falkoping.se)
Kontaktperson 2 (e-post): Lisa Sydhagen (lisa.sydhagen@falkoping.se)

21. Vi minskar matsvinnet i offentliga måltider och når mål. Det innebär att kommunen mäter matsvinnet med ett uppsatt mål på max 35 g/portion i genomsnitt för skola och förskola, och ett mål på max 100 g/portion för äldreomsorgen. I siffrorna ingår samtliga mätfraktioner: kökssvinn, serveringssvinn och tallrikssvinn. I äldreomsorgen mäts lunch eller middag.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.
Ansvarig avdelning/enhet: Måltidsavdelningen
Kontaktperson 1 (e-post): Kerstin Johnsson (kerstin.johnsson@falkoping.se)
Kontaktperson 2 (e-post): Emma Ottosson (emma.ottosson@falkoping.se)

22. Vi minskar klimatavtrycket från offentliga måltider och når mål. Det innebär att kommunen i sitt arbete med menyplanering och råvaruval beräknar måltidens klimatpåverkan och når målet att klimatpåverkan ska vara maximalt 0,8 kg CO₂e/måltid i snitt under minst en månad. Alternativt når målet att nyckeltalet för samtliga inköpta livsmedel ska minska till 1,6 kg CO₂e/kg inköpta livsmedel.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.
Ansvarig avdelning/enhet: Måltidsavdelningen
Kontaktperson 1 (e-post): Kerstin Johnsson (kerstin.johnsson@falkoping.se)
Kontaktperson 2 (e-post): Emma Ottosson (emma.ottosson@falkoping.se)

23. Vi ökar livslängden på elektronik och möjliggör cirkulära flöden. Det innebär att kommunen förlänger livslängden på mobiltelefoner, surfplattor och bärbara datorer genom minst en ny åtgärd per år för att förlänga livet och skapa möjligheter till cirkulära flöden. Detta görs genom att exempelvis inte ställa krav på fabriksnya produkter i upphandling, att ha avtal om reparationer/uppdateringar och att samla in samt återbruka produkter.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.
Ansvarig avdelning/enhet: Digitaliseringsavdelningen
Kontaktperson 1 (e-post): Håkan Persson (hakan.persson@falkoping.se)
Kontaktperson 2 (e-post): Karin Gustafsson (karin.gustafsson@falkoping.se)

24. Vi möjliggör cirkulära arbetskläder. Det innebär att kommunen undersöker hur vi kan arbeta med cirkulära flöden i minst 50% av kommunens verksamheter som använder arbetskläder. Samt genomför minst en ny åtgärd per år för att förlänga livet och skapa möjligheter till cirkulära flöden. Exempel på åtgärder kan vara att: köpa arbetskläder av god kvalitet som lätt kan lagas/justeras, minska antal modeller/färger, ta bort eller använda flexibla loggor, nyttja reparationstjänster, skapa möjligheter för återbruk intern eller externt.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Ekonomiavdelningen + Socialförvaltningen

Kontaktperson 1 (e-post): Catrine Berger (catrine.berger@falkoping.se)

Kontaktperson 2 (e-post): Eva Olofsson (eva.olofsson@falkoping.se)

25. Vi använder cirkulära möbler. Det innebär att kommunen inreder minst två kontor/arbetsplatser med cirkulära möbler och annan cirkulär inredning. Samt under perioden har ett system med cirkulära möbler för kommunens arbetsplatser. Med cirkulära möbler menas att de repareras och används på nytt, köps begagnade eller återbrukas internt.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Ekonomiavdelningen + Möbellagret

Kontaktperson 1 (e-post): Catrine Berger (catrine.berger@falkoping.se)

Kontaktperson 2 (e-post): Johanna Jellinek (johanna.jellinek@falkoping.se)

26. Vi erbjuder fastighetsnära insamling för återanvändning. Det innebär att kommunen genom minst tre insatser varje år möjliggör fastighetsnära inlämning av produkter för återanvändning. Exempelvis genom mobil ÅVC, plats för återanvändning på befintlig ÅVC, teckna avtal med återanvändningsorganisationer eller liknande. Under perioden säkerställs att kommunens invånare har tillgång till inlämning för återanvändning av produkter.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Kommunen i samarbete med Avfall & Återvinning Skaraborg (AÅS) + Hyresbostäder Falköping

Kontaktperson 1 (e-post): Nina Ramsauer (nina.ramsauer@falkoping.se)

Kontaktperson 2 (e-post): Rikard Andersson (rikard@hyresbo.se), Pontus Düring (pontus.during@avfallskaraborg.se)

27. Vi möjliggör för invånarna att låna/hyra produkter i stället för att köpa.

Det innebär att kommunen kan visa att minst en insats pågår varje år. Under perioden ska minst tre olika insatser testas och utvärderas med sikte på långvarig insats för invånarna att låna/hyra/laga produkter i stället för att köpa. Det kan ske genom samverkan med näringslivet för att erbjuda fler hållbara tjänster, att skapa cirkulära möjligheter i bostadsområde eller att kommunen erbjuder platser att dela eller reparera.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Processledning & Utveckling + Näringslivsavdelningen

Kontaktperson 1 (e-post): Nina Ramsauer (nina.ramsauer@falkoping.se)

Kontaktperson 2 (e-post): Carl-Olov Holmström (carl-olov.holmstrom@falkoping.se)

28. Vi energieffektiviserar vårt fastighetsbestånd. Det innebär att kommunen (inklusive kommunala bolag) gör ambitiösa energibesparingar i kommunens fastighetsbestånd, minst tre objekt under perioden. Vid åtgärder i egna fastigheters klimatskal eller värme- och energisystem studeras alltid möjliga åtgärds paket för energieffektivisering med hjälp av Totalmetodiken från BeLok eller motsvarande.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Fastighetsavdelningen

Kontaktperson 1 (e-post): Marcus Boström (marcus.bostrom@falkoping.se)

Kontaktperson 2 (e-post):

29. Vi bygger i trä. Det innebär att kommunen prövar trä som byggnadsmaterial i all kommunal ny-, om- eller tillbyggnation. Samt under perioden ställer krav på minst 50 procent trästomme i minst tre byggnadsprojekt. Merparten av detaljplanerna som tas fram ska ha byggnadshöjder som medger trähusbyggande med plats för trästommar och träbjälklag.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: (skriv här)

Kontaktperson 1 (e-post): (skriv här)

Kontaktperson 2 (e-post): (skriv här)

30. Vi arbetar med återbruk av byggmaterial. Det innebär att kommunen möjliggör återbruk genom att ta hänsyn till återbrukets egenskaper i form av tillgänglighet, variation med mera i planeringen av ny-, om- eller tillbyggnation. Löftet innebär att kommunen tillgängliggör byggmaterial för återbruk samt använder återbrukat material i fastigheter varje år.

- Ja, detta ska vi göra 2024–2026.
 Nej, detta kan vi inte göra 2024–2026.

Ansvarig avdelning/enhet: Fastighetsavdelningen + Park & Gata

Kontaktperson 1 (e-post): Marcus Boström (marcus.bostrom@falkoping.se)

Kontaktperson 2 (e-post): Fredrik Johansson (fredrik.johansson@falkoping.se)

Kommun: Falköpings kommun

Kontaktperson för svarsformuläret: Sara Lehman Svensson

Befattning: Utvecklingsledare inom hållbarhet

E-postadress: sara.lehmansvensson@falkoping.se

Datum: 13 september 2023

Skicka in svarsformuläret senast den 30 september 2023 till:

klimat2030@vgregion.se

Vi ser fram emot att ta del av era löften!

Kommunstyrelsen

Antagande av klimatlöften för år 2024-2026

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att anta 27 av 30 klimatlöften inom den regionala satsningen Kommunernas klimatlöften 2024-2026.

Sammanfattning

Falköpings kommun beslutar att delta i den regionala satsningen Kommunernas klimatlöften 2024-2026 genom att anta 27 klimatlöften. Klimatlöftena är helt i linje med Falköpings klimatstrategi 2021-2030 och finansiering behandlas i ordinarie budgetprocess. Samtliga förvaltningar berörs av kommunens klimatlöften och förväntas samarbeta i genomförandet.

Bakgrund

Kommunernas klimatlöften är en satsning inom den regionala kraftsamlingen *Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om*. Falköpings kommun har tidigare deltagit i satsningen genom att anta klimatlöften i linje med kommunens klimatstrategi 2021-2030. En ny lista med 30 potentiella klimatlöften har tagits fram regionalt för perioden 2024-2026. Klimatlöftena består av konkreta åtgärder där kommunen har rådighet. Åtgärderna är beprövade och kan ge stor utsläppsminskning. Alla kommuner i Västra Götaland uppmanas anta de klimatlöften som kan genomföras lokalt.

Förvaltningens bedömning

Falköpings kommun har en ambitiös klimatstrategi 2021-2030 som är i linje med *Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om*. Förvaltningen bedömer att vår kommun kan anta de flesta av klimatlöftena, 27 av 30 stycken. För varje klimatlöfte har ett förankringsarbete skett och kontaktpersoner har utsetts. De tjänstepersoner som står som kontaktpersoner ansvarar för att driva på genomförandet och involvera alla som berörs. Övergripande koordinering kommer att ske som är helt integrerad med genomförandet av klimatstrategin i stort.

Förslaget är att anta följande klimatlöften i Falköping:

- 1. Vi har en årlig uppföljning av klimatarbetet.

- 2. Vi har en koldioxidbudget.
- 3. Vi involverar invånare i alla åldrar i klimatarbetet.
- 4. Vi finansierar investeringar genom grön obligation.
- 5. Vi minskar utsläppen tillsammans med näringslivet.
- 6. Vi inkluderar lantbruket som samarbetspart i kommunens klimatomställning.
- 7. Vi fokuserar på företagens klimatomställning i miljötillsyn.
- 8. Vi arbetar aktivt med vår energiplan.
- 9. Vi arbetar strategiskt med att minska klimatpåverkan genom upphandling.
- 10. Vi säkerställer kompetens och resurser för att upphandla med klimathänsyn.
- 11. Vi gör klimatsmarta inköp.
- 13. Vi utvecklar gaturum för ökad tillgång och attraktivitet.
- 14. Vi arbetar med klimatstyrande parkering.
- 15. Vi klimatväxlar tjänsteresor.
- 16. Våra nya personbilar körs på förnybar el, biogas eller vätgas.
- 17. Vi ställer krav i upphandling för transportdelen i nya avtal.
- 18. Våra nya arbetsmaskiner är fossilfria och upphandlingskrav ställs på entreprenader.
- 20. Vi arbetar med hållbart resande för våra anställda.
- 21. Vi minskar matsvinnet i offentliga måltider och når mål.
- 22. Vi minskar klimatavtrycket från offentliga måltider och når mål.
- 23. Vi ökar livslängden på elektronik och möjliggör cirkulära flöden.
- 24. Vi möjliggör cirkulära arbetskläder.
- 25. Vi använder cirkulära möbler.
- 26. Vi erbjuder fastighetsnära insamling för återanvändning.
- 27. Vi möjliggör för invånarna att låna/hyra produkter istället för att köpa.
- 28. Vi energieffektiviserar vårt fastighetsbestånd.
- 30. Vi arbetar med återbruk av byggmaterial.

Förklarande texter om vad varje klimatlöfte innebär finns i svarsformuläret och på webbplatsen för Klimat 2023.

Falköping arbetar redan aktivt med många av klimatlöftena och vissa är redan genomförda, så arbetet behöver fortsätta på samma nivå. Andra klimatlöften antas eftersom det står i klimatstrategin att det ska göras, men de konkreta resultaten behöver skalas upp. Vissa klimatlöften kommer bli utmanande att uppfylla helt och hållet under perioden, men det är nödvändigt att jobba med dem och försöka nå så långt som möjligt.

Tilldelning av ekonomiska medel är en förutsättning för att verkställandet av klimatlöftena ska lyckas, så fortsatt behandling av ärendet krävs i kommande budgetprocess. De tjänstepersoner som står som kontaktpersoner för olika klimatlöften har inte alltid ekonomiskt mandat, så kommunens ledningsgrupp och politiker behöver involveras.

Tre av de regionalt framtagna klimatlöftena antas inte i Falköping enligt förvaltningens förslag till beslut. Anledningen är att tjänstepersoner som

ansvarar för respektive arbetsområde anser att andra metoder än det som formuleras i klimatlöftet passar bättre i Falköping:

- 12. Vi säkrar att planering och byggande bidrar till ett transporteffektivt samhälle.
- 19. Vi deltar i Cykelfrämjandets kommunvelometer och når angiven poängnivå.
- 29. Vi bygger i trä.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut är helt integrerat med genomförandet av Falköpings klimatstrategi 2021-2030. Genomförandet av klimatstrategin har omfattande ekonomiska konsekvenser som behandlas i ordinarie budgetprocess.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-06-27
- Svarsformulär Kommunernas klimatlöften 2024-2026
- Inbjudan Kommunernas klimatlöften, brev till kommunstyrelsen

Beslutet ska skickas till

- Respektive nämnd
- Sara Lehman Svensson, utvecklingsledare inom hållbarhet
- Klimat 2030: klimat2030@vgregion.se

Sara Lehman Svensson
Utvecklingsledare

§ 151

Dnr 2023/00766

Risk- och sårbarhetsanalys år 2023-2026

Kommunstyrelsens beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att anta risk- och sårbarhetsanalysen för år 2023–2026.
- 2 Kommunstyrelsen uppdrar åt kommundirektören att ta fram förslag till handlingsplan för arbetet med risk- och sårbarhetsanalysens åtgärder. Handlingsplanen antas av kommunstyrelsen och ska återrapporteras årligen.

Sammanfattning

Enligt lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och vid höjd beredskap (LEH) är Sveriges kommuner ålagda att analysera vilka extraordinära händelser som kan inträffa i kommunen och hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten. Vart fjärde år ska resultatet sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys (RSA) och rapporteras till Länsstyrelsen. Falköping kommun har sammanställt risk- och sårbarhetsanalysen för åren 2023–2026.

Förvaltningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar att anta risk- och sårbarhetsanalysen för år 2023–2026.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskott § 93/2023
- Tjänsteutlåtande från förvaltningen för samhällsskydd mellersta Skaraborg, 2023-06-01
- Risk- och sårbarhetsanalys 2023–2026
- Bilaga A Kontinuitetsmall
- Bilaga B Kritiska beroenden
- Nedan bilagor omfattas av sekretess enligt offentlighet- och sekretesslagen 18 kap 13 §. Dessa bilagor delges på plats.
- Bilaga C Risker
- Bilaga D Sårbarheter
- Bilaga E Nuvarande kontinuitetslösningar/förebyggande krisberedskapsarbete
- Bilaga F Identifierade samhällsviktiga verksamheter Falköpings kommun
- Bilaga G Åtgärdsplan

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

- Bilaga H Åtgärdsplan mellan externa aktörer och Falköpings kommun

---

Paragrafen skickas till
Samtliga nämnder
Lars Svensson, kommundirektör

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------